

MAREK JÓZSEF mérnök, aki levágta az egyik lábát, most egy saopai asszony után egymillióhátszáz ezer millirest örökölt

Reggeli Ujság

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

PAUPERA FERENC dr.,
a Földhitelbank elnöke, lemondott zárszámadási bizottsági elnökségéről

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

V., Berlini-tér 2. Vasárnap d u. és éjjel: V., Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 807-10 és 136-44

Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

Gömbös felemeltette a tisztek fizetését

Bethlen Párisban

A kisantant huzavonái miatt Bethlen még pár napig Párisban marad
A miniszterelnök a kormányzó jubileumára visszaérkezik Budapestre

Páris, február 22.

← A Reggeli Ujság-tudósítójának telefon-jelentése. —

A Reggeli Ujság tudósítója ma délután felkereste Villani bárót, Magyarország párizsi követét és érdeklődött Bethlen miniszterelnök párizsi időzéséről és a jóvátételi tárgyalásokat szövegező bizottság munkájáról. Villani báró a következő választ adta:

— A miniszterelnök a tárgyalások elhúzódása miatt néhány napig még Párisban marad, de péntekre, a kormányzó jubileumára alkalmasint visszaérkezik Budapestre.

A jóvátételt szövegező tárgyalásokról nem nyilatkozott és tiltakozta azt is, hogy Bethlen István miniszterelnök hová szállt meg.

A miniszterelnök párizsi tartózkodása alatt eddig egyetlen újságíró sem fogadott és a tárgyalások befejezése előtt kizárt dolog, hogy bármilyen nyilatkozatot tegyen.

A Reggeli Ujság tudósítója azonban jól informált helyen a tárgyalás elhúzódásának okairól a következő felvilágosításokat kapta:

— A dolog természetében rejlik, hogy a hágai rapid megállapodás után, amikor a betűszerint való értelmezésre kerül sor és okiratot kell szerkeszteni, akkor a magyarizálás és a belemagyarázás ezer utja nyílik meg. A kisantant képviselői ezt a lehetőséget különösen kihasználják és pedig főleg arra, hogy megszabaduljanak terheiktől, vagy legalább is könnyítsenek azokon.

— Csűrös és csavarás folyik Párisban. Hosszu időn át a kisantant arra az álláspontira helyezkedett, hogy a B-kassza kimerítette teljesítő kötelességét azzal a százmillióval, amelyet a nagyhatalmak fizetnek be a javára. A hágai megállapodást itt úgy magyarázták, hogy nekik semmit sem kell fizetni a B-kasszába, pedig ez a százmillió a nagyhatalmak zsebéből folyik be. Hosszu harcra került, míg a kisantantot sikerült meggyőzni, hogy nekik a B-kasszába is kell fizetni, és pedig a saját zsebéből.

— Másik fontos kérdés az optánsoknak az A-kasszából járó igénye volt. Kimondták a hágai megállapodás, hogy az A-alapból csak azok az optánsok nyerhetnek kielé-

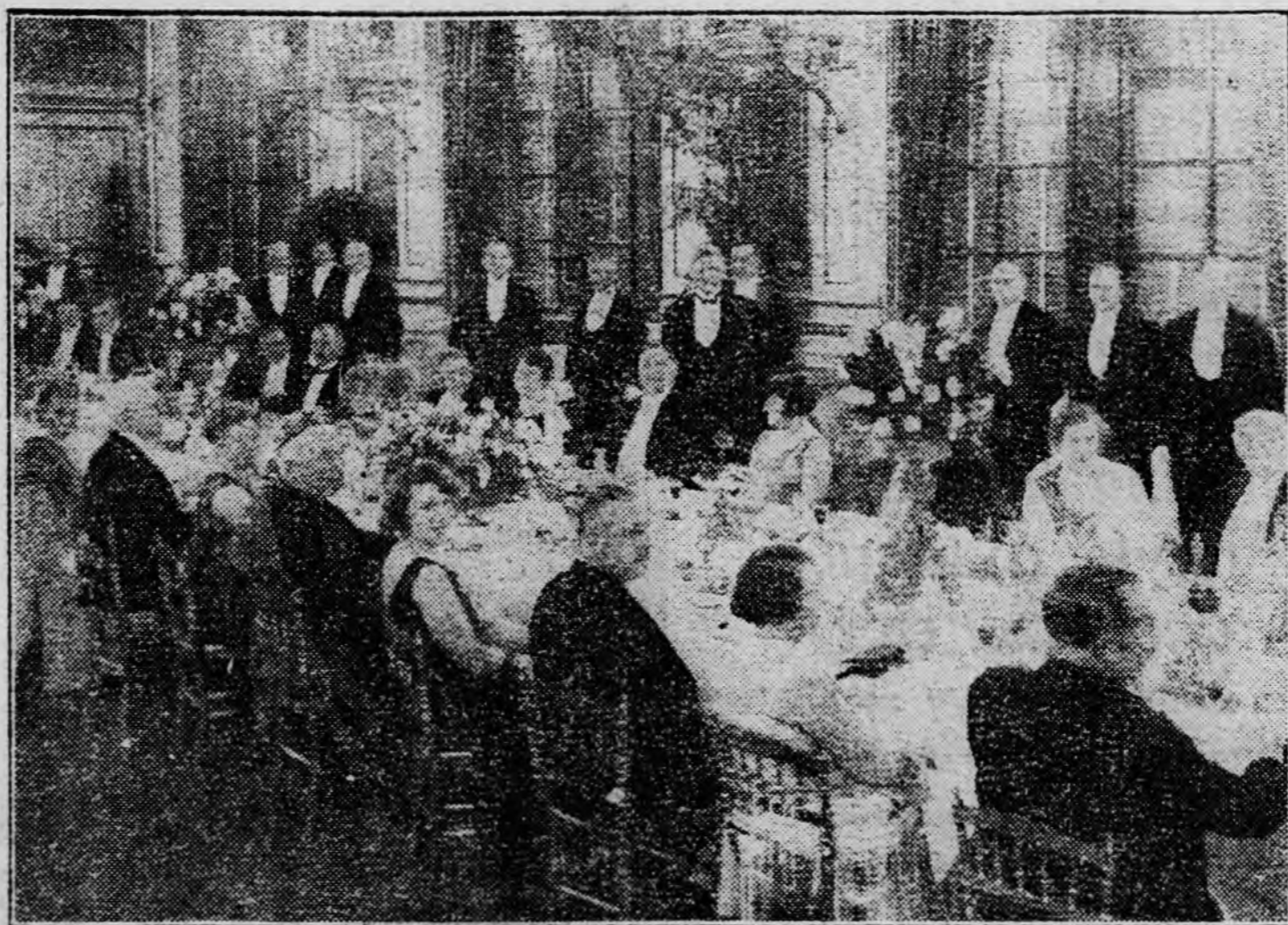
gítést, akik bizonyos határideig jelentik be igényeiket. A kisantant ezt arra magyarázta, hogy ők a beláthatatlan jövőben is sajátíthatnak ki, tehát nem hajlandók megkezdeni a fizetést, csak amikor az utolsó kisajátítható földet is kisajátították.

— Baj volt az optáns kötvényekkel is. A kisajátított birtok után az optánsok 4%-os záloglevelet kaptak, ők azonban

arra szerettek volna módot találni, hogy a kötvényeket pénzzé tehessék, mert tőkére van szükségük és nem kamatra, de ezt a nehézséget idáig még nem sikerült elhárítani.

— Mindennek ellenére bizonyosra vehető, hogy legkésőbb a hét közepéig a megállapodások szövegezése is befejeződik.
Havas Albert.

Diszvacsona gróf Klebelsberg tiszteletére a bécsi opera «császártermében»

Baloldalon: Schmitz, Innitzer, Schumy miniszterek, Beck miniszter neje, Schober kancellár, Sribli miniszter neje, Piffel hercegecske, Schumy alkancellár neje, Slama igazságügyminiszter, Czernak miniszter neje, Buresch tartományi főnök. Jobboldalon: A. B. Waldinger, Bockl udvari tanácsos, Krauss operatársvezető, Junker követ, Loewenstein osztályfőnök, Czernak miniszter Foedermayer miniszter, Bureschné, gróf Ambrózy bécsi magyar követ, Schober kancellár neje, gróf Klebelsberg, Ambrózy követ neje, Sribli miniszter, Schmitz miniszter neje.

Véres összeütközés Berlinben kommunisták és rendőrök között

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Berlin, február 23.

A késő esti órákban a kommunisták utcai tüntetés akartak rendezni. Az Unter den Linden és a Friedrichstrassén véres összeütközésre került a sor a kommunisták és a rend-

őrök között. A zavargókat nagysokára sikerült szétűzni.

MEGHALT A BERLINI KOMMUNISTA VEZÉR ALDOZATA.

Berlin február 23.

Horst, nemzeti szocialista diák, akit lakásán Hühler, a berlini kommunisták egyik vezére néhány héttel ezelőtt revolverlövésekkel súlyosan megsebesített, ma reggel a Szent József-kórházban kínos szenvedés után sérüléseibe belehalt.

E héten az érdeklődés központjában: Paupera

Paupera Ferenc, a Földhitelbank elnöke, pápai képviselő e héten közgazdasági és politikai vonatkozásban került az érdeklődés központjába. Bankjának hitelzői kilencvenhátszázalékos majoritással elfogadták azt a védekezését, hogy haszpengős gabonáruk és mezőgazdasági világkrisis mellett nem lehetett birtokpolitikai feladatokat megoldani és magukra vették a veszteség ötven százalékát. Pártjának, az egységes pártnak közgazdasági Csoport, Erdélyi Aladár képviselő ur nem volt vele szemben ilyen elnéző és kizárósi indítvánnyal fenyegetőző. Az indítványból nem lett semmi, de Paupera lemondott a zárszámadási bizottság elnöki tiszttségéről Most még egy lépéssel tovább akar menni és arra fogja kérni az egységes párt elnökségét, hogy szüntettesse tagságát addig, amíg a Földhitelbank összes ügyei tisztázatlanok. A párt a kérésnek nyilván eleget tesz majd s Erdélyi Aladár minden feszélyezettség nélkül küzdhet korrupció és összeérhetetlenség ellen, ha Pauperán kívül ilyesmü az egységes pártban véletlenül még előfordulna.

Hálátlan dolog egy bankelnököt megvédeni, akinek bankjánál betevők és részvényesek pénzt veszítenek. Még akkor is nehéz, ha valaki annak a gondolatnak szentelte bankját, hogy az állam földreformja korántsem volt elegendő a nép földhözjuttatására és a magántevékenységre kell pótolni azt, amit az állam elmulasztott. Végére senki se parancsolja Pauperának, hogy éppen az ő bankja parcellázzon föl tizenöt esztendő alatt 100.000 holdat és éppen ő teremtsen Czernél több kis- és középbirtokot. Várta volna meg, amíg a földhözjuttatás, ha mindjárt radikálisabban is, elvégzi a földosztást maga. Közben nyugodtan lehetett volna bankelnök, gazdagodhatott volna egyéb üzletekből, érvényesíthette volna politikai befolyását mindenféle tranzakcióknál: tagtársai az egységes pártban ma épp úgy pénzügyi és közgazdasági orákulumnak tekintenek, mint amikor még nem volt baj a parcellázási üzletekkel és neki is, bankjának is jól ment sora. Aki Magyarországon elhagyja a pénzkeresés kitaposott útjait, az előbb-utóbb megkapja büntetését. Paupera már megkapta. Pénzét, állását, tekintélyét elvesztette: amit ezenfelül még el akarnak venni tőle, a mandátumát, azért nem nagyon érdemes küzdenie.

De amiért érdemes volna küzdenie, az talán az egyenlő elbánás elvének érvényesítése. Ha már felmerült az az eredeti gondolat, hogy a politikában csak olyanokat szabad megtűrni, akiket közgazdasági tevékenységükben nem ért pech, akkor Pauperának föl kellene vetnie a kérdést, hogy ezt a követelést valóban egyforma szigorral érvényesítették-e mindig és érvényesítik-e ma is mindenkivel

Reggeli ujság

szemben. Meg szabadna például kérde-
nie az egypárti alkalmi purifikátorok-
tól, hogy rossz politikusnak és rossz ha-
zafinak tartották-e Tisza Istvánt, amiért
Iparbankja összeomlott, részvényesei el-
vesztették pénzüket és betevői husz évig
vártak egy csöndes likvidáció során, amíg
öt- és tízs százalékos részletekben vissza-
kapták összekuporgatott garasait. Az
se volna teljesen indokolatlan, ha Pau-
pera arra utalna, hogy akármilyen rövid
is e kor memoriája, a feledékenység ta-
lán mégse olyan nagymérvű, hogy ne
emlékeznek vissza ama Lloyd-Bank ös-
szeomlására, amelynél a részvényesek
— jórészt szegény kisemberek — még
ma is igen hallhatóan siratják vagyonszá-
jukat, holott a bank élén bizonyos Sze-
terényi József állott, aki ma főrendiházi
tag, Ipartanácsi elnök, sőt az optáns-
ügyek révén egyenesen honnemtő poli-
tikus. Nem volna továbbá pikantéria nél-
kül való, ha Paupera Gratz Gusztáv volt
külgyminiszterre tenne néhány alluziót,
akinek bankjárt, az Egyesült Fővárosi
Takarékpénztárért nem csekély áldozato-
kat hozott az állam, csakhogy további
politikai, publicisztikai és közgazdasági
tevékenységének mi se álljon utjában.
Vagy — hogy ne kelljen Pauperának a
szomszédába menni példaként — mi
volna, ha Ugron Gábor egypárti ko-
rifeust ajánlaná Erdélyi Aladár figyel-

mébel Hiszen Ugron Gábor utolsó percig
igazgatósági tagja volt a Földhitelbank-
nak, aláírta annak mérlegeit, fölszedte
tantiemeit, sőt utolsó percben, amikor
már megvolt a baj, egy kis telektransz-
akció kísérletétől se riadt vissza, hogy
nyilván képviselői fizetéséből összeszórt
betétkéjét száz százalékgig megmentse. Mi
volna, ha Paupera ilyesmiket kérdezne?
Sietne Erdélyi Aladár kizárási indítvá-
nyokat tenni Szerényi József, Gratz és
Ugron ellen is? Alig hisszük. Pedig az
egyenlő elbánás elve ezt követelné.

Inkább hisszük, hogy Paupera hallgatni
fog és Erdélyi Aladár ur szépen bevárja a
Földhitelbank ügyeinek tisztázását. Amíg
eddig Paupera ellen fölhozták, azt Sze-
terényivel, Ugronnal és eddig még összeom-
lásokban nem szerepelt, de jólismert né-
hány közgazdasági tevékenkedővel szem-
ben ugyanannyi joggal föl lehet hozni. De
ezek a bojeszt után a parlamentben és a
publicisztikában nyugodtan tovább beszél-
tek, mintha mi se történt volna. Ellenben
Pauperáról köztudomásu, hogy valósággal
a művészet legmagasabb fokára fejlesztte
önmagában a közszereplői kvalitások
legjobbikat: a hallgatást. Tehát hallgatni
fog most is és nem fog perbe szállni Er-
délyi Aladárral. És miután ebben a földi
paradicsomban úgy van berendezve, hogy
minden jó elveszi a maga megérdemelt
büntetését, Paupera is egypárti tag-
ságának jelfüggesztésével fog bűnhődni
azért a jó tulajdonságáért, hogy hallgatni
tud. Igaz, hogy ezt a büntetést viszont ki
lehet bírni. Csak hinni kell abban, amiben
Erdélyi Aladár ugylátszik nem hisz, hogy
„Mintól az egypárti pártion kívül is van
élet...”

Kényszeregyezséget kért a Magyar Fiat Automobil Rt.

Gyári fiók, vagy új magyar részvény-
társaság — Ötvenszázalékos egyezség

A magyar automobilkereskedelemnek
érdekes, de egyúttal szomorú eseménye
van. A Magyar Fiat Automobi Rt. be-
szüntette fizetéseit és a kényszeregyez-
ségi tárgyalás megindítását kérte. A Ma-
gyar Fiat fizetéseinek beszüntetését az-
zal indokolja, hogy a S. A. Fiat-Torino
cég, amelynek képviselőtét bírta éveken
át, a képviselőtét és az azzal kapcsolatos
hitelnyújtást egyoldaluan megvonta, to-
vábbá a Banca Rosenberg Colorni mila-
nói bankcég finanszírozási kötelezettségé-
nek nem tett eleget. A Magyar Fiat hitel-
zőinek ötvenszázalékos egyezséget ajánl.
A Magyar Fiat kényszeregyezési hire-
öríási feltűnést keltett a szakmában és
már megindultak a tárgyalások, hogy

a kényszeregyezési eljárás befejezése
után mi történik a Magyar Fiat-tal, meg-
marad-e jelenlegi formájában, vagy új
kötésben jelenik-e meg. Mint befejezett
tényt beszéltek, hogy Timár Zsigmond, a
Magyar Fiat jelenlegi érdemes vezetője
kivonul a vállalatból, de eldöntetlen még
a pillanatban, hogy a Magyar Fiat a jövő-
ben mint gyári fiók működik-e majd to-
vább, vagy pedig mint új magyar rész-
vénytársaság fog szerepelni a piacon. Fel-
tette, ha a gyári fiók ellen történik a dön-
tés, úgy minden valószínűség mellett
szól, hogy Fiaték bécsi érdekeltiségének
vezetője, Eggert ur alakítja meg az új
részvénytársaságot és ennek élére a MÁG
volt vezetője, Horovitz György kerülne.

Harc a va'udó Pestújváros körül

Rá' osszentmihály és Sasalmi tiltakoznak
a városítás ellen — Félnék a luxusautóban
robozó polgármestertől

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Több rákosszentmihályi, sasalmi, cinko-
tai és mátyásföldi polgár elhatározta, hogy
községeiket egyesítik s várost alakítanak be-
lőlük, Pestújváros néven. A mozgalom ve-
zetője Lengyel Zoltán, névleg azonban Szurmay
Sándor ny. miniszter állott az akció élére. A
kezdeményezésnek sikerült elérnie, hogy a
belügyminiszter elrendelte az illető községek
lakosainak megszavaztatását, valóban kíván-
ják-e a várossá alakulást.

A szükséges többség 60—70%, az egye-
sítés mellett foglalt állást. De az egyesítés
mellett nyilatkoztak Preszly főpán,
Ripka főpolgármester, Rakovszky Iván,
a közmunkatanács elnöke is.

Ilyen körülmények között úgy látszott, hogy
az illetékesek s a lakosság közakarata is
helyben hagyja Lengyel Zoltánék tervét.

Vasárnap délután fordulat állott be ebben
az ügyben. Rákosszentmihályon ugyanis mint-
egy ötszázfőnyi gyülekezet tartott ülést, ame-
lyen tiltakoztak a városítás időszerűtlen és
„lelküsimerellen” terve ellen.

A gyűlés szónokai Jan'sch Géza dr., a Rá-
kosszentmihályi Telektulajdonosok Szövetsé-
gének elnöke és Garfunkel József, a Sasalmi
Telektulajdonosok elnöke voltak, akik kifej-
tették az egyesüléssel szemben való véle-
ményüket.

Elmondták, hogy Szurmay miniszter visz-
szalépett a mozgalom vezetésétől s hogy álta-
lában

megtévesztették Lengyelék az illetékes kö-
röket, mert közöbejárnak tüntették fel a
községek egyesítését s a polgárságot az-
zal preszionálták a szavazásnál, hogy a
belügyminiszternek kívánása a városítás.

Általában azt hangoztatták a gyűlés szónokai,
hogy ez a városítás csupán arra alkalmas,
hogy luxusautóban robozó polgármestert és
ennek megfelelő gárdát tartsanak majd ki.

Végül határozati javaslatot fogadtak el.

A javaslatban tiltakoznak a várossá ala-
kulás ellen,

hivatkozva a súlyos gazdasági viszonyokra a
növekvő munkanélküliségre, a földrajzi és
helyi viszonyokra, a rendezetlen kö-lekedésre
és kéri, hogy befolyásmentes s nem megte-
vesztő jelszavakkal agítáló

újabb és tíkos szavazást rendeljen el a
belügyminiszter, amelyet a kormány és a
vármegye ellenőrzése mellett kívánunk
lefolytatni.

A lakosság nyolcvan százaléka a városítás
telentőségének megértése után ugyanis rá-
jött arra, hogy megtévesztették s adírásait
most már visszavonják.

A Beszkár egész igazgatósága lemond?

Megszűnik a Beszkár részvénytársasági formája
Kozma, Glücksthal, Láng Lajos és a szocialisták
az üzemesítés mellett — Újabb rendkívüli köz-
gyűlés lesz a Beszkár-ügyben

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Sipőcz Jenő polgármester tegnap átiratban
közölte a BSzKRT igazgatóságával a fővárosi
törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyű-
lésének a határozatát, amely úgy szól, hogy
Bzdapest székesfővárosi törvényhatósága
rosszalja és helyteleníti a BSzKRT-nál urak-
kó állapokat. Ez a rosszalás és helyteleni-
tés a BSzKRT igazgatóságának gesztiójára vo-
natkozik, és pedig egyrészt a tisztviselői lét-
szám nagymérvű felemelésére, másrészt a fő-
tisztviselői fizetéseknek tulságosan magasán
történt megállapítására.

A BSzKRT igazgatóságát pénteken dél-
után 6 órára ülésre hívták össze, ame-
lyen a polgármesternek ezt az átiratát
fogják tárgyalni.

Láng Lajos, aki a közgyűlésen bizalmatlan-
sági indítványt nyújtott be a tanács ellen a
BSzKRT ügyvezetése körül tapasztalható vis-
zásságok miatt, az igazgatósági ülésen to-
vábbra is intranzigens magatartást fog tanusi-
toni. A jobboldali igazgatósági tagok ugyanis
azt hiszik, hogy egyes sérelmek orvoslása ré-
vén sikerül az igazalmakat levezetni. Ezzel a
felfogással szemben a városházi ellenzék veze-
tői ragaszkodnak annak a 12 követelésnek a
teljesítéséhez, amelyeket Láng Lajos határo-
zati javaslatában előterjesztett. A városházi
ellenzék azt követeli, hogy

30 napon belül teljesítsék e 12 pontba
foglalt követeléseit és indítványait.

A baloldalon egyébként fölvetik a felelősség
kérdését is. Láng Lajos a pénteki igazgató-
sági ülésen javasolni fogja, hogy

az igazgatóság nyújtsa be lemondását.

Amennyiben az ellenzék követeléseket a
BSzKRT-nál 100 százalékgig nem teljesítik,
ebben az esetben a városházi ellenzék foly-
tatja a harcot és már a jövő héten újabb
rendkívüli közgyűlés összehívását fogja
kérni, amelyen folytatják a BSzKRT ellen
emelt vádakra vonatkozó adatok feltárását.
Láng Lajos ugyanis az anyagnak csupán egy
csekélyebb részét ismertette, mert nem akarta
mingyárt kezdetben elmérgesíteni a hangula-
tot. A városházi ellenzékét mozgalmában tá-
mogatja a kormány városházi pártja is.
Kozma Jenő, az Egységes Községi Polgári
Párt elnöke ugyanis nyíltan hangoztatja,
hogy

a BSzKRT mammut fizetéseit le kell szál-
lítani,

sőt hivatkozik pártjának négy hónappal e-
zelőtt hozott határozatára, amely e mammut
fizetések revízióját követelte.

A BSzKRT ügyvezetésében támadt zavarok

Dr. KAJDACSY szakorvos
rendel 10-4 és 7-8-ig
VIII. József-körút 2. sz.
férfi és női betegnek

megszüntetésével kapcsolatosan fölmerült az
a terv, hogy

meg kell szüntetni a BSzKRT részvény-
társasági formáját és át kell alakítani
közüzemmé.

Láng Lajos négy év óta követeli a részvény-
társasági forma megszüntetését és ezt a felfo-
gást most magáévé tette Glücksthal Samu fel-
sőlázi tag, az Egységes Községi Polgári Párti
vezető tagja is, aki a kormány városházi párt-
jának legutóbbi értekezletén a BSzKRT-nál
fölmerült zavarokat legnagyobb részben a
részvénytársasági formára vezette vissza.
Ugyanez a felfogásuk a szocialistáknak is.

Minden attól függ, milyen álláspontra he-
lyezkedik a BSzKRT igazgatóságának pénteki
ülése. Annyi bizonyos, hogy rezsimváltozás-
nak kell következnie. Az első lépés Folkus-
házy Lajos vezérigazgató fizetésének a reduk-
ciója lesz, amire megvan a lehetőség, ameny-
nyiben a vele kötött szerződés 12-ik §-a úgy
szól, hogy az illetmények redukálhatók, ha
törvényes intézkedés vagy miniszterileg jóvá-
hagyott szabályrendelet ezt előírja. Ami a
BSzKRT részvénytársasági formájának a meg-
szüntetését illeti, ez könnyen bekövetkezhe-
tik, mert hiszen maga Scitovszky Béla bel-
ügyminiszter is a részvénytársasági forma
megszüntetését mellett foglalt állást.

Amerika képviselője otthagya a londoni flottakonferenciát

Az ellentengernagy megbetege-
dett, a konferenciát megbukott

London, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Johns ellentengernagy, az amerikai ten-
gerészeti delegáció vezetőszakértője, szerdán
a Berengaria fedélzetén visszautazik az
Egysült-Államokba, mert az ellentengernagy
komolyabban megbetegeedett. Johns a lon-
doni konferencia további munkálataiban már
nem fog résztvenni.

A Sunday Express az amerikai el-
lentengernagy elutazását, noha betegsége
miatt vált szükségessé, összefüggésbe hozza
az elégedetlenséggel, amely az amerikai szak-
értők körében a konferencia eddigi ered-
ménytelensége miatt uralkodik. A lap az
egyik amerikai szakértőnek alábbi kijelen-
tését idézi:

— A konferencia meghalt, n. nes értelme
hogy tudomás ne vegyünk észről a tényről
Mindazt amit még tetetünk, csupán annyit
hogy a konferenciát letemetjük, a sírt be-
tömjük és emlékkövet helyezünk reá.

Vitéz Kaszala Károly kapta az első légi „hajtási” engedélyt Ha lesz utas, „fuvarozni” is fog

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A magyar aviátika a trianoni békeszerződés
miatt csupán a sportrepülés terén végezhet
kísérleteket. A megyei sportrepülők lel-
kes gárdáján kívül egyetlen sz. mottevévő in-
tézsményünk nincs, amely a magyar repülés
nagyon is elhanyagolt területén a nyugati ál-
lamok nap-nap után fejlődő technikáját szem-
mel kísérhetné, nagy ujitásokat, vívmányokat
érthet el. Külföldön nem ritkaság a privát-
repülőgép, de nálunk eddig ilyen nem volt

Érthető feltűnést keltett tehát, amikor
pár nappal ezelőtt Budapest fölött meg-
jelent az első magántulajdonban lévő
magyar repülőgép.

Tulajdonosa vitéz Kaszala Károly, a neves
sportrepülő, aki hosszú harc után végre elő-
tudott keríteni huszezer pengőt a sportgép
felépítésére.

Az új gép pár nappal ezelőtt már készen
állott, hogy a mátyásföldi repülőtérről elindul-
jon az első próbarepülésre. Magyar mérnök,
Lángrich Árpád terve szerint készült. A
hajtórőt száz lóerős motor szolgáltatja. A pi-
lótán kívül 100 kg. holtteher, tehát egy utas
és kevés podgyász fölvetelére képes.

A felszállás utolsó pillanatában váratlan
akadály történt. Ekkor tudta meg vitéz Ka-
szala Károly, hogy először is „hajtási” enge-
délyre van szüksége. Folyamodott a Magyar
Légügyi Hivatalhoz és megszületett az első
légi hajtási engedély.

A kettéhajtós kartonlap belső oldalain a
gép típusát tünteti föl, alatta fénykép ábrá-
zolja magát a gépet. A másik oldalon a tulaj-
tonos és vezető személyi adatai olvashatók.
Megkérdeztük vitéz Kaszalat, mi a szán-
doka az új géppel

— Minthogy legtöbb nagy vidéki városban
megépültek a repülőterek — mondotta —, ezen
járok majd olajat eladni. (Kaszalának ugyanis
jól menő olajkereskedése és autósaküzlete
van.) A tavasszal több repülőnapot tartok, sa-
ját rendezésében, ugyancsak vidéki városok-
ban. Esetleg fuvarozni fogok. De természetesen
csak úgy, ha lesz megfelelő számú jelentkező.

Ismeretlen öngyilkos a Dohány-utcában

A Dohány-utca 80. számú ház lakói vasárnap
este nyolc órakor a mentőket hívták segítségül.
Jelentésükben elmondták, hogy a barmadik eme-
letről egy ismeretlen 55—60 év körüli férfi a vi-
lágítóduvarra vetette magát s összetört tagokkal
eszméletlen állapotban fekszik. A mentők a su-
lyosan sérült ember személyi adatait megállapí-
tani nem tudták, s első segítségnyújtás után az
ismeretlen öngyilkost a Rókus-kórházba szállították.
A nyomozás megindult az ismeretlen öngyil-
kos személyi adatainak megállapítására.

Nincs többé reuma

ha megreteli a törvényesen védett és orvosilag ki-
róbált Csakó-féle JUNO szesz és JUNO kenőcs bárl-
szereket amelyek reuma, csusz. közbvény, ischias, zséla
és egyéb hasonló mecletegedésekről biztosan és
bámulatos gyorsan használnak. Egy adór
legendő; egytites ára 11 P. használati utasítással.
Zétküldés postán, ut. vétel mellett.

Isteni Gondviselés
Gyógyszeriár
Budapest, VI., Király-utca 90/b

Újabb leleplezések Róbert bácsi «isteni» küldetéséről

A moslékebédekből kétszáz ezer pengő magánvagyonot szerzett. Egy londoni missziótól havi ezer pengő fizetése van. Most derült ki, hogy a jeles apostol töcök állampolgár

A *Reggeli Ujság* Feinsilber Róbert különös jótékonyági üzleteiről hiteles információk alapján lerántotta a leplet és az elmúlt hét alatt Róbert bácsiról még újabb különös dolgok derültek ki a rendőrségen. A jótékonyági apostol, aki sokezer nyomorult, földhöz sújtott szegény ember adományát saját egyéni céljaira bátorkodott eltulajdonítani, aki szörnyű kotyvalékot osztogatott, holott skezere pengő készpénzt és természetbeli adományt gyűjtött össze.

aki a szegények alamizsnájából bankbetéteket harácsol s azt 25 százalékos uszorakamatra álléven kölcsönökhöz helyezte,

nem érdemli meg a pesti lírának azt az érzékeny hangját, amellyel némelyek távozását kísérték. Az adományok 95 százaléka sem jutott el a rongyos, kiéhezett emberekhez, csak így lehet megérteni és megmagyarázni, hogy a «derék» Róbert bácsi, aki mint szegény templomszolga kezdte meg misszióját, önzetlen működése jutalmául

jelenleg 200.000 vagy talán még több pengő boldog tulajdonosa.

Az orosz inges jótékonyági apostol tényleg sokat gyűjtött a szegényeknek, — de még többet sajátmagának.

Róbert bácsi felhívásában, mely több újságban jelent meg a *Reggeli Ujság* cikke után, többek között ezeket mondja:

«A személyem ellen intézett támadások folytán felhívok mindenkit, aki a tizenegy évig működő ingyenkonyhám és segélyakcióim részére bármilyen adományt juttatott s a cikke alapján a legkisebb aggályuk támadt, hogy ezek nem juttattak a rendeltetési helyükre, jelentkezzenek nálam Erzsébet-körút 9. földszint 2., adományaitak készpénzben haladéktalanul visszatérem. A személyemet támadó lapok ellen ugynevezett megtorló lépéseket nem teszem folyamatba. Róbert bácsi.»

Megnyugtadjuk Róbert bácsit, hogy senki sem fog jelentkezni az adományok visszafizetéséért. De igazolva látszik viszont, hogy Róbert bácsi megfelelő tökével rendelkezik, ha tizenegy évre visszamenőleg

minden adományt képes készpénzben visszatéríteni.

A felhívás utolsó bekezdése pedig Feinsilber Róbert kegyes nagylelkűségét bizonyítja. Aki téged kövel dob, dob vissza kenyérrrel. Mi azonban jobb szeretnők, ha igenis folyamatba tenné a megtorló lépéseket, hogy a moslékebédpánamának minden részlete kiderüljön.

A főkapitányság a *Reggeli Ujság* cikkének megjelenése után azonnal hozzáfogott a nyomozás munkájához és elsősorban Róbert bácsi személyét beburkoló titokzatos fátylat próbálták fellebbenteni. A kihallgatások egy hét óta

megszakítás nélkül folynak. Feinsilber Róbert 1869-ben született Jaffában,

jelenleg is török állampolgár.

A főkapitányság idegenellenőrző hivatalánál lakhatási engedélyt nyert, amely 1931-ig érvényes. 1899-ben Londonban megnősült, angol nőt vett el feleségül, akivel egy londoni baptista templomban kötött házasságot. Néhány esztendővel később Feinsilber Róbert Pécssett tünt fel, ahol saját vallomása szerint hozzáfogott a missziós munkához,

mert neki, mint ahogy a rendőrségen mondta, «isteni küldetése van.»

Később Tahitófaluba került, ahol a rendőrségi adatok szerint nagy nyomorúságban tengődött, évek múltán felkerült Budapestre és itt azután teljes erővel hozzáfogott a jótékonyági akció megindításához.

Mialatt Feinsilber Róbert a Calvin-téren, vagy a Városligetben levest osztogatott, az alatt igen érdekes üzleti vállalkozásokat bonyolított le. 1921-ben a *Torbágyt* ut 12. szám alatt lévő kétholdas telket 25.000 koronáért megvásárolta. A 25.000 koronának az eredetéről még közelebbi adatokat nem sikerült megtudni. Azzal a céllal vásárolta a kétholdas telket,

hogy itt átmeneti otthont épít, mentőintézményt létesít szegények számára.

Egy kis bódé fel is épült ezen a telken, azonban semmiféle hatóság nem tudott arról, hogy itt jótékonyági intézmény működik. Rövid idő múlva Róbert bácsi a telket eladta a budapesti baptista egyháznak. Az eladási ár 32.000 korona volt. A baptista egyház részletfizetésekben állapodott meg és ezek a részletek egész 1926-ig elhúzódtak. A vételárnak egy nagy része már ki volt fizetve, mikor a további részleteket Feinsilber Róbert nem akarta elfogadni, hanem valorizációs pert indított a baptista egyház ellen. Tárgyalásra nem került az ügy,

mert az egyház 250 millió koronában s 25 millió perköltségben kiegyezett Róbert bácsival,

aki ezt az összeget át is vette.

Az eddig beszerzett adatok szerint megállapítást nyert, hogy Feinsilber Róbert különösen a Londonban székelő jótékonyági intézményekkel tartott fenn összeköttetést. Valószínűnek tartják, hogy a Torbágyi-uti telekvásárláshoz egy ilyen angol jótékonyági intézmény küldte a 25.000 koronát. Feinsilber Róbert mind a mai napig összeköttetésben áll «Mildmay Mission»-nal, melynek székhelye Londonban van és főcélja a zsidóvallásnak áttérítése a keresztény hitre. Ettől a «Mildmay Mission»-tól

Róbert bácsi még most is havi 1000 pengő fizetést huz.

Nem érdektelen az az árverési történet sem, amelynek főhőse Róbert bácsi s egy hatgyermekes özvegy baptista családanya volt. Feinsilber Róbert esztendővel ezelőtt Tahitófaluban kétholdas birtokot vásárolt. Ezt az ingatlant Schäffer Reinhold baptistavallású ottani lakosnak részletfizetésre eladta. Schäffer Reinhold nemrég meghalt és a kis birtok özvegyére és hat gyermekére maradt. Ezek részletfizetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni, mire Róbert bácsi, a szegények védelmezője,

a hatgyermekes özvegy birtokát elárvereztette.

A főkapitányság körében egyébként Feinsilber Róbert jótékonyági munkálkodásáról szóló adatok nagy meglepetést keltenek. A rendőrség illetékes vezetői szinte csodálkozva kérdezik egymástól, miképpen volt lehetséges, hogy Róbert bácsi közel tizenkét esztendőn keresztül, egyidőben ugyszólván a rendőrség épületében, bonyolította le jótékonyági akcióját, amelynek nyomán sikerült neki óriási vagyont összeszedni. Most eltökélt szándéka a rendőrségnek, hogy a nyomozást a legszelebb körben lefolytatják és Róbert bácsi jótékonyági akciójának összes kulisszatitkait rendőrségi jegyzőkönyvekbe foglalják, egyelőre azonban éppen a nyomozás

Tulhalmozott raktárról
IRÓGÉPEK eladás cseré kölcsönzés
POLYGON rendkívül kedvező áron
V. Alkotmány-utca 16. sz. Automatá 173-75
Címre — névr. ügyelni sziveskedjék

Reggeli ujság

között reménytelennek látszott az, hogy a tisztikar fizetésemelése megvalósuljon. Gömbös Gyula ugyan igyekezett a költségvetés keretein belül ezen is segíteni, azonban egy végleges rendezés lehetőségei nem voltak megadva az imént említett okokból.

Mint a *Reggeli Ujság* értesül, ez a régen vajdó kérdés most döntés elé kerül és Gömbös Gyulának sikerült a maga álláspontját érvényesíteni a tisztifizetések kérdésében, amennyiben a kormány hozzájárul ahhoz,

hogy a tisztikar Horthy Miklós kormányzó tízéves jubileuma alkalmából fizetésrendezésben részesüljön.

Erre vonatkozóan már megindultak a tárgyalások és értesüléseink szerint a kormányzó jubileumára napvilágot lát az a rendelet, amely a katonatiszteknek megadja a fizetésük felemelésének módját. Erre vonatkozóan már

5 PERC ALATT

TELEPES KÉSZÜLÉKET
ÁTALAKITJA HÁLOZATIVÁ

A PHILIPS

MODERNIZÁLÓ DOBOZ

Forduljon Radiokereskedőjéhez leírásért

Rendezik a katonatisztek fizetését

A honvédelmi miniszter a kormányzó jubileumára adja ki a fontos rendeletet

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter hivatalbalépésének első pillanatától kezdődően egyik legfontosabb kérdésnek tartotta

a katonatisztikar szociális helyzetének megoldását.

Első intézkedései közé tartozott a tisztadóságok rendezése, majd a hadnagyi rang visszaállítása s végül a csapattisztek számára a tisztiszolgák rendszeresítése.

Gömbös Gyula reformintézkedéssel elé természetesen nagy akadályokat vetett a magyar állam súlyos gazdasági helyzete, úgy hogy nem tudta megoldani a legfontosabb problémát,

a tisztifizetések rendezését,

mert a költségvetésnek nemcsak hogy nem engedélyezték az emelését, hanem kimondták az ötszázalékos csökkentést és a takarékosságot minden vonalon. Ilyen körülmények

megtörtént minden intézkedés és mint értesülünk, már a részletekkel is készen vannak, olyannyira, hogy a m. kir. honvédség tisztikara jobb szociális helyzetbe kerül, mint eddig volt és teljesítheti a maga kötelességeit. A tervezett fizetésemelés végrehajtására is megtörtént minden intézkedés.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a minisztertanács elfogadta a honvédelmi miniszter erre vonatkozó előterjesztését s a tisztifizetésemelésben a százados, az őrnagy és az alezredesti rangban levő katonatisztek jutnak nagyobb mértékű fizetésjavításhoz, mert ez a három rangkategória volt aránylag a leggyengébben fizetve. A többi kategóriákban valamivel kevesebb lesz a fizetésemelés. Az erre vonatkozó rendelet a kormányzó jubileumának napján jelenik meg a hivatalos lapban és a honvédség rendeleti közlönyében.

Néhány napon belül döntenek az utépitési ajánlatok ügyében

Kizárólag megbízható magyar cégek jöhetnek számításba

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A kereskedelmiügyi minisztériumban a közeli napokban nagyfontosságú döntés történik a beérkezett utépitési ajánlatokra vonatkozóan. A minisztérium, mint ismeretes, pályázatot hirdetett utépitésre és erre a pályázatra igen sok cég küldte be ajánlatát. Mint

ahogy a Reggeli Ujság értesül, a Kereskedelmiügyi minisztériumban elhatározták, hogy kizárólag azokat az ajánlatokat veszik figyelembe,

amelyeket komoly múlttal rendelkező, régi cégek nyújtottak be,

s amelyek minden garanciát megadnak arra, hogy a magyar állam pénzéért tökéletes, jó munkát végezzenek. Természetesen ez a szempont mindenképpen megnyugtató és közérdekű is. Ugyancsak tekintettel lesznek az ajánlatok elfogadásánál elsősorban arra is,

hogy az ajánlattevő cég magyar legyen,

amely magyar munkásokat foglalkoztat. Megtörtént ugyanis a múltban sokszor, hogy külföldi cégek iteni ügynökeik útján adták be ajánlataikat. A kereskedelmiügyi minisztériumnak az utépitésre vonatkozó irányadó szempontjai a hazai ipar és kereskedelem számára feltétlenül megnyugtatólag hatnak.

Schiffer Miksa ellen hűtlen kezelés címén nyomozást indított el az ügyészség

A Grünwald örökösök harca apai nagybátyjuk ellen

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A fővárosi napilapokban a régi szokástól eltérően hirdetés formájában jelent meg egy nyilatkozat, amelyben Schiffer Miksa, az ismert építkezési nagyvállalkozó, a Kereskedelmi Bank igazgatósági tagja, bejelenti, hogy ellene néhai sógorának és társának örökösai — mint a nyilatkozat mondja — négy százalékkal érdekeltek örökösai, följelentést tettek, amiért ő a megtorló eljárás folyamatba fogja tenni. A nyilatkozó Schiffer Miksa személye és az ország gazdasági életében elfoglalt pozíciója annyira jelentős és érdekös, hogy érdemesnek tartjuk a nyilvánosság elé vinni ennek a nyilatkozatnak hátterét.

Az eset a holdog békeidőben kezdődik, amikor 1890-ben Grünwald Testvérek cég alatt Párkányban, Esztergom megyében, egy építési vállalat alakult, amelynek főnökei voltak: Grünwald Salamon, a budapesti tőzsdén jól ismert dr. Grünwald Emil bankár apja és ennek fivére, Grünwald Ármán. A kis cég, amely a primási birtokok összes építkezési munkálatait végezte, pár év alatt úgy felvirágzott, hogy 1894-ben áthelyezte székhelyét Budapestre, ahol igen sok állami és városi építkezéssel bízták meg őket s így az ő munkájuk többek között a káposztásmegyéri vízművek is. 1900-ban Grünwald Ármán meghalt és ekkor a két másik fivér, Grünwald Vilmos és Mór léptek be a cégbe, majd mikor 1904-ben a cég senior főnöke, Grünwald Salamon arra határozta el magát, hogy kiválik a cégből, amelynek ő vette meg alapját, az ő helyébe sógora, Sarolla nevű nővérének férje, Schiffer Miksa államvasuti mérnök lépett be a vállalatba, amely ekkor Grünwald és Schifferre változtatta át cégét. A Grünwald testvérek-cég ekkor már nagyon gazdag volt, Barcsmezőn, Óhajon, háromezer hold föld tulajdonában, Budapesten a Szobry-utcában családi palota, a Rákóczi-ut 30. szám alatt az akkori Budapest hatalmasabb bérháza, az ugynevezett *Secessió-palota* és még két tőzeremtes ház a Visegrádi-utcában.

Schiffer Miksa vezetése alatt, akinek szaktudása és energiája a szakma körében általános elismerésre talált, a vállalat nagyon felvirágzott. A magasépítés mellett áttért a cég a vasutépítésre is és leghíresebb alkotásai e téren a *déda-szentgyörgyi vasut*, az *uzsok-fenyvesölgyi vasut*, amely a világháborúban oly nagy szerepet játszott, továbbá az *ogul-knini vasut*, amelyet a világháború kitörése miatt nem tudtak befejezni. Emellett megalkították a *Palatinus bérházépítő részvénytársaságot*, melynek ötvenegy ház van birtokában, ezenkívül Schiffer Miksa megszerezte gróf Wimpfen-féle eressii 12.000 holdas birtok bérletét is. A háborús évek sok gyászt hoztak a Grünwald-családra, mert 1914-ben meghalt a senior főnök, Grünwald Salamon, 1916-ban Grünwald Vilmos, 1918-ban Grünwald Mór és az utolsó Grünwald fivér, Grünwald Lajos, aki csak alkalmazzottja volt a cégnek, 1919-ben szintén elhunyt.

Schiffer Miksa így a hatalmas vagyonnal egyedül maradt és Grünwald Salamon végrendelete értelmében reá hárult a feladat, hogy az örökösöket kielégítse.

Az örökösök voltak: özv. Grünwald Mórné, jelenleg Andaházy Kasnya Béláné, azután Grünwald Salamon gyermekei: özv. lovag Ullmann Károlyné, Sümeg Ernőné és dr. Grünwald Emil bankár, továbbá Grünwald Lajos gyermekei: Panni és Ernő és végül a Grünwald fivéreknél még egy nővérük, Müller Fedor porosz tábornok felesége.

Mikor, Schiffer Miksa megkezdte az örökösök kielégítését,

az örökség legnagyobb értékéről, az eressii uradalomról kintautatta, hogy az nem jövedelmez semmit,

mire az örökösök legnagyobb része, kivéve Grünwald Lajos gyermekeit, elfogadták azt a részt, amit Schiffer Miksa felajánlott nekik. Grünwald Lajos örökösai azonban bevárták azt a pert, amelyet Schiffer Miksa az ogul-knini vasut építésénél ott maradt nagybátyjuk építkezési anyagért indított a brüsszeli vegyes döntőbíróóság előtt és mikor Schiffer ezt a pert megnyerte, az örökösök könyvszakértőkkel megvizsgáltatták a Grünwald és Schiffer-cég üzleti könyveit és

e szakértői vélemény alapján hűtlen kezelés címén büntvádi feljelentést tettek

a törvényszéken Schiffer Miksa ellen és e feljelentés alapján az ügyészség a nyomozást el is rendelte. A többi örökös természetesen feszült érdeklődéssel kíséri annak a nyomozásnak a kimenetelét, mert ha a hűtlen kezelés vádjára beigazolódik, akkor elkerülhetetlen lesz az egész örökség revíziója.

Leleplezték Erdősokonyán Nagyatádi arcképet

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Erdősokonya, február 23.

Ma leleplezték le az itteni Kossuth-körben nagyatádi Szabó István arcképet. Az ünnepségen megjelent nemcsak Erdősokonya egész gazdatársadalma, hanem a barcsi járás gazdaközönsége is. Eljöttek Szabó István régi fegyverbarátai és bajtársai, ott voltak azok, akik ezelőtt husz esztendővel Nagyatáddal együtt kibontották a 48-as gazdapárt lobogóját.

Az ünnepi ülést Lőrincz János, a helybeli kisgazdapárt elnöke, nyitotta meg és megemlékezett arról, hogy nagyatádi Szabó Istvánnak mivel tartozik népe és az agrármozgalmakban mekkora jelentősége volt. Lőrincz János után Simon János országgyűlési képviselő, kisgazda mondotta el ünnepi beszédét, amelyben kegyeletlen hódolt nagyatádi Szabó István emlékezetének és méltatta a magyar politikában vallott szerepét és történelmi jelentőségét.

Skarlátban betegedett meg a Teréziánium hat növendéke

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Bécs, február 23.

A Teréziánium akadémia algimnáziumát mai naptól kezdve március 2-ig zárva tartják, mert négy benlakó növendék és két bejáró skarlátban megbetegedett. A négy megbetegedett bejáró növendéket kórházba vitték, a másik két beteg házi ápolásban maradt. A Teréziánium főgimnáziumi osztályaiban a tanítás zavartalanul folyik.

HOLNAP AZ OJSÁG
UJ SZÁMA
SZENZÁCIÓS

Súlyos szabálytalanságok miatt felfüggesztették a „Phoebus” két igazgatóját

Ullmann Andor vezérigazgató nyilatkozata

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Ujpest városának napok óta nagy szenzációja van. A szenzációról csak suttogva beszélnek az emberek, pozitívet nem tud senki, a legkülönbözőbb hírek és nevek vannak forgalomban, amelyeknek azonban mind az a lényegük; hogy

Ujpest város villamosszolgáltatását végző Phoebus-részvénytársaságnál nagy szabálytalanságoknak jöttek nyomára és ennek következtében több vezető tisztviselőt felfüggesztettek állásuktól.

A Reggeli Ujság munkatársa utána járt ezeknek a szállongó híreknek és megállapította a következőket:

A Phoebus Villamosági r.-t., amely Ujpest városán kívül Rákospalota, Pestújhely, ezen kívül Ujpest összes gyári vállalatának áramszolgáltatásáról gondoskodik, 1926-ban tulajdonosok számára, röviden a «Trust» tulajdonába ment át. A tulajdonoscsere alkalmával a Phoebus régi vezetősége Herzfeld Dezső vezérigazgató és Zala Hugó ügyvezető igazgatóval az élén, továbbá a tisztviselői kar ugyiszólván kivétel nélkül megmaradt állásában. Néhány hónappal ezelőtt a Trust részéről a Phoebushoz delegált Unger Imre műszaki igazgató egy kisebbbranga tisztviselőnél valami szabálytalanságot vett észre, erről jelentést tett a központnak, amely azonnal a legszigorúbb hávizvizsgálatot rendelte el.

Ennek a vizsgálatnak eredménye lett, hogy a múlt hét végén dr. Zala Hugó ügyvezető igazgatót és Nádasdy Vilmos igazgatót — ez utóbbinak volt egyébként rokona az a kis hivatalnok, aki az említett szabálytalanságot elkövette — azon-

nali hatállyal felfüggesztették állásuktól és további intézkedésig szabadsággaltak őket.

A vizsgálat Herzfeld Dezső vezérigazgató távollétében történt, mert Herzfeld több mint három hónap óta Meránban tartózkodik, ahonnan jövő hét kedden tér vissza Budapestre és minthogy a vizsgálat addigra teljes befejezést nyer, már az ő jelenlétében fog döntés történni a két felfüggesztett tisztviselő további sorsáról.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste ez ügyben Ullmann Andort, a Trust vezérigazgatóját, aki a különösen Ujpesten és szakmai körökben nagy feltűnést keltő ügyben a következőképp nyilatkozott:

— Megfelel a tényeknek, hogy egy szigorú hávizvizsgálat eredményeképpen kénytelenek voltunk dr. Zala Hugó ügyvezető igazgatót és Nádasdy Vilmos igazgatót állásuktól felfüggeszteni, a vizsgálat még folyik és csak annak teljes befejezése után dönthetünk a két vezető tisztviselő további sorsáról. Meg kell állapítanom azonban azt is, hogy az eddigi vizsgálat, ha súlyos, de mindenesetre csak adminisztratív természetű hivatali szabálytalanságot, felületességet és könnyelmű ellenőrzést állapított meg, amelynek természetesen nem lett volna szabad megtörténnie. Tudom, hogy a múltban is nagyon sok volt a panasz a Phoebus ellen, amikor az még nem tartozott a Trust kötelékébe, nem is mondom, hogy azonosítottam magam az azal az üzleti vezetéssel, amit ott találtunk, de meg kell jegyezmem azt is, hogy semmiféle vállalat nincs a világon, amelynél több a panasz, mint éppen a villamosüzemeknél. Így van ez Hamburgtól Konstantinápolyig és ennek az az egyszerű magyarázata, hogy az ilyen villamosvállalat rengeteg ügyféllel dolgozik. Herzfeld vezérigazgató tudomásom szerint a jövő héten Budapestben lesz, a vizsgálat is befejezés előtt áll és akkor döntünk majd a további teendőkről.

A buza áresésén 15 millió pengőt veszítettek eddig a gazdák és a spekuláció

Az orosz buza váratlan megjelenése miatt zuhant le a gabona ára

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A márciusi buza árfolyama ebben az évben 24.30 pengőről 21 pengőre, pagyis közel 14%-kal esett vissza. Ha figyelembe vesszük, hogy az ideai buzakampány elején 28.80 pengő volt az árfolyama, akkor érthető, hogy ez a

A buzakrach megbízható beeslések szerint a spekuláció számára közel ötmillió-pengős veszteséget eredményezett, ha pedig ehhez hozzávesszük a budapesti közraktárakban tároló 700.000 q és a vidéki raktárakban elhelyezett mintegy 500.000 q búzát, továbbá még a gazdák birtokában lévő buzamennyiségeket, akkor nem tuzunk, ha az összes érdekelt veszteségét az idén 15 millió pengőre becsüljük.

Az ideai buzakrach okozója az

orosz buza váratlan megjelenése az európai piacokon.

Oroszország ugyanis termelésének fokozása érdekében nagyarányú mezőgazdasági investíciókra határozta el magát és Amerikában 30 millió dollár értékű mezőgazdasági investíciókra határozta el magát és Amerikában 30 millió dollár értékű mezőgazdasági géprendeléseket eszközölt. E megrendelések természetesen a szovjet valutáris szükségletét erősen fokozták és éppen e szükségletnek kielégítése érdekében egészen meglepetésszerűen piacra hozta buzakészleteit az európai piacokon. Minthogy pedig a piacok felvevő képessége éppen a lángha világgiazi helyzet folytán erősen korlátozott volt, nagyobb mennyiségek elhelyezése csak rendkívül nyomott árakon vált lehetségessé. Kétségtelen tehát, hogy a legujabb buzakrach elsősorban a szovjet forszírozott buzakinálátára vezethető vissza.

A helyföldi piac természetesen e kívülről jövő befolyásoktól nem tudta függetleníteni magát, annál kevésbé, mert a *belső fogyasztás alakulása is rendkívül kedvezőtlen volt*. Az általános pénztelenség, de főképp az állandóan hanyatló ártendencia a fogyasztást rendkívül tartózkodóvá tette. Köztudomású, hogy a legszámottevőbb fogyasztók, a kereskedők és a pékek, ugyiszólván készlet nélkül bonyolítják le forgalmukat, holott a múltban ezek állandóan többhónapos készletek felett rendelkeztek. Ez a változás szükségszerűleg kihatással van a malmok üzleti politikájára is. Ilyen körülmények között ugyanis a malmoknak ugyancsak alkalmazkodni kell a változott viszonyokhoz és buzavásárlásaikat csakis a már teljesített liszteladások szerint eszközölhetik. A legutolsó napokban tehát még a normális kereslet is hiányzott a gabonapiacra és így érthető, hogy az erőltetett orosz buzaeladások következtében felszínre került alacsonyabb árszínvonal a budapesti tőzsdén is teljes mértékben érvényesült.

Amanullaht visszahívják Afganisztánba

London, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A néhány nap óta Konstantinápolyban tartózkodó Amanullah tegnap Nadir királytól táviratot kapott, amely arra szólítja fel őt, hogy amily gyorsan lehet, repülőgépen térjen vissza Kabulba és Afganisztán felett ismét vegye át az uralmat, mert Nadir csak Amanullah kormányzójának érzi magát.

A táviratban Nadir azt ajánlja Amanullahnak, hogy Sura királytól egyelőre ne hozza magával, mert megjelenése ismét felláztatná a most lecsendesedett ortodox hegyitörzseket.

21 embert ölt meg az olaszországi földcsuszamlás

Róma, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Bojognolában bekövetkezett földcsuszamlás idáig kilenc embert ölt meg. Tizenkét ember még az összeomlott házak romjai alatt fekszik és valószínű, hogy ezeket sem sikerül megmenteni.

A földrengés negyven házat teljesen elpusztított. Az első segítség csak több órával később érkezett.

Ejtel érkezett jelentés szerint a romok alatt fekvő tizenkét embert halva bányák ki-

Egyenáramu (110 Volt) hálózati készülékek
2 és 3 csöves Philips hangszóróval 6 12-18 havi részletre is kapható
AUDION Budapest, VI. Nagymező-u. 31. Tel: 113-75

GALLSPACH.

Egy esztendő alatt 140,000 beteget kezelt a gallspachi varázsló

Gallspach, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Gallspach a neve az eldugott kis falunak, ahova néhány hónap óta ezrével zárandokolnak a gyógyíthatatlan betegek. a bénák, vakok, süketek, nyavalyatörések reménykedő tömegei. Ebben a községben él Zeileis Valentin, a világhírű csodadoktor.

akinek az a híre, hogy a hindu fakiroktól el-
lesett titokzatos gyógyeljárásával a legkül-
tálatlanabb betegeket is talpraállítja.

Csodálatos történetek keringenek a szakállas német csodadoktor felől. Állítólag hindu fejedelmek előldeleiből származik és hosszabb időt töltött exotikus országokban.

Gallspach, ahol Zeileis doktor varázstudományát kamatoztatja jelentéktelen, nehezen megközelíthető helység. Néhány évvel ezelőtt hónap-számra sem fordult meg idegen a faluban.

Most két omnibusz és egy féltucat autó szállítja a grieskircheni vasúti állomásról Zeileis professzor szanatóriumába a betegeket.

A nagy idegenforgalom meglátszik a falun. A község közepén hatalmas szálloda épült, a gyógy-palotában egyenruhás liftboyok és frakkos pincérek sűrűnek, a szomszédos kávéházban tombol a jazz. A telkek ára rövidesen huszszorosára emelkedett, újév óta száz új ház épület épült a helységben.

Az utcákon hőmpölyög a nép — mindenki csak a csodadoktortól beszél — a szanatórium hosszú, kék sárga épülete felé. Az előkertben át, amelynek virágágyait hó fedi, hatalmas női terembe érkezünk. A teremben rácsosított pénztárfülkék sorakoznak egymásmellé. Mögöttük hivatalnokok ülnek, ők szolgáltatják ki a jegyeket. Három schilling a beléptidő. Öt-hatszáz ember tolong, izgul a helyiségben, férfiak és nők vegyesen, a legtöbbször német.

Most egy csoport vakot vezetnek be.

Vezetőjük a kasszához lép és megváltja a jegyeket, aztán szétválasztják a férfiakat a nőktől, majd csoportosan terelik őket a vetkőzőhelyiségbe. A férfiakat jobbra, a nőket balra.

Szörnyű látvány ez a vetkőzőhelyiség. Fehér főkötős nővérek emelik ki a tolokocsikból a magukkal tehetetleneket, csipőpig csupaszra vetkőztetik őket, sürgőnek-forognak, a levegő fojtó és áporodott, a nehéz betegek rimánkodnak, hogy minél előbb bekerüljenek, izgatott várakozás, nyugtalanság, reménykedés. Végre feltáru a kezelőterem ajtaja és az első csoportot beengedik.

A kezelőhelyiség teljesen sötét, csak a sarokban sötét Zeileis professzor csodálatos villany-masínja. Egy fényugár villan fel hirtelen a hét méter magas teremben, a betegek összehörögnek

Zeileis, a gallspachi csodadoktor kertjében

a helyiség közepén, majd egyenként elvonulnak a szaláttas proféta előtt. Zeileis doktor hosszú csövet tart a kezében, s végigsimítja vele minden egyes beteg csupasz mellét a hátát. Szikrák pattognak a csőből, a betegek görcsösen megrándul-

nak. Végre én is Zeileis doktorhoz kerülök. Egy nővér megkönnyörül rajtam, kézenfog a sötétben és előrevezet. Szemtől-szemben állok a csodadoktortal Középtermetű szélesvállú ember, erősen ösztö szakkáttal.

— Hol fáj? kérdi és felemeli a varázscsövet. Lassan végigsimítja vele meztelen testemet. A cső halvány ibolyakék színnel világít, hol gyengébben, hol erősebben. Fehér köpenyes tanítványok állnak a mester mögött és jegyzik szavait. A mester diagnosztizál.

Hirtelen megpöndörít és a hátamra teszi a csövet. Éles szurást érzek, velőnkig hasító fájdalmat.

Megint megfordít, s most a mellembe szorítja. Hál Istennek a vizsgálat végetért. A nővér felmerül a sötétből, kézenfog s egy fülkéhez vezet, amelyből vörös fény árad. Innen egy vakító sűrűn világító fülkébe kerülök, végül cédulát nyomnak a kezembe és kikerülök a terem-ből. Utánam tödülnek a többiek is, a szemben-lévő ajtón pedig háromszáz újabb páciens terelnek a terembe.

Támolyogva állok odakinn. Kissé furcsa kezelés volt ez, alig tartott tovább tíz-tizenöt másodpercnél.

A professzor senkitől sem kérde, mi baja, vakot, süketet, közhányest, rákost, tüdőbeteget egyformán „sugároz”.

Néhány szót morog asszisztensének, már mehet is az ember az irodába, ahol utólag jegyzőkönyvbe veszik, hogy milyen fájdalomról panaszkodik, melyik orvosnál kezelte magát, sőt felírják személyi adatait is. Szóval amerikai szisztémával kezelik Zeileis ur szanatóriumában a betegeket. Az orvos senkivel sem foglalkozik külön, min-

denkit az iroda intéz el, ahol a bemondott adatok alapján nyomban megállapítják, hány sugárzásra van szükség. Ugy vettem észre, hogy 30 sugárzásnál kevesebbet nem rendelnek. Ez — amint mindenki kiszámíthatja — 90 schilling. Napi háromszori sugárzással egy hónap alatt elkészül vele az ember. A gyógyulás szavatoltan biztos.

Legalább is ezt állítják Zeileis doktornak és 600.000 volt erősségű villany- vagy rádiumcsővének sziklaszilárd hívői. Akármennyire tiltakoznak a német orvosi körök a gallspachi csodadoktor módszere ellen,

a betegek tödülnek Zeileis doktorhoz, a szanatóriumot állandóan nagyobbitani kell.

Legutóbb Paul Lazarus, a híres berlini orvos-tanár kelt ki hevesen Zeileis doktor ellen a berlini orvosgyesületben és előadásában egyszerűen tömegsugárszótlanak minősítette a gallspachi doktor állítólagos gyógyeredményeit. Zeileis doktor erre kijelentette, hogy Lazarus professzort

régalmazás miatt hírség elé állítja.

Ott persze majd kiderül, hogy mit ér a gallspachi varázsló varázsvesszője.

*

Gallspach község polgármesterre,

Strauss János pékmester,

akivel alkalmom volt beszélgetni, előadja, hogy a hivatalos nyilvántartás szerint 1929-ben 140.000 beteg kereste fel dr. Zeileist. Nemzetiségek szerint a betegek a következő országokból zárandokoltak Gallspachba: 526 magyar, 7616 bécsi, 14.970 osztrák, 418 svájci, 1211 olasz, 2218 jugoszláv, 428 román, 16.987 csehszlovák, 1427 lengyel, 1281 svéd, dán és norvég, 158 holland, 157 angol, 138 francia, 21 spanyol, 38 görög, 126 török, 42 perzsa, kínai és japán, 49 afrikai és ausztráliai, 120 észak- és 81 délamerikai. Mióta Zeileis Gallspachban működik, 95.535 idegen és 50.000 Gallspach környéki látogatója volt. Az idegeneket, akik kizárólag Zeileis páciensei, eddig Gallspachban

10 hotelben, 9 penzióban és 76 magánházban kellett elhelyezni.

Miután így is csak csekély számú látogató talált Gallspachban elhelyezést, nagy részét Wellsben, Grieskirchenben és más községekben szállásolták el.

— Azt haszem — mondotta a polgármester —, hogy ezek a szaraz adatok önmagukért beszélnek. Zeileis nagy gyógyítóművész és jótevő, akinek ezer és ezer ember köszönheti egészségét, munkáját és

Ne hagyja magát félrevezetni!

Parisette és általában Goldberger-Bemberg-cikkeink osztoznak mindazon jó márkacikkek sorsában, amelyeket a vásárlóközönség megszeretett és állandóan keres: megállapítottuk, hogy több helyütt is megkísérelték a vevőközönséget jó áruink helyett más, silányabb minőséggel kiszolgálni.

EZÉRT KÉRJÜK:

vigyázzon arra, hogy minden méter árunk szélén rajta legyen a világosan olvasható „GOLDBERGER-BEMBERG” jelzés.

Igy meg lesz a garanciája arra, hogy olyan árut kap, melynek finom ízlésű mintáiról a Goldberger-gyár gondoskodott, amelynek lágy fogása és gyöngyszerűen irizáló fénye a nemes selyem hatását kelti és amely tökéletesen tartós és mosható.

Goldberger-Bemberg

Divatlapok

Több százezer divatlap — a legújabb tavaszi modellekkel — van nyomás alatt Kérjük az ezen művészi kivitelű divatlapok iránt érdeklődő hölgyeket címük közlésére, hogy már most előkészíthessük a kb. három hét múlva megjelenő és a hölgyközönségnek teljesen díjazatlanul rendelkezésére álló divatlapok szétküldését.

GOLDBERGER SÁM. F. ÉS FIAI R. T.

BUDAPEST 510.

Reggeli Ujság

kenyerét. Ez év nyarán valószínűleg annyira el fogják özönlenni a látogatók Gallspachot, hogy nem is tudjuk megoldani a problémát. Miként helyezték el őket. Ma az a helyzet, hogy a nyári hónapokra átlag 1500 érkezésre kell számítani. Zeileis titkársága körleveleket küldött szét, amelyben a betegetek arra kéri, hogy ne a nyári hónapokban jöjjenek, mert nem garantálhatjuk kezelésüket és elhelyezésüket. A legközelebbi időben három új szállodát és vendéglőt építenek, amelyek — különösen a nyugateurópai és amerikai látogatókra

való tekintettel — minden komforttal felszereltnek.

Lazarus professzor támadásaival szemben a gallspachi csodadoktor jelenleg kezelés alatt álló beteget nyilatkozatot küldenek szét, amelyben kijelentik, hogy «tömegszuggerátorok» szó sem lehet.

mert Zeileis gyógyeredményei napról-napra szemmel láthatóak, még olyan esetekben is, amikor az orvosi tudomány már teljesen felmondta a szolgálatot.

A nyilatkozatot 1500 paciens irta alá.

Zeileis fia is orvos és apjával dolgozik. Eddig 200 orvos alkalmazza Zeileis gyógyítási módját és mind esküsznek mesterükre. Egy beszélgetésben Zeileis kijelentette, hogy bármennyire is megpróbál a hivatalos tudomány akadályokat gördíteni működése elé, ő rendelését önként beosztani sohasem fogja. Ez annál valószínűbb, mert a gallspachi szanatóriumot Ausztriában már most az új Lourdesnak nevezik...

Hans Bujak

Szerdán tárgyalják a soroksári képviselő

összeférhetetlenségi ügyét

Fitz Arthur négyféle címen vesz föl közpénzekből jövedelmeket

Fitz Arthur, a soroksári kerületi országgyűlési képviselője, aki a magyar és német nyelvű és irodalom okleveles középiskolai tanára, a vallás és közoktatásügyi minisztérium titkára, nemrégiben a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének igazgatói állását vállalta és ezért összeférhetlenségi bejelentést tett maga ellen. Az összeférhetlenségi állandó bizottság Fitz ügyében Erdélyi Aladár választotta meg előadójának és az eset érdemleges tárgyalását, ami egyébként

nyilvános, február 26-án, szerdán délutánra tűzte ki.

A Vármegyék és Városok Országos Mentő-

egyesülete a kormánytól anyagi tekintetben nem független intézmény és így az összeférhetlenségi törvény szelleme tiltja, hogy országgyűlési képviselő anyagi javadalmazást élvezzen az Egyesülettől.

A népjóléti minisztérium ezidei költségvetésében a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete részére az eredetileg évi 120.000 pengős államségélyt az idén 300.000 pengőre emelte fel. (Ugyanakkor a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület támogatására 35.000 pengőt irányoztak elő.)

Az egyesület elnöke Rakovszky Iván nyulalmazott helyügyminiszter, aki semmi néven nem vezető tisztviselője nem részesül. Az adminisztratív munkát fizetett tisztviselői végzik és ennek a főnöke most Fitz Arthur országgyűlési képviselő. Az egyesület a népjóléti minisztérium fennhatósága alatt működik és

igazgatói ügykörével Fitz Arthur képviselőt «ideiglenesen» a népjóléti minisztérium bízza meg.

miután Fitz Arthur elődje, Urbanics Kálmán országgyűlési képviselő állásáról lemondott és véglegesen az állást «közgyűlési választással» töltik be, de az egyedüli jelölt Fitz Arthur lesz.

Az egyesület igazgató-választmányának különben Rakovszky Iván elnökön kívül tagjai Drehr Imre népjóléti államtitkár, mint al elnök, báró Urbán Péter és Ehn Kálmán képviselők, Körmöczy Emil, a budapesti Mentőegyesület főorvosa és még többen.

Fitz Arthur képviselő már ezzel az «ideiglenes», de véglegesnek tervezett megbízással is összeütközésbe került az összeférhetlenségi törvénnyel, hogy

országgyűlési képviselő a kormánytól függő állást nem fogadhat el.

A törvény rendelkezik a kivételekről is és ezek között felsorolja «a budapesti országos intézetek igazgatói», de a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete mégsem ilyen intézmény.

Fitz Arthur, mielőtt képviselő lett, a kultuszminisztérium középiskolai ügyosztályán volt előadó. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter aligha adott volna felhatalmazást részére, hogy a középiskolai oktatás ügyétől annyira idegen és távol álló mentőegyesületi adminisztrációban vállaljon —

külföldi mellékjavadalmazást, amely havonta 600, azaz hatszáz pengő jövedelmet jelent.

Fitz Arthur mint közalkalmazott, képviselőségének tartama alatt olyan összegű köztisztviselői fizetést és lakaspénzt kap, amelynyi őt ezen illetmény esedékességének időpontjában nyugdíj és lakbérnyugdíj címén megilletné. Ezenkívül kapja a képviselők évi 8760 pengő tiszteletdíját és mivel a Ház egyik jegyzője, kap még évi 4380 pengő külföldi jegyzői tiszteletdíjat.

Ha mentőegyesületi igazgatói állása a képviselői állással összeférhető, akkor Fitz Arthur végeredményben közpénzekből a következő négyféle jövedelmet élvezi:

1. mint köztisztviselő nyugdíjat,
2. évi 8760 pengő képviselői tiszteletdíjat
3. évi 4380 pengő jegyzői külföldi díjat,
4. évi 7200 pengő mentőegyesületi igazgatói tiszteletdíjat vagy fizetést.

Fitz Arthur tehát nyugdíján kívül évente 20.340 pengő jövedelmet élvezhet.

Nyugdíjjal együtt ez már csaknem 24.000 pengős jövedelemnek felel meg.

Ha Fitz Arthur ma középiskolai tanár volna, mint ahogy képesítése szól, havi 290, 270, illetve 255 pengős fizetésért kellene aposztolai munkáját végeznie. Mert ennyit kapnak azok, akik Fitz-cel együtt végezték az egyetemet.

Az álláshalmozást egyébként Fitz Arthur egyik egyesületi főnöke, a Mentőegyesület al-

elnöke Drehr Imre népjóléti államtitkár maga is elítélte, amidőn legutóbb az orvosok álláshalmozásáról így nyilatkozott:

— Ma az álláshalmozásokat bizonyos esetekben meg lehet, sőt meg is kell szüntetni!

Alkalmazza ezt az államtitkár ur mindjárt saját Egyesületében.

Berecz Sándor.

HIDPÉNZT SZEDNEK AZ ÚJ DUNAI HIDON

Hatvanmilliósi beruházást jelentenek a Horthy-művek

Harminchat millió jut munkabérekre. A közmunkákat csak a külföldi kölcsön elintézése után kezdik meg

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az a törvényjavaslat, amelyet a parlament a lefolyt héten fogadott el és amely vezér nagybányai Horthy Miklós ur Magyarország kormányzójává választása tízéves ünnepjén megünnepléséről szól, az egész országban általános érdeklődést keltett. Erre a törvényjavaslatra nemcsak azért figyelt fel az ország egész közvéleménye, mert méltó elismerése azoknak az érdemeknek, amelyeket Magyarország Kormányzója tízéves országjárása során szerzett, hanem azért is mert a törvényjavaslatban meghatározott közművek létesítése

úgy az ipar, mint a munkásság számára igen jelentős munkalehetőségeket jelent.

Az elhatározott közművek között a legérdekesebb az új dunai híd a Boráros-tér és a Lágymányos között. Az új híd városesztétikai szempontból is a legjelentősebb a törvényjavaslatba hozott alkotások között.

A híd teherbírása hasonló lesz a többi budapesti közúti Duna-hídehoz, azaz a hidpálya minden négyzetméterére 450 kg., a villamos által elfoglalt 5 m.-es részre 600 kg. négyzetméter terhelést vettek számításba, ezenkívül 20 tonnás gőzeke és 2 darab 24 tonnás közúti járműterhelés is figyelembe veendő.

A híd költsége 12 millió pengőre van előirányozva,

amelyhez még a Közművek Tanácsa által végzendő szabályozások, köztük a lágymányosi Duna-ágyonak a híd tengelyvonala első részének feltöltési költségei is hozzájönnek, amihez mintegy 3 millió pengő szükséges, úgy hogy az egész hidépítési költség

összesen 15 millió pengőre tehető.

Ennek az összegnek az előirányozása hiányozni fog az idei költségvetésből, de ha ez az előirányzat meg is történik, az első csakányra

legalább két esztendőig kell várunk,

ha azonnal megkezdik is a szükséges előmunkálatokat. A munkanélküliség enyhítésére tehát

annak a 7—800 embernek, akik a hidépítésnél közvetve vagy közvetlenül kenyeret kapnak, 1923 nyaráig kell várniuk.

Az is tervbe van véve, hogy az új hid körzetébe lévő ingatlanok közterheit megfelelően emelik, tekintettel arra az értékelkedésre, amelyhez az új híd révén jutnak. A legérdekesebb terv azonban az,

hogy a kiadások fedezésére visszaállítják Budapesten a hidpénzt.

A törvényjavaslatban foglalt jóléti intézmények terveiről és költségelőirányzatáról a népjóléti minisztériumban a következő információkat szereztek:

A legegyszerűbb a debreceni állami kórház megvalósítása, miután itt csak megfelelő átalakítási munkálatokról van szó. Az új klinikák ugyanis felszabadították a debreceni kórházat és így e célra megfelelő épület már rendelkezésre áll, csak szükséges modernizálások keresztelvétele van hátra.

Ennek költségeire a népjóléti minisztérium 1—1.5 millió pengőt irányzott elő.

A pécsi tüdőbeteg gyógyintézet létesítésére már a legközelebb kiírják a pályázatot. Itt egy 400 ágyas gyógyintézet létesítéséről van szó.

amire kerek 4 millió pengő van előirányozva.

E terv megvalósítását nagymértékben megkönnyíti az a körülmény, hogy a Pécs-Mecseki szarvatin-ut Baranyavármegye közönsége saját erejéből már megvalósította.

A Gyöngyös felett az Ómátrában létesítendő tüdőbeteg gyógyintézet falai már féljéig készen állnak. Itt egy 600 ágyas gyógyintézet létesítéséről van szó.

amelyre 6 millió pengő van előirányozva.

Az Óhegyen létesítendő kertés családi háztelep (1000 házzal) teljesen az alberfelvai kertváros mintáját fogja követni. E tervet

azonban nem vállalkozás útján kívánja a népjóléti minisztérium megvalósítani, hanem azt teljes egészében a kisiparnak szánja, úgyhogy ezáltal a kisipar igen jelentős munkalehetőségekhez jut, tekintettel arra,

hogy e nagyszabású tervre 20 millió pengő van előirányozva.

A hadirokkant-otthon megvalósítása azért is igen sürgős, mert a hadirokkantok eddigi otthona a Timóti-utcai volt tüzérégi lakotanyában volt, amely épületre azonban össze a katonaságnak szüksége lesz, úgyhogy e célra nem használható fel. Ezért a hadirokkant-otthon a Németvölgyi-uton lévő tüdőbetegintézetbe fogják áthelyezni, miután az ittlévő betegetek sikerült elhelyezni. Itt is csak megfelelő kertbővítésről és átalakítási munkálatokról van szó.

amely célra egymillió pengőt irányzott elő a népjóléti minisztérium.

A Rádium Intézet kérdését az illetékes egészségügyi tényezők most tanulmányozzák és ezért az ezirányú tervek még nincsenek készen. Ennek, valamint az állami tisztviselők tüdőbeteg gyógyintézetének, továbbá a katonai rokkant-otthon megvalósítása hozzávetőleg 19—20 millió pengős beruházási tervvel.

úgyhogy a Horthy Miklós-művek megvalósítása összesen mintegy 60 millió pengős újabb beruházást jelent. Tekintettel arra, hogy az építési költségeknek általában 60%-a esik munkabérré és 40%-a anyagokra, e közművek mintegy

36 millió pengővel fognak a munkanélküliség enyhítéséhez hozzájárulni.

Mintegy azonban a beruházások a költségvetésben fedezetet nem találnak, ezeknek megvalósulása szoros összefüggésben van a tervbevett

nagy állami kölcsön felvételével.

Erre azonban az előjelek szerint csak előreláthatólag a nyári hónapokban kerülhet a sor és így ezek a közművek a munkanélküliség pillanatnyi enyhítése szempontjából alig jöhetnek figyelembe.

Előnyös részvételre

Budapesti éves lakással bíró ur családoknak szállítunk 5 pengős részletre valódi perzsa- és gyári szőnyegeket, sezlonokat, matracokat, paplanokat, függönyöket, vászonpompákat, eredeti angol férti selyempuinpilíngeket, angol pullovereket, háőingeket, valódi lenzsebkenőket.

CIMRE ÜGYELNI

Bejárat kizárólag az udvarban

Király-utca 32 főrszint

Jobbra, ajtó 2

Frigyes a részletüzlet vezetője

Ezen szelvény előmutatója

5% árkedezményben részesül

Ön is lehet munkatársa

a Reggeli Ujságnak. Ha tud valamilyen közérdekű dolgot, érdekes eseményt — írja meg a szerkesztőségnek. (Budapest, V., Berlin-tér 2.)

Legjobb februári műsor a Tabarinban

Corvin
Budapest
VII. kerület, Rákóczi út 1-2.

A Ráday-utca 7. számú ház házmestere 500.000 dollárt örökölt Amerikából

Egy Amerikába vándorolt magyar táncosnő fantasztikus karrierje és végrendelete. Takács Józsefné, a szerencsés örökös pesti házakat vesz

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Egy fantasztikus amerikai örökség története tartja izgalomban néhány hét óta a Ráday-utca 7. számú ház házmestercsaládját. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy Takács Józsefné a Ráday-utca 7. számú ház házfelügyelőjének felesége ötszáz ezer dollárt örökölt Amerikából. Első pillanatra nagyon hihetetlenül hangzik ez az óriási szám, de Takács Józsefné készségesen elmond minden részletet, igazolni is tudja a mesés örökség létezését.

A Ráday-utca 7. számú ház régi épület, két emeletes. A keskeny udvaron a balsarokban a kapuval szemközt lakik Takács József házmester családja. Amikor benyitunk a konyhajtérre, Takács Józsefné ott ül a konyhaasztal mellett, egyik rokonával kártyázik. Negyvenhat esztendő, magas termetű, szapora beszédű asszony. Látszik rajta, hogy hosszú idő óta nagy idegizgalmon ment keresztül.

Egyeszerű kis szobába vezet, amely valóban ragyog a tisztaságtól, a falon mindenféle szentképek függenek, az ágy mellett egy apró nőcsés pislakol.

— Nem is tudom, hol kezdjem, hiszen olyan mint hogyha álmodnám az egészet — mondja izgatott, reszkető hangon. — Körülbelül negyven esztendővel ezelőtt elhalt édesanyámnak egész közeli rokona, nekem unokanövér, Amerikába került. Ez a leány feltűnően szép volt és

mint táncosnő ment ki a nagyvilágba, szerencsét próbálni.

Elete sorsáról nem sokat tudunk, csak akkor érkezett értesítés a családtagokhoz, amikor ez az unokanövérünk 1912-ben Newyork városában férjhez ment. Egy nagyon gazdag,

már akkor dollármilliomos amerikai ember vette el feleségül, és ennek az amerikai urnak nagy birtokai és petróleumforrásai is voltak.

A háboru alatt amerikai rokonomról természetesen nem hallottam semmit, csak a háboru után tudtuk meg, hogy egyik nagynéném, aki Jászárokszálláson lakik, névszerűn Csécsi-Nagy Katalin, még a háboru előtti esztendőben több ízben kisebb-nagyobb pénzeszközöket kapott Newyorkból. 1922-ben ez a jászárokszállási nagynéném elhatározta, hogy újból felveszi a kapcsolatot az amerikai gazdag unokanövérünkkel és ezért felkereste Klein Ármin jászárokszállási gabonakereskedőt és földbirtokost, hogy nevében a newyorki magyar követség útján amerikai rokonunkat felkutassák.

Tulajdonképpen ennek a Klein Ármin urnak köszönhetjük nagy szerencsénket.

Klein ur érintkezésbe lépett a newyorki követséggel és nemsokára, hónapok múltán

— Takács Józsefné asszony — mondotta ettől a pillanattól kezdve nem egy szegény szoros milliomos, aki akár tíz ilyen

— Persze esodálkozva néztem Klein urra, nem tudtam elképzelni, mi következik ebből. U azo-ban előzödie a zsebéből egymásután a leveleket, okmányokat, amelyek az amerikai követség pecsétje is rajta van és elmondta, hogy az Amerikába szakadt unokanövérünk után ötszáz ezer dolláros hagyaték maradt hátra és ez az összeg 1913 óta két és fél százalékkal kamattal gyarapodik.

A nagy örökség három magyarországi vértörővel illet meg, az egyik elsősorban, mint legelőzelebb álló, én vagyok, a másik a jászárokszállási nagynéném, a harmadik egy ugyanevű Budapesten lakó unokatestvéremnek.

— Elképzelhető, hogy a nagy öröm halálra üggyeltem magammal. Elájultam itt ezen a széken és csak hosszú élesztgetés után tértem magamhoz. De az asztalon ott felejtettek a pecsétes irások és így hát minden valóság volt.

— Hogy hívták az amerikai unokanövérét?

— Ezt sajnálom, de nem mondhatom meg, mert erre ígéretet tettem. Nem akarjuk ugyanis, hogy az elhalt gazdag rokon nevének nyilvánosságra való kerülésével ne rokonok jertekessenek, akik a befejezés előtt álló ügyünket megakadályozzák.

— Tudja-e, hogy mennyi pénz az pengőben, amit örökölt?

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegék részére. Ezüst Salvarsan-oltást Budapest, VI. Rákóczi-ut 32. I. Roku sal szemben. — Rendel egész nap

Csillárok részletre készpénzárban 10-20 pengő havi törlesztésre, előleg nélkül is kaphatók **CORVIN CSILLÁRHÁZ** Akácia-utca 6. szám, bejárat a dohányutcai oldalról. **Teljesítésüknek áruengedély!**

megjött az értesítés, hogy gazdag unokanövérünk férjével együtt a háboru kitörésének első esztendejében elhunyt. A milliomos házaspárnak nem volt senkije.

Gyermekeik nem maradtak és így mintegy ötszáz ezer dollárt kitevő vagyonukat az illetékes hatóságok vették kezelésbe.

A világháboru alatt persze nem lehetett magyarországi rokonokat felkutatni és ezért a nagy örökség sorsáról nem tudtak intézkedni. Az amerikai követség értesítése szerint a Newyorkban elhalt unokanövérünkkel a rokonkapcsolatot kellett kimutatni. Klein ur most már teljesen kezébe vette az amerikai örökség ügyét és esztendőközön keresztül felfozott, amíg az összes okmányok, bizonyítékok, közjegyzői hiteles másolatokban kezébe kerültek. En azonban minderről semmit nem tudtam, csupán a jászárokszállási nagy-

Takács Józsefné

néném tudott az amerikai örökségről és Klein Ármin ur, aki hét esztendő óta dolgozott ebben az ügyben.

— Hogy értesült tehát mégis — kérdezzük Takácsné — az ötszáz ezer dolláros hagyatékáról?

— Talán három héttel ezelőtt, éppen ebédet főztem délben, amikor Klein Ármin ur megérkezett. A nevét már ismertem, mert a nagynéni többször említette. Nem tudtam elképzelni, hogy az elegáns ur mit akarhat a szegény házmesterlakásban? Azt mondta, hogy fontos közölnivalója van, leültemmel tehát a szobában.

— nagy örömhírt hozok magának! Maga házmesterné, hanem egy dúsgazdag, sokbérházat is vehet magának, mint ez.

Takács Józsefné egy pillanatra elgondolkozik, mint aki még mindig azt hiszi, hogy álom ez.

— Azt mondták, hogy kamatokkal együtt valami négy millió pengő. Rettenő sok pénz, borzasztó sok pénz.

— Mit fog csinálni ezzel az óriási vagyonnal?

— Elsősorban is az öreg elbavatozott embereken akarok segíteni. Aztán zarándokolni megyek. Istennek talát adni, ezért a nagy örökségért.

Takács Józsefné szeméből kibuggyant a könny, de azért mosolyog, amikor mondja: — Aztán vezünk egy nagy bérházat, négyemeleteset. Más célom nincs, szépen csendesen akarunk élni, polgári módon...

Előadása mindenben fedti a tényeket, ami az amerikai örökségre vonatkozik. Klein Ármin jászárokszállási gabonakereskedő

óriási munka árán megállapította és bebizonyította az amerikai hatóságoknak, hogy Takács Józsefné két rokonával igényjogosult a hatalmas vagyonra. Egy budapesti közjegyző előtt az összes erre vonatkozó iratok között az amerikai követség levelezése, hiteles másolatban fekszik és négy hét múlva Klein Ármin Takács Józseffel a saját költségén Amerikába indul.

Az utra vonatkozó összes előkészületeket megtették. Takács József 35 esztendőn keresztül gróf Cziráky János lovászmestere volt. Néhány esztendővel ezelőtt nyugdíjazták és azóta családjával Pesten lakik. Négy felnőtt gyermeke van, két éve a Ráday-utca 7. számú ház házfelügyelője. Ötvenhárom esztendő, jóra való, csendes munkásember.

A közel négy millió pengős amerikai örökséget három, illetve négy részre osztják, mert Klein Ármin egy részt szerződésileg kikötött magának.

Király Pál

Hirdetmény

Magyarország lakosaihoz!

Mindenkinek kötelessége, hogy ebben a gonddal küzdő országban dolgozzon, alkosson és teremtsen. Az Ufa Budapestet és ezzel Magyarországot egy új, szépségekben, kiállításban, fényben pompában gazdag színházzal ajándékozza meg. Ennek a szép városnak egy új, dicsekvésre méltó látványossága lesz az Ufa-Uránia színház. Az Ufa ezuton is köszönetet mond azoknak a kitűnő művészeknek és kiváló magyar iparosoknak, akik ezt az alkotást, az új Ufa-Urániát megteremteni segítettek. Most a színház megnyitása előtt néhány nappal, a közönségnek csak egyet mond: az Ufa mindig legszentebb kötelességének fogja tartani, hogy a diszes, előkelő és művészi külsőt diszes, előkelő és művészi belső tartalommal töltsen meg. Csak így tudja meghálálni azt a nagy érdeklődést és szeretetet, melyet a magyar közönség az Ufa törekvéseivel és munkájával szemben mindig tanusított.

Budapest, 1930. febr. 24-én

Hefi konferansz

Irtá: Békefi László

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Az elmúlt hét első napján igazolom árdekes esemény játszódott le kedvenc szóakozóhelyünkön, a Magyar Tudományos Akadémián...

Rejtenelesen igazolt a kérdés. Elhatároztam, ha török, ha szakad, felkeresem a szőnyegen forgó vak ászkarókat és felkérem, hogy nyilatkozzon nekem Méhely tanár úrról...

Mért akar a tanár ur minden áron fölfedezni engem? Mi haszna van belőle? Én nem vagyok egy új földész, vagy a déli sárak...

Katasztrófális gázrobbanás Brüsszelben

Brüsszelből jelentik: Brüsszel egyik bérházában ma délelőtt nagyarányú gázrobbanás történt...

Kosztpénzeket

Kedvező kamatozás mellett elfogadok Fáradi Balogh Constantín banküzlete...

Összecsukós vasággyak

sodronyágybetétes, vas- rézbutorok kárpított matracokra legelőszobában szállít Froháska György, VI. Gróf Zlony Jend-utca 46. - Próküzlet: Úlló-ut 9.

A Reggeli ujság hírei

Schober kancellár nyilatkozott berlini utjának céljáról

Szorosabbá akarja tenni Németország és Ausztria kereskedelmi kapcsolatait Az olasz sajtó Schober utjában hidépitést lát Berlin és Róma között

Berlin, február 23.

A Reggeli Ujság tudósítójától.

Schober kancellár ma délelőtt a sajtó részére adott nyilatkozatában a következőket mondta berlini utjáról:

Németország és Ausztria között nem a legkívánatosabb volt a kereskedelmi politikai viszony és mikor hivatalomat átvettem, erősebb lett bennem a meggyőződés, hogy ezt a viszonyt javítani kell.

miként javíthatók meg kereskedelmi viszonyainkat oly módon, hogy az megfeleljen a két állam és népeink óhajainak.

Berlin utamnak ez a főcélja és megjegyzem egyben, hogy római utamnak is gazdasági és politikai szükségessége volt.

SCHOBEL VILLÁSREGGELIN CURTIUSNÁL

Berlin, február 23.

(Saját tudósítónk távirata.) Schober, szövetségi kancellár ma reggel istentiszteletet hallgatott a Szent Hedvig-Bazilikában...

AZ OLASZ NAGYKÖVET SCHOBERNÉL

Berlin, február 23.

A Hindenburg birodalmi elnöknel való ebéd után Schober kancellár fogadta Orsini nagykövet látogatását.

BÉCS, MINT HID RÓMA ÉS BERLIN KÖZÖTT

Róma, február 23.

Az olasz sajtó élénken kommentálja Schober berlini utját. Megállapítják, hogy Schober mély szimpátiát hagyott Rómában...

RÖVIDESEN ALÁÍRJÁK A KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

Berlin, február 23.

Schober és Curtius igen elégedett a tárgyalás eddigi menetével. A tárgyalást hétfőn is folytatják.

Tejforradalom a pestkörnyéki falvakban

Iváncsa, február 23.

A Reggeli Ujság tudósítójától.

A hihetetlenül hosszú, sáros faluban mostanság minden gazda egy árnyalattal magasabban hordja a fejét.

A budapesti büntető járásbírósnál feljelentést tettek ismeretlen árdrágítók ellen...

Varjas Elemér, Iváncsa főjegyzője készen áll a feljelentés szövegével és a válaszként érkezett végzéssel.

A tejjelüzemi vállalatok — írta a bíróságnak a község — a tejet köztudomás szerint 34-40-42 fillérért árúsítják...

A budapesti királyi büntető járásbírósnak B. IX. 11.135. szám alatt már végzést is hozott.

A királyi büntetőjárásbírósnak Iváncsa község elöljáróságának feljelentését a kir. ügyészség megbízott indítványához képest a kir. ügyészség utján a budapesti büntetőtörvényszékhez teszi át...

Elmondta azután a főjegyző, hogy a faluban a tejet három kis tejgyűjtő szedte össze...

Iváncsa fehérmegyei község árdrágítás miatt fejelentette a pesti nagyvállalatokat

gyűjtők bemutatatták a Pestről kapott leveleket, amelyekben a nagyvállalatok nekik 21 fillért kínálnak a tejért...

Az öt nap elteltével a gazdák gyűlést tartottak a községházán és elhatározták, hogy bizottságot küldenek Pestre.

Minden kémény husz fillért adózott a bizottság költségére. Az emberek feljöttek a fővárosba, sorra járták a nagy tejjelüzemeket...

A főjegyző erre publikáltatta az új árat, de ugyanakkor megtette a feljelentést árdrágítás miatt.

Beszéltünk Vér Jánossal, az egyik tejgyűjtővel, aki elmondta, hogy december 31-ig per centre szállította a tejet és literenkint a legmagasabb pesti tejar 60%-át kapta.

A tejjelüzem elnök szerint Budapesten nem lehet olcsóbban adni a tejet, mert minden literre 9 fillér a költség...

A magyar falvakban mindenütt ugyanez a helyzet. Most az egész országot érdekli mi lesz az eredménye az önréztetes népeknek régebben ismeretes próbapaperek, amely rendszerint egy peany körül forog...

Keletre való légáramlás egyre tart és tovább szállítja hozzánk a száraz és hűvös levegőt. Az északi felhőszakadások ennek következtében csökkennek és ez elősegíti a felhőképződést.

Négy zsidót avatnak vitézzé a kormányzó jubileumán

Elterjedt a hír, hogy a kormányzó jubileumán az avatandó vitézek között — ezúttal először — négy zsidó vallású hős is lesz.

Az Ullstein-ház botránya

Berlini tudósítónk jelentése.

A Reggeli Ujság legutóbbi számában berlini tudósítónk jelentése alapján megírtuk, hogy az Ullstein-ház egyik főnöke, dr. Ullstein Ferenc váratlanul kivált a cég kötelékéből.

Sarolta monacoi trónörökösöt elhagyta a férje

(Párisból jelentik.) Monacoi jelentések szerint Péter herceg a közte és felesége, Sarolta trónörökös között kitért vizslát következtében elhagyta Monacó területét.

A Velencei Kalmárnak sem volt módjában 3 méter férfiföltényzövetet hozzávalóval együtt 29.88 fillérért olcsóbban adni...

„Pótolni kell a történelmi igazságtalanságot“

Klebsberg gróf az Alföld iskolaszükségletéről

Békésaba, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Magyar Vidéki Városok Kulturális Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta meg Békésabán a városháza dísztermében harmadik egyetemes ülését, amelyen Somogyi Szilveszter szegedi polgármester elnökölt. Megnyitó beszédében üdvözölte Klebsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi minisztert, aki a miniszterelnök képviselőjében jelent meg. Utána János Gyula Békésaba polgármestere üdvözölte a városok képviselőit és a különböző kulturális intézmények küldötteit.

Beszéde után Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter állott fel szólásra. Beszédében kifejtette, hogy a Magyar Vidéki Városok Kulturális Szövetségének mozgalma az ő politikájának két alapelveivel,

az alföldi gondolattal és a vidéki városok fejlesztésének eszméjével összhangban van.

Elmondotta, hogy azért nincsen az Alföldnek és a Dunántulnak annyi iskolája, mint amennyire szüksége lett volna, mert Nagy-Magyarország idején a hatalom a nemzetiségeket igyekezett ellenük hangolni s ennek ellensúlyozására kénytelenek voltunk közintézményeinket, iskoláinkat, vasutainkat a periferiákra építeni, hogy a nemzetiségek kapcsolatba jöjjenek a magyar művelődéssel. A háború elvesztése nélkül ez a politika sikeres is lett volna, most azonban az a feladatunk, hogy

az Alföld megkapja mindazt iskolákban és közintézményekben, ami a kiegyezés korában a periferiáknak jutott.

Rátért arra, hogy a legnagyobb történelmi igazságtalanság az Alföldre esett s most nagy történelmi igazságtalanságot kell pótolni. A kiegyezés korának legnagyobb alkotása az egymillió főváros létrehozása volt, amely nélkül pozíciónk Auszriával szemben még gyengébb lett volna. Most eljött az ideje, hogy a vidéki városokat is részessítsük azokból az anyagi eszközökből, amelyek az állam rendelkezésére állanak.

Beszéde végén Isten áldását kérte azokra a városokra, amelyeket a megjelentek képviselnek.

Nemzetközi plakátművészeti és reklámáruminta kiállítások a vidéken

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Érdekes és jelentőségében messze kihatható mozgalom indult meg egy kis művészárság, a „Fáklya” Irók és Művészek Kulturális kezdeményezésére, a magyar reklámművészet ut- egyengetését fogta munkába. Tavaly egy vá- gatott magyar plakát- és reklámnyomtatással indult vidéki körutra és mutatta be vidéki nagyvá- rookban kiállításokon magyar reklámművésze- tünk fejlődési állomásait. A tárlatoknak, új- szerítésüknek fogva is, egészen kivételes sikerű- volt, azokat mindenütt tömegek tekintették meg. Hosszú előkészítő munka után most több mint ezer plakát- és reklámnyomtatásból álló olyan nem- zeti kiállítást gyűjtött egybe, amely huszon-

A Fáklya pécsi reklámkiállítása

két ország reklámkulturájának mai állását illusz- trálhatja. Ennek az anyagnak egy részét decem- ber közepén Pécsen mutatta be, mégpedig oly- ként, hogy a kiállítás keretében próbaképpen helyi reklámáruminta kiállítást készít, kizárólag helyi kereskedők részvételével. A pécsi tárlat ilyen együttesben a tavalyi plakátkiállítások sikereit is felülmúlta.

Ennek a pécsi tárlatnak visszhangja támadt és egyre sürűbben hangzott fel kereskedelmi érdekeltség részéről az a kívánság, hogy foly- tatódjék a mozgalom és terjeszkedjék ki több erre már megérett vidéki nagyvárosra is. Ennek lett az eredménye az a kiállítássorozat, amely kiegészített nemzetközi plakátművészeti anyag- tónégyből vándorkollekcióvá alakított és a együttesen Székesfehérvár, Győr, Miskolc, Deb- recen, Kecskemét, Békésaba és Szeged közön- sége elé jut a «Fáklya» rendezésében.

A tárlatsorozat március közepén kezdődik és minden valószínűség szerint június végéig tart. A kiállítások mindenütt nyolc napig lesznek nyitva, úgyhogy a helyi közönség úgy a plakát- kiállítások műanyagát, mint a helyi kereskedők reklámáruminta-felvonulását teljesen kiélvezheti.

A magyar plakátkollekció felvonultatja csak- nem valamennyi plakátművészünk:

Chautemps kormánya kedden mutatkozik be a parlamentben

„A neveltség kormánya“

Párizs, február 23.

— A Reggeli Ujság párisi tudósítójának tele- fonjelentése. —

Chautemps, az új francia miniszterelnök és kormánya kedden délelőtt mutatkozik be a képviselőházban és utána a szenátusban. Az új kormány programjáról eddig csak ke- véb részlet szivárgott ki, de a mai lapok je- lentése szerint a kormány programjának sarkalatos pontja a budget erős csökkentése,

nagyarányu adócsökkentés, a volt frontharco- sok nyugdíjigényének kielégítése, nagyarányu amnesztia, elsősorban az elzárt autonomisták részére.

A jobboldali lapok a legélesebb hangon tá- madják az új kormányt és azt a „neveltség kormánya“-nak nevezik. Még az előkelő hangu Temps is azt írja, hogy nemcsak kor- mányválság, hanem politikai válság is van, mert már erkölcstelen volt ennek a kormány- nak a születése is.

Chautemps t,

az új francia miniszterelnököt kinevezése után az Elysee-palota előtt megrohanják az új- ságirók

Ongyilkossági kísérletet követett el a Társadalombiztosító Intézet egyik tisztviselője, mert fegyelm- eljárást indítottak ellene

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap este tíz óra tájban a Gyormat- utca 47. számú ház lakói arra lettek figyelme- sek, hogy a IV. lépcső IV. emeletének egyik lakásából erős gázszag árad a szomszéd lak- kókba. Hosszas dörömbölés után sem nyit- tották fel a lakás ajtaját s így a házbeliek rendőri segítséghez folyamodtak. Amikor a rendőr a lakás ajtaját feltörte, egy eszmélet- len állapotban levő fiatalembert talált, aki a nyitva hagyott gázcsap mellett ájultan he- vert. Megállapították, hogy a fiatalember Bölcsey Géza, hivatásos tiszt, Társad- alombiztosító Intézet tisztviselője. Az asztal- on két levél és egy kártya között az egyiket az Esti Kurir szociálművésznek, a másik pedig a rendőrségnek írta. A rendő- ségnek címzett levelében azt írja, hogy a nap- pokkal ezelőtt egy bírósági tárgyalása volt, ahol vádoltként szerepelt, de ártatlanságát sikerül bebizonyítani és felmentettek. A tár- gyalással kapcsolatosan fegyelmi eljárást in- dítottak ellene a Társadalombiztosító Intézet- nél és az ezzel járó igazgatni annyira meg- viselték, hogy meg akart válni az életől. A mentők a Rókusba szállították.

Fegyverkezik a szovjet

Kowno, február 23. (Saj. tud. táv.)

Moszkvai hivatalos jelentések szerint tegnap nagy ünnepélyességgel ülték meg a Vörös Hadsereg fennállásának tizeztedik évfordulóját. A moszkvai nagyszínházban megtartott ünnepi gyű- lésen Stalin, Kallin és Vorosilov a Vörös Zászló- rendjelet kapta a Vörös Hadsereg körül szerzett érdemeiért.

Vorosilov hadügyi népbiztos hadiparancsban rámutat arra, hogy a Vörös Hadsereg olyan idő- ben ünnepli meg fennállásának évfordulóját, amelyben a nemzetközi helyzet különösen feszült. Noha a szovjetkormány állandóan hangsúlyozza, hogy mindenkor a béke politikáját folytatja, mégis az egész világban hajszá indult meg a szov- jetunió ellen és ebben a hajszában résztvesznek a pápa és más egyházfejedelmek is. A szovjetkor- mány kénytelen tehát erre az ellene megindított hadjáratra azzal válaszolni, hogy újból erősíti a maga hadlerjét.

Egy angol-holland társaság Pápan sertésfeldolgozó telepet létesít

Mohácsy Lajos nyilatkozata a kisczarda mozgalomról és a falu nagy kérdéseiről. Marcallengyel, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A kisczardai mozgalom, amelyet nagy- atádi Szabó István hívei indítottak a régi kisczardapárt feltámasztására, állandó meti-

vuma a magyar belső politikának. E törek- véseknek parlamenten kívül álló tényezők is vannak szolgálatában. Ezek közül kétségtel- nül a leg súlyosabb tényező Mohácsy Lajos marcallengyeli evangélikus pap, a régi füg- getlenségi és 48-as gazdapárt alelnöke, aki Nagyatádival alapította meg a 48-as orszá- gos gazdapártot s annak alelnöke lett. A Reggeli Ujság munkatársa felkereste Marcall- engyelyben Mohácsy Lajost, aki nyilatkozott azokról a törekvésekről, amelyek az agrár- rétegek lelken jelentkeznek és igyekeznek politikai formát ölteni.

Mohácsy Lajos nyilatkozatában rámutatott a súlyos gazdasági viszonyokra, amelyek az agrárius réteget szinte elbírhatatlan teherrel nyomják, s így kifejtette, hogy

az adók 1000 pengős földművelekre és 27 pengős buzára vannak kalkulálva és rögzítve, holott most 250 pengős föld- művelekre van a bérek 16—18 pengős árán a búzákat.

Elmondta Mohácsy azt is, hogy Wekerle maga is honorálta ezeket a panaszokat és most már mód van arra, hogy úgy a régi, mint az új adókvitéseket a mai áraknak megfelelő költségek alapján vetik ki. Ilyen in- tézkedések többet használnak száz gyűlésnél.

— Mayer János földművelésügyi miniszter kezdeményezésére — ugymond Mohácsy La- jos — az

angol-holland Beacon társaság Pápan feldolgozó telepet létesít, ahol 50.000 husserlettel dolgoznak fel s ennek az ára a pápavideki kisczardákhoz foyóik angol fontokban és holland forintokban.

Ez többet ér, mint bármiféle politikai ber- zenkezés. A kormány igyekszik utótitással is segíteni a bajokon s erre komoly ígéretet kaptunk.

— Felfogásom szerint az általános gazda- sági válságot kell elsősorban megfelelő in- tézkedésekkel eliminálni. Ha ez megtörtént, megparom, hogy mi lesz a sorsa annak a memorandumnak, amelyet a miniszterelnök ur felhívására a falusi nép kívánságairól és a szervezkedés szükségességéről kidőgortam és Bethlen István miniszterelnöknek átad- tam. Meg vagyok győződve, hogyha szem- pontjaimat kellő módon méltányolják, akkor a falusi társadalom a hivatásos agitátorok és a zavarosban halászók kikapcsolásával is megtalálja a helyes utat szervezeteinek ki- építésére, továbbá gazdasági és politikai igé- nyeinek érvényesítésére.

A helyérdekű elgázolt egy kisiut

Vasárnap este súlyos kimenetelű villamos- gázolás történt Sashalom mellett. A Hév. egyik szerelvénye elgázolta Bárdos István tíz- esztendőes tanulót, aki a pályatesten át akart haladni. A súlyosan sérült kisiut, akinek a villamos bordái összetörték és fején kezén lá- bán súlyos sérüléseket szenvedett, azonnal beszállították Budapestre. A mentők velek át s a Rókusba vitték. Állapota életveszélyes. A nyomozás megindult.

Reggeli ujság

3 új szó! Mindent lát, hall „RADIÓ SZEME“ Rádió, műszaki és elektrotechnikai vállalat Budapest, VIII., Rákóczi-ut 63. Tel. elon: József 426—90 Szemüveg meg csak este lát autót, motor- s din mo vezetőknél nékülözhetetlen Radnál 6—12—18 havi új letre. Mi idén letező rádiókat és hangzókat javítunk. Új akkumulátorok javítását és öltését vállaljuk.

A tavaszi nemzetközi vásár

Szombaton délelőtt egy, a város képviselőiből, valamint a kamara és a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségéből és a vásár rendezőbizottsá- gába az egyes érdekképviseletek által delegált tagokból álló bizottság helyszíni szemlét tartott a Városligetben, a vásár kiállítási területén. A helyszíni szemle célja az volt, hogy a folyó évi május 3—12. között tartandó jubileárius Buda- pesti Nemzetközi Vásár szakmai beosztását az összes érdekeltekkel egyetértőleg megállapítsák. Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely a jubileárius vásár iránt különösen a magyar nehé- ipar körében megnyilvánult, a tervek szerint a magyar vas- és gépipar a vásár főbejárata és az Iparcsarnok között, valamint az Iparcsarnok belsejében fog helyet kapni. A vásárra eddig je- lentkezett cégek száma már 800 körül jár. A szombati helyszíni szemle alapján a helyek vég- leges kiosztásával foglalkozó Helykiosztó Bizott- ság a legrövidebb időn belül meg fogja kezdeni működését.

— Mindenki pénzhez jut, ha viselt férfiruháit, butorait, szőnyegeit és régiségtárgyait eladja Rottenbergnek, Paulay Ede-utca 46. Tel.: Aut. 185—21. Hívásra jövők.

Mi fáj nekik?

Fáj nekik, hogy 32 évvel ezelőtt két képpel a hónom alatt elindulva, ma Közép-Európa egyik legnagyobb mű- kereskedője vagyok, mert százharom kiállító magyar festőművész művei- nek javából, több mint ezer darab gondosan keretezett festmény és en- nek legalább a kétszerese keret nél- kül, utolsó fillérig kifizetve, piacra készen áll raktáiraiban. Fáj nekik, hogy tegnap, 32 éves tiszta kereskedői múltam tücsköt, felemelt fővel áll- tam a független magyar bíróság elé és önrözetesen kérhettem elégtételt a rajtam esett méltatlan inzultusért.

Fáj nekik, hogy hazug és valótlan in- formációk dacára, amellyel a főváros valamennyi pénzintézetét és informá- ciós irodáit elárasztották, olyan hi- telhez jutottam, amely lehetővé tette, hogy a magyar főzéposztály otthón- ban a legkedvezőbb részletfizetési fel- tételekkel bevethetem annak a ma- gyar festőművészetnek a derűjét, amely ma 55 művészcsaládrak, több aranyozó kisiparosnak és 35 ügynök családnak biztosít tisztességes meg- élhetést.

Fáj nekik, hogy a nekem és az egyre fejlődő vállalatomnak szánt alattomos torpedó visszafelé robbant, mert már szombaton, a bíróság ür- gyalótermében lezajlott jelenet után az egész józanul itélő közvélemény előtt tisztán állhat, az eddigi sajtó- közlemények alapján is, hogy nem én vagyok az, akinek vaj van a fején, hanem éppen én akarom a magyar műpiacot a kénhamítás parazitáitól megmenteni. Ezen törekvésemet, egy őszintén jóakaró, de talán hangjában elhibázott levelben kifejezésre is jut- tattam egy érdemes művésznő előtt. Hogy ezért ő, a megértő barát asztal helyett, elégtételt a bíróság előtt ke- resett, azt őszintén sajnálom.

Visszont azonban a háttérben állók- tól sohasem engedhetem magamot annyira megfélemlíteni, hogy eltür- jem, hogy ennek a kis becsületsértési pernek a tüzenél egyesek ötvénykös bizott harcást süthessenek maguknak. Ezt a kis tüzet állandóan élesztgető tüzesternőnek pedig a nyilvánosság előtt azt ízenem, hogy — bár az ís- ten ne adja —, ha egészsége vissza- állítása céljából megint Teránba, vagy a Tátrába kellene utaznia, megint emberbaráti készséggel állók rendelkezésre, mert én tudok krisztusian gondolkodni, keresztényi tőga fitogta- tása nélkül. Különben is pedagógus voltam és azt tanultam az én meste- remtől, báró Eötvös Józseftől, hogy:

— «feledni és megbocsátani, ebben áll az igaz ember bosszúja.»

Kelt Budapestben, 1930 február 24.

Solymosi Márton, a «Solymosi Képszalon» tulajdonosa.

Bocsánat, hogy közbeszólók

de most már nemcsak mondani, hanem bizonyítani is lehet, hogy a tehetségtelenség, az ügyefogyottság és a bátortalanság javszékelt itt éveken át az operett válságáról. Az ugynevezett füttyös komponisták és a velük szövetkezett zsengekori operett-szövegírók foglalták le ezt a látszólag könnyű műfajt, megrohmozták a színházi irodákat és egy-egy **BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK**, anyagi gondok közt fuldokló direktort, aki csak éppen hogy a táblát nem tette ki: «Kutyáknak és igazi íróknak színpadra kerülni tilos.»

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de a „Viktória” c. új magyar operett első sorban az íróknak elégtétel. A Földes Imre szöveggönyve épkezláb, igaz, emberi és logikus történet, igaz és emberi figurákkal, nem léleket visszafajító, de érthető egyszerű bonyodalmaikkal, minden tárgy szentimentalizmus nélküli cselekmény pontosan csak annyi és olyan természetesen humorral, amennyit egy operett megkíván és elbírn. Földes Imre megmutatta, hogy így is lehet.

BOCSÁNAT, HA KÖZBESZÓLOK, de ha meg is hajtom az elismerés lobogóját Ábrahám Pál kivételesen szép, új muzsikája előtt, meg kell neki mondani, ez még nem az, amit a magyar operettszínpad tőle vár. Ő képzett és vérbeli muzsikos, melódias, színes, sőt néha izgató is, a fiatalok közt talán az egyetlen, aki Lehárnak, Kálmán Imrénak, Jacobinak méltó utóda lehet, de hibája ma még, hogy egyéniségét, tudását és izlését nem meri szabadjára engedni. Még visszafelé kacsint azokra a látszatsikerekre, amelyeket szintén tehetséges, de bátran konjunkturmuzsikának nevezhető operettjeivel aratott. A Viktória muzsikája — muzsika. Néhány száma, a Good night, a kis kínai lány belépője, a Viktória című nagyária a régi nagy operettek legszebb sikereire emlékeztet. De a katonadal például visszacsúsztatva a kürttel és a nagydobbal kieroszakolt értéktelen hűhóhoz és e minőségében még a rendkívül népszerűvé vált 32-es bakát sem közelíti meg. Szabadjára kellene egyszer engedni a magyar operettmuzsikának ezt a nagy ígéretét...

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de Harmath Imre urnak meg kellene egyszer már magyarázni, hogy a ritmus és a rim kedvéért nem szabad az operettversek értelmét feláldozni. A Viktória muzsikájához helytel-közvetlen méltó verseket írt, de azt még a geográfaiában teljesen járatlanok sem fogják neki elhinni, hogy „ahol az ember felmászik a fára és a Turulmadárra, ott van Budapest.” Nem, Harmath ur, Budapesten az emberek nem a fára, hanem legfeljebb csak a falra másznak.

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de ha már Harmathnál tartunk, legyen szabad megemlíteni, hogy Harmathot nem engedték be a Király-Színház premierjére, mivelhogy összeveszett a színházzal a szereposztás miatt. A Színpadi Szerzők Egyesülete fogja eldönteni azt a fogas kérdést, meg lehet-e akadályozni a szerzőt abban, hogy a saját darabja premierjén megjelenjen?

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de külön dicséret illeti meg a Király-Színházat a szereposztásért. Végre egy pesti operett-előadás, amelyben énekelnek és minden szereplő tudásának és tehetségének megfelelő helyen van. Az operett primadonnája Lábass Juci. Gyönyörű, finom, diszkrét Viktória grófnő. Kiss Ferenc a hadifogoly magyar tiszt szerepében határozatosan tompítja le a szenvedélyeket, elhagyja a nála már-már megszokott csunya grimaszokat, nem bömböl, nem vicсорítja a fogát, szépen beszél, szívbemarkolóan énekel, zavartalan sikere van. Kertész Dezső a szirupédes amorozo-szerep helyett színészhez méltóbb feladatot old meg kitűnően és különösképpen feltűnést kelet Vaaly Ilona, aki egy kínai lány szerepében fekete parókával, kellően leaszott figurájával, szép beszédével és főleg szép hangjával megmutatta, hogy jó helyen ő is a legjobbak közt van. Fejes Teri a régi gámen, Sziklay Zsigmond mulatságos, Dénes Oszkár az, aki mindig volt, Bárony Rózi, Paddock és Latabár kedvesen egészítik ki a kivételesen díszes névsort. A rendezésért Tihanyi Vilmos kapott megérdemelt tapsokat, a zenekart Ábrahám Pál vezette ezúttal pálcával és kitűnően.

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de a Belvárosi Színházban «Voll-nincs» című bemutatott francia vígjátékkal kapcsolatban perbe kell szállnom az igazgató urakkal és a napilapokban megjelent elvörös kritikával is. Felesleges volna arról beszélni, hogy ez a Biralcau-víjáték? Legyünk könyörületesek és mondjuk mi is, hogy jó.

Na és? Harminc év óta csinálják ezt a franciák ugyanezzel a cselekménnyel, ugyanezekkel a figurákkal, ugyanezekkel a helyzetekkel, ugyanezekkel a hibátlan párbeszéddekkel, ugyanezekkel a pajkos kiszólásokkal és ugyanezekkel a szellemes Heltai-fordításokkal. Na és? Hol van az a keserves napi munkája után gondülő szórakozásra vágyó pesti polgár, akinek ez kell, akit ez kielégít, akinek erre pénze van? A Belvárosi Színház élén két igazán nagyszerű író áll, a magyar színpadi írók igazán hivatott vezetői, főleg tőlük vehető rossz néven, hogy a színház-

vezetés legkényelmesebb módját választják és elfajta súlytalan darabok előadásával kísérleteznek. Mellettük szól, hogy a vígjátékot jó rendezésben és tempós előadásban hozták ki, mellettem szól, hogy — a második (szombati!) előadást csaknem üres nézőtér mulatta végig.

BOCSÁNAT, HOGY KÖZBESZÓLOK, de azoknak is igazuk van, akik kikelnek a külföldi drága vendégzereplések ellen, mert sajnálják azt a temérdek pénzt, amit ezek a vendégművészek kivisznek ebből a szegény városból és azoknak is igazuk van, akik arra hivatkoznak, hogy a sokkal nemtelebb filmattrakciók még több pénzt vonnak ki a szegény magyar zsebekből. Minden tiszteletünk és hódolatunk a Strauss Richárdé, aki szellemesen és tapintatosan oldotta meg ezt a nehéz problémát, a multheti vendég szereplése fejében kapott egész tiszteletdíját — elvásárolta itt Budapestén.

Bocsánat, hogy közbeszóltam.
Nagy Imre.

Lábass Juci és Dénes Oszkár, Fejes Teri és Sziklay József, a «Viktória» főszereplői

Vaszary János a Volpone rendezéséről

Vaszary János, fiatal rendezőgárdánk egyik legkitűnőbb tagja, ebben a szezonban második nagy sikerét aratta. Hasenclever Talpig Uriemberét a szezon első felében a modern rendezői felkészültségnek nagyszerű lendületével s vidám ötletességével vitte színpadra. Most Ben Jonson Volponeját rendezte. Ennek a bemutatónak kétségtelenül ő a legnagyobb hőse. — A Volponeval kapcsolatban ezeket mondotta: — *A darabnak nem a tragikus, hanem a komikus elemeit akartam kihangsúlyozni. Az volt a célom, hogy Ben Jonson játéknak ezt a különös, arany után való léleketvesztő*

Lahunya a szemét s reszketeg felsőhajt. — Pedig — folytatja — ki van érve bennem az egész szerep... A lelkemben teljesen kialakult ennek a tragikusan nehézorsu, csodálatos asszonynak az egyénisége... Nagy, nagy szenvedései... Megértettem és feléreztem Szendrey Julia életnek végzetes tartalmát... azt a belső forgatagot, amely Petőfihez sodorta s azt a tragikumot, amely tőle elszakította... A segesvári halálnak egész különös misztikumát... Fáradtan végigsimítja a homlokát. — Ó, Julia, a mai asszony típusa... Az volt a szerencsétlensége, hogy száz évvel előbb élt, megelőzve a korát... Akkor az ő idejében, joggal dobtak rá követ... Viselkedése érthet-

Az Új Színház jelenti:

Egész héten felváltva

iramát, rohanását érvényre juttassam. Természetesen, a mai színházi viszonyok között, adott színészi anyaggal s sok minden kényszerűséggel számolva, a rendező csak mértékletesen dolgozhatik. De ennek ellenére is úgy érzem, hogy a magyar modern rendezést némiképp előre vittem s a Volpone előadása haladást jelent az eddig naturalista rendezéssel szemben diszletben, fényeffektusokban, jelmezekben s játéksztílusban. Öröndek, hogy ezt elértem. S az is nagy örömmre van, hogy nemcsak a hozzáértők, de maga a nagyközönség is megértéssel fogadta munkámat. A Volponeval nem az akkori kort hanem a mai lelkeséget kívántam dokumentálni s a képeket összefüggő közzjátékokkal a pénzhimnusszal akartam hangsúlyozni a darab belső komoly moralitását. Vaszary János sikere a modern magyar színpadi törekvéseket igazolja. Mindannyian, akik látnak a színpadművészet megújulásában, örömmel üdvözlök a kitűnő fiatal rendezőt.

Bajor Gizi, a bubirizurás Szendrey Julia

Herczeg Ferenc új színműve, a Szendrey Julia, már készen várja a pénteki bemutatóját. A darab címszerepét játszó Bajor Gizi a legutóbbi próbán ezeket mondta új szerepéről: — Mindenekelőtt azt mondom hogy nagyon hogy rettenetesen félek...

len volt, kiütöközt... botránnyitámasztón ütöközt ki a korszelemből... Megélnéül a hangja: — De ma, egy emancipált, felszabadult s felvilágosodott világban megértésre fog találni Szendrey Julia... S főként abban a beállításban és megvilágításban, ahogy azt Herczeg Ferenc nagy művészete adja... Kis, elrövíült szünetet tart. — Julia extravagáns nő volt... öltözködésében, viselkedésében, modorában... Rövid haját, bubifrizurát viselt... Természetesen én is így fogom játszani... rövid hajjal... Elkacagja magát s játékosan megrázza a fejét. — Így, a magam rövidrenyirt hajával... Szendrey Julia hát még ebben sem különbözött a mai nőtl.

Tóth Árpád-émlékmatiné a Belvárosi Színházban

A Belvárosi Színházban március 2-án Tóth Árpád emlékéztére matiné rendeznek, amelyen közreműködnek Babits Mihály, Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, Simonyi Mária, Somlay Artur, Pápay Klára, Szarvas Klára, Aschner Oszkár, György Pál, Kósa György, Rössler Endre és Somló István. Bemutatásra kerülnek Lányi Viktor, Molnár Artal és Nádor Mihály által megzenésített Tóth Árpád versek. Az elősőt megállapított helyőrák jegyei a Belvárosi Színház pénztáránál és a Rózsavölgyi-cégnél kaphatók.

VIGSZINHÁZ

Pénteken, február 28-án először

R. C. SHERRIFF

világhírű színműve

Azut vége

(Journey's End)

Törzs, Hegedüs, Góth, Rajnai, Makláry, Hajmássy, Kovács, Somló, Szegő, Mátray, Somody Dózsa

Odry Árpád jubileumi estje: március 6

A Nemzeti Színház társulata hegyemános módon akarja megünnepelni Ody Árpád nemzetiszínházi tagságának huszonöt éves évfordulóját. Ez a hagyomány tudvaleg a Nemzeti Színház címerével díszített arany pecsétyű ünnepélyes átadása. Március 6-án este fél hét órakor lesz a Nemzeti Színház színpadán a jubileumi ünnepség; ugyanazon este pedig a színházban *Cyrano de Bergerac* kerül színpadra, amelynek címszerepét Ody Árpád játssza.

MAKAY MARGIT, a «Voll — nincs» főszereplője

Pünkösti Andor megbetegedése — kolbászmergezés

— A Reggeli Ujság tudósítójától. — Szombaton délelben Pünkösti Andor, ismert író és újságíró, a Magyar Színház vezető igazgatóját a mentők mérgezési tünetekkel a János-szanaszatóriumba szállították. Pünkösti Andorról szombaton este olyan hírek terjedtek el mindenfelé, hogy idegességében öngyilkossági kísérletet követett el, medínállal megmérgezte magát. A Reggeli Ujság munkatársa vasárnap délelőtt meglátogatta Pünkösti Andort a János-szanaszatórium betegszobájában. — Nem történt semmi más, minthogy egyszerű gyomormérgezés kaptam — mondta Pünkösti —, pénteken este kolbászt vacsoráztam és ugylátszik, ez ártott meg. Azok a hírek, hogy öngyilkossági kísérletet követtem el, nem felelnek meg a valóságnak, nincs semmi másom, hogy megváltjak az élettől. Pünkösti Andor egy-két napon belül elhagyja a szanaszatóriumot.

FŐVÁROSI MŰVÉSZ SZÍNHÁZ

- A C
- A CS
- A CSU Minden este 8 órakor
- A CSUN
- A CSUNY
- A CSUNYA
- A CSUNYA L
- A CSUNYA LA
- A CSUNYA LÁN
- A CSUNYA LÁNY

A Fővárosi Művész Színház a jövőben kizárólag operetteket fog játszani?

Színházi körökben, de a sajtóban is, olyan hírek keringtek az utóbbi napokban, amelyek szerint a Fővárosi Művész Színház prózai színházzá készül átalakítani, legalább is prózai darabokat is kíván műsorán tartani. Ezeket a híreket illetékes helyen megcáfolják. Ertesülésünk szerint, a Fővárosi Művész Színház a jövőben kizárólag az operettet fogja kultiválni.

Honthy Hanna a kabaréban

Kétségtelenül a legdivatosabb operettszínésznő ma Honthy Hanna, aki ezidőszent még Gaál Francit is veri a gázsiban. Ez pedig a leghívebb népszerűségi skála, hiszen a színházak ma igazán nem dobálják ki a pénzt az ablakon. — Most

Honthy Hanna

két helyen is fellép — kedd óta a Városi Színházon kívül a Teréz-köruti Színpadon is. Harmath Imre kis zenés fregoliadóját játssza olyan ellenállhatatlan derűvel és kedvességgel, hogy mindenkit leszerel a nézőtérén, aki nem szereti az operettet. Dénes Györggyel előadott duettje a legtökéletesebb operettprodukció. — A műsor többi száma közül két Vadnai behózat és egy meglepő Comedia del arte emelkedik ki és igen sikerült szám Lőrinc Miklós politikai szatírája is.

Gilbert Miller Molnár Ferencel tárgyal

Gilbert Miller, aki a napokban érkezett Európába, hétfőn fog tárgyalni Molnár Ferencel Berlinben az Egy, kettő, három amerikai előadásának előkészületei dolgában. Amerika, ahol Molnár Ferencnek igen lelkes közönsége van, nagy érdeklődéssel várja, a német színpadokon is óriási sikereket ért vígjáték bemutatóját.

Ejtélt művészestély a Városi Színházban

Nagybányai vitéz Horthy Miklós tíz éves kormányzói jubileuma alkalmával, március elsején, szombaton este 11 órai kezdettel a Városi Színházban nagyszabású művészestély lesz, amelyen a fővárosi legnépszerűbb művésznői és művészei lének föl, köztük: Bajor Gizzi, G. Kertész Ella, Reile Gabriella, Tökés Anna, Vaszary Piri, Góth Sándor, Lauris Lajos, Somlai Arthur stb. A renklívüli gazdag műsor művészestélyt a volt budapesti 32 es házvezető 8000 hős halottjának emlékszobra javára rendezik. Elővételi jegyek a Városi Színház pénztáránál kaphatók.

Theater der Komiker

WIEN, VI, LINKE WIENZELE 6. IGAZGATÓ: BRETT ADOLF.

Február havi műsor:

3 órai kacagás a 6 komikuson

Rott Sándor, Moser Hans, Berg Armin, Springer Armin, Engel Ferenc, Walters Alfréd

Magánzereplők:

ela Lipinskaja, Türk Berta, Berg Armin, Pink Alfons Scherier, Iris Delysia et habonof, Maritza Atheniz

Kezdetre 8 órakor

SZÓRAKOZÓ BUDAPEST

Az elmúlt hét társadalmi eseményeinek sorából messze kimagaslik az a nagyszabású estély, melyet 19-én adtak Sigray Antal grófék a Park Clubban

Amelyet báji Patay György adott József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő tiszteletére. A diner-n a fenségek kivül a követelők vettek részt: gróf Karátsonyi Jenő, a máltai lovagrend követe és neje, Schoen báróné, a német követ neje, Schoen Yvonne báróné gróf Bentinek holland követ, Butler-Wright amerikai követ és neje, Arlotta olasz követ és neje, Lazarszky Ottmár lengyel ügyvivő, Walko Lajosné, Wekerle Sándor és családja, gróf Khuen-Héderváry Sándor, gróf Andrássy Géza, gróf Andrássy Manó és neje, gróf Szapáry Frigyes, gróf Szapáry László és Marianne grófnő, gróf Eszterházy-Deym Izabelle, Eszterházy Ilona grófnő, Károlyi Lajos gróf és neje, Károlyi Sándor gróf és Alice grófnő, Sztáray-Vecsey Pauline grófnő, gróf Sztáray Antal, ifj. Liechtenstein János herceg, gróf Apponyi Károlyné, Apponyi Géza és Al-

Mult számunkban megemlékeztünk egy fiatal zeneszerzőről, Humayer Mihályról s e héten már egy újabb, jelentős sikeréről számolhatunk be. A tehetséges muzsik — ki egyébként tartalékos főhadnagy és a komün alatt energikus ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki, melyért halálra is ítélték — a kormányzó jubileumára egy Nemzeti Induló-t szerzett, melynek jövő vasárnap lesz első interpretálása. A várbeli őrségváltáson ugyanis a honvédezenekar fogja előadni az új indulót Fricsay Richárd vezénylete alatt s a zeneszámot a kormányzó őfőméltósága is végighallgatja.

A hét estélyei és teái sorában meg kell emlékeznünk mosóczi Holbesz Aladárról, melyet a Nemzeti Kaszinóban adtak Augusztó főhercegasszony tiszteletére, Dolcskó Jánosné és Cséry Miklósék brídgevacsoráiról, özv. Zlinszky Jánosné Országos Kaszinóbeli piknikjéről és Friedrich Istvánék háziáljáról.

Az e héten keringő történet arról az igen gazdag nagyiparosról szól, ki a legutóbbi bankcsőcsomlásnál tekintélyes összeget vesztett. Efeletti haragjában a a vagyommegőrzésnek egy ma már meglehetősen szokatlan formáját eszelte ki. Az összes bankoknál levő betétjeit kivette és beváltotta aranyra. Egyik üres telkén páncélskamrát építtetett, ebbe halmozta fel aranyait s fegyveres őrséget szervezett, mely töltött puskával éjjel-nappal őrködik az aranyhegyek felett. Ez a középkori módszer ugyan tekintélyes kamatvesztéssel jár, de az öregur állítása szerint még ma is ez az egyetlen biztos dolog!

Végül nem volna teljes a heti beszámoló ha nagy meglepetéssel meg nem emlékeznénk a leguribb magyar cigányprimásnak Erzsébet királyné egykori udvari cigányának öreg Radics Bélának haláláról. A lapok keletlen méltatták zenészi érdemeit, mi csak egy

A Városi Színház legközelebbi operettújdoncsága Honthy Hanna és Rátkay Márton fellépésével:

Halványsárga rózsza

Sándor Jenő és Szenes Andor, számos népszerű dal szerzőinek első egész estés betéltő operettje. Bemutató: febr. 23-án, pénteken

Jegye: a premiére már váltók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodáknak. Legdrágább hely 6 P

réd grófok, gróf Széchenyi Minálné, gróf Széchenyi Márton, Máriássy Andorné, Keglevich Imre gróf és Maritza grófnő, Forgách Erzsébet és Hanna grófnők, Piret de Biha in Jenő báró, Hódossy Imre és Sándor, báró Vojnits Miklós, gróf Erdődy Péter és Patay Sándor.

Igen szép volt a Nemzeti Lovarda jelmezes carousselleje, melyet egyéb lovasjátékok keretében a következő párok mutattak be: Horváth Antalné — báró Schmertzing Egon, Rády Blanka — Horváth Antal, Németh Lily — Orbán István, Tasudágy Szűts Erzsébet — Géczy Béla, Fáy-Halász Ida — Jeney István, Ruzicska Pálné — báró Orczy Elemér, Wütdner Karolyné — Parázso Zoltán, Ledófsky Ágnes — Kaffka Zoltán. A gyermekszámban kitűnt ügyességével és bájoságával a kis Molnár Vera, Molnár Péternek, a Községi Takarékos igazgatójának lánya, valamint Keresztes Erzsébet. Nagy sikert arattak a Ludovika Akadémia növendékeinek lovasnautóváltó

nyai is, amelyekben, csakugy mint a többi számban, nagy gyönyörűsége tellett az egybegyűlt előkelő publikumnak.

A lovaspóló-sport művelői és hívei a Poló Club margitszigeti klub ázában gyűltek össze 20-án, hol a klub e havi táncestélye zajlott le a szokásos fényes társadalmi keretek között.

pillanatra megilletődve emlékeznünk vissza a régi bálokra, a régen elszállt lágy keringőkre melyeket senki egy játszani nem tudott, mint ő. Elcsendültek a feledésbe a régi melódiák; valcerek, édes-bus magyar nóták ugyan kinek kellenek máma? Csendben elment hát öreg Radics is ebből a világból, mely már ugysem volt az övé. A régi bálozók, a régi muzsikálók megemlékezésének virágját küldjük a vén cigány sírhantjára...

KELETI LAJOS, a Belvárosi Színház kitűnő komikus. (Voll-nincs)

A Magyar Színház nagy sikere a Volpone vagy A pénz komédiája

Ben Johnson v gjátéka Steian Zweig átdolgozásában Fordította Emőd Tamás

Foszereplők: Csontos Gyula, Beregi Oskár, Dénes György, Harsányi Rezső, Gombaszögi Ella, Turay Ida, Szigeti, Jusz, Földényi, D.v.d

GROCK

a világ legnagyobb komikusa szombaton először Royal Orfeumban

Gróf Batthyány Gyula tervezi Hatvany Lili új darabjához Amerikába a díszleteket

Gróf Batthyány Gyula, aki az Aromkirálynő díszletével nagy sikert aratott s ugy a kritika, mint a közönség elismerését vívta ki, most megbízást kapott Amerikából egy ottani nagy színház igazgatójától, hogy Hatvany Lili új darabjának díszleteit tervezze meg. Gróf Batthyány Gyula elfogadta a megbízást s így Hatvany Lili új darabja Batthyány gróf díszleteivel kerül Amerikában bemutatásra.

Székely János Budapestre érkezett

Mint ismeretes, a Magyar Rapszódia című filmből, amelynek szcenáriumát Székely János írta, operett készült. Az operett zenéjét Abraham Pál komponálta, aki napok óta tárgyal a Berlinből e célból ideérkezett Székely Jánossal. A tervek szerint az operett rövidesen elhészül s a jövő szezon első felében bemutatásra is kerül.

„A vakablak” szerzője, Boros Elemér új szundarabjáról, a „Szándékos emberötés”-ről

Boros Elemér, a kitűnő fiatal író, akinek mult szezonban „A vakablak” című darabja renklívüli sikert aratott, befejezte új színjátékát, amelynek címe: Szándékos emberötés.

Boros Elemér ezeket mondotta új darabjáról: — A Szándékos emberötés manüesztum az öngyilkosság ellen. Nagy életszerelmmel telítve az optimista világszemléletet hirdeti. Most fejeztem be. A témát egy három év előtt megjelent novellámból vettem. Ezt, annak idején, németre fordították. Rövidesen, hogy akkor megjelent német nyelven, levelet kaptam az egyik nagy német orvosi társaságtól, amelyben kérik hogy illetékesen felolvashassák novellámat. Bár nincs köze az orvosi tudományhoz. Az emberek belső tragikus konfliktusaiaval foglalkozik ez az írásom, azzal a végzetes deprimáltsággal, amely sokakat víz öngyilkosságra. A német orvosi társaság érdeklődése adta az impulzust, hogy nagyobb léleketű munkává, szindarabbá dolgozzam fel novellám témáját.

SZÍNHÁZAK HÉTFŐI MŰSORA:

- Operaház: Gioconda C20 (1/28)
- Nemzeti Színház: A férfi szíve, B. (1/28)
- Kamarszínház: Nem élhetek muzs. (1/28)
- Városi Színház: Aida CD (1/28)
- Vigszínház: Takács Alice (8)
- Belvárosi Színház: Napoleon rendet csinál (8)
- Magyar Színház: Volpone (8)
- Király Színház: Viktória (1/28)
- Fővárosi Művész Színház: A csunya lány (8)
- Uj Színház: Béla, aki 26 éves (8)
- Andrássy-uti Színház: Gaál Franciska vdj. (9)
- Teréz-köruti-Színpad: Honthy, Salamon (9)
- Royal Orfeum: Néger revü (1/29)
- Bethlen téri Színház: Fehér rózsza (1/29)
- Komédia Orfeum: Varieté (1/29)

Hétfői Film Ujság

Husz perc egy épülő színházban

Egy hét múlva megnyílik a tizennegyedik premier-mozgó

Egy hónap előtt kezdett az épülő és már csaknem kész Ufa-Urania mozgó. Alig pár óráig tartott a tűz, de e alatt porrá égett a sokhónapos munka, a beépített milliárdok — és meghalt a megnyitási dátum: február elsőjén nem nyílt meg a színház. A környékbeli kismozik föllélegzettek. A gőzhenger egy időre megtorpant.

Szombaton este a Rákóczi-úton a színház erkélyén kégyelladt a neonfény — s a hatalmas ivó-lámpák csak homályosan pislogó mécseseknek tűntek fel a sugárzó fényzónában. A színház kezd életre kelni, már megmozdult, már harsogóan trombitál a pestiek fülébe: vagyok, élek, gyertek nézzetek meg.

Pásztor Béla igazgató vezet végig bennünket az új színházban. Fehér munkakabátja csupa malter és festék, egyelőre még egy forrongó kaosz ez a hatalmas színházterem, de ötpercenként változik a kép a szemünk előtt: most már az utolsó simítás, a esinosítás következik.

Akik előre ijedeztek az átépítés előtt, azok megnyugodhatnak. A színház méretülusa érintetlen épésben áll, pedig egy tényleg hely sincs, amelyet nem érintett volna a kőműves esküvény. Hogy a tüzről ne is beszéljünk. Közel kétszer-

akkora most a nézőtér, más, minden egészen más, mint azelőtt volt. Az előcsarnok körbefutó erkélyén, a hatalmas tükrök, arkádok, a modern színpad s az építészeti ravaszságok és ötletek tömegel lepik meg a kíváncsi nézőt. És minden boszorkányos gyorsasággal, hogy a premiéri dátum ne toljódjék el.

Pérez, pénz mindenütt — vajjon reális ez a pénzpoecskolás a mai időkben. Pásztor Béla két-napos szakállal és kialvatlanul dirigálja a tempót, az ember szinte szédül, ha ezt a rohanást látja. De a tizennegyedik premiermozgónak kész kell lenni egy hét múlva.

Kifejezést egy szálas markánsarcu ur jön felünk szembe. Mindenki nagyot köszön neki, láthatólag iszonyuan tisztelik. Az egyik munkás megnondja a nevét. Ez a Karol a mostanában sokat emlegetett Ufa-vezér, aki ezt a színházat is építette. Úgy harmincéves lehet, és hatalmasabb ur, mint egy kisebbfajta országban a miniszterelnök. Uglátszik vannak még karriernek nemesak a vásznon, hanem mögötte is.

Meg kellene kérdezni tőle, hogyan csinálta.

(U. J.)

non. Nöde, mindenben újat adni — kissé nehéz lenne, s a nézőtér a sok látni és hallani-való mellett nem is vár többet. A kísérő hirdadók jök.

A harmadik új filmről a Broadway Melody-ról már a multheti sajtóbemutató után megemlékeztünk.

Conrad Veidt új filmjei

Rövid idő múlva egyszerre két Conrad Veidt-filmhez is lesz szerencsénk. Az utolsó amerikai és az első európai filmje kerül majd nem egy időben bemutatásra s a közönségnek alkalma lesz véleményét mondani, hogy melyik Conrad Veidt a tökéletesebb. Az egyik Veidt-film egyébként Pártos Gusztáv jóvoltából magyarul fog beszélni. Az amerikai szinkronizálásnál ugyanis a magyar szöveget Veidt helyett Pártos Gusztáv mondta mikrofonba.

A Filmalap nem ad pénzt magyar filmekre

Az elmúlt nyáron néhány még itthonlévő filmrendező, illetve filmvállalkozó mekifogott a munkának és kisebb nagyobb tőkével készítettek egyhány magyar filmet. Pénzhiány és egyéb akadályok folytán azonban sok film abbamaradt és az érdekeltek: Deésy Alfréd, Steinhardt Géza és társaik most a Filmalaphoz fordultak anyagi segítségért, hogy az abbamaradt felvételeket folytathassák.

A Filmalap azonban kerekén elárkózott a kéresek elől és minden anyagi támogatást megtagadott. Ezekkel a magyar filmekkel ugyanis egy kis baj van. Kivétel nélkül némafilmek, ezeket pedig a hirtelen jött „hargos” láz miatt nem hajlandó egyetlen premiermozgó sem műsorra tűzni, mivel a közönség egyáltalán nem kíváncsi a néma filmekre. Hasonformán a jelenlegi látszólagos helyzet az, hogy ezek az elkészült filmszalagok, csak mint nyersanyagok érnek pár fillért.

Ismételjük, ez a látszólagos helyzet. Az érdekeltektől kérjük, hogy ne jöjjenek rá a legközvetlenebb megoldásra Tudatolva, hogy az ugynevezett hangos-filmek kilencven százaléká-

Az Ufa-Urania megnyíló filmjéből Dita Parlo, a „Vasárnap délután» főszereplője

Broadway Melody

színes revü, fü bemászó melódiái Budapestén is hatalmas sikert arattak. Továbbá műsoron kívül

Titta Ruffo

ma érkezett káprázatos hangu éneklő-filmje JAGO NAGYÁRIAJA Válogatott FOX és METRO hangos hirdadók

Kizárólag csak **Royal Apollo**

Eőadások kezdete: 5, 1/48 és 1/210 órákor. Jegyek egész hétre előre válthatók

A hét új filmjei

Csütörtökön a legutolsó — eddig még néma — premiermozgóba is bevonult a „talkie»: és a mai nappal már nincs is több néma filmszínház Pesten. A Corvin és a Kamará bemutatója, a Vasárlarcos a Kamarában dupla premiért jelentett az első hangosfilm a déhányuteai színházban.

A film Douglas Fairbanks legújabb alakítása: egy tipikus Fairbanks alakítás. Dumas híres regénye a Három testőr adta az impulzust az United Artists-nek, hogy ezt a másik Dumas regényt is filmre vigye, hiszen D'Artagnan figurája a legragyogóbb filmszerepek egyike. Fairbanks állja is a sarat vitézül. Szinte életet visz a romantikus regényalakba; pár jelenet és már minden néző hatása alá kerül szuggesztív játékmódorának. Nem is csoda, hiszen a szerviro-

zás, ahogy a filmgyár a regényt a pulkún-elé találja, izig-vérig művészi munka. De azért érdemes megállni egy pillanatra. Ma, a revü-filmek és az expresszionista fantaszikumok korában a közönséget még mindig élénken érdekli a mult romantikája, amely uglátszik nem hal meg a technika századában sem.

A Décsi mozgó

új filmje a Páris gyermekei, Chevalier első amerikai szerepe. A párisi revüsztról nyugodtan leekét vehetnének a most feltűnt amerikai talkie-csillagok. Ez a pompás színész az első jelenettől az utolsóig ellenállhatatlan tempóban viszi a darabot, sehol egy bágyadt kitérés, vagy unalmas rész. Amellett pompásan énekel (hol angolul, hol franciául) és állandó

Harry Piel abbahagyja a filmezést

A hangosfilm az artista filmszínészek alkonyát hozta. Tom Mix után most Harry Piel is visszatér az ateliéből a varietéba. Piel különben meglehet, hogy visszavonul, mivel sorozatos balesetei folytán rendkívül sokat vesztett egykori rugékony-

Douglas Fairbank a „Vasárlarcos» főszerepében

Óriási Bőr-szenzáció Párisban és a Monicoban a pesti Montparnasseon.

Cocails

divatszín-bemutató

Gönczi Mixer

Buster Keaton

első hangos vigjátéka

A buta ember szerencsése

csütörtöktől

Capitol és Corso

derültségben tartja a nézőteret. A dalok káprázatos amerikai slágerek, s a rendezés mindvégig feladata magaslátán áll. Egyetlen, ami kissé alulmarad a várakozáson: a mese kissé agyonjártott francia kispolgári történet, amely az utóbbi időkben tulgyakran jelenik meg a vász-

ságából — s az évek során át gyűjtött népszerűsége igen hamar elvesztheti egyhány balsikerű fellépéssel. Péne mindenestre lehet elég — bár egyelőre még fiatalember ahhoz, hogy abbahagyja a munkát.

Eddig csak Párisban

láthatta

Maurice Chevaliert

Két nap óta

Pesten is láthatja és hallhatja

a DÉCSI filmszínházban,

abot a legjobban sikerült Par mount-beszélfilm főszerepét játssza. A film címe: Pár s Gyermekek, amely mellett a „Lehangolt Fe-hangoló» című burleszk kelt hancos ceállítását

Maurice Chevalier el ő amerikai beszélő-filmjében

nem dialogfilm, hanem csak szinkronizált, abot csak betétdalok vannak és gramofon kiscéle. A film egyébként néma. A helyzet tehát egészen világos.

Tessék ezeket a féllgkész mag ar filmet géptísrőzenével ellátni, beszélőni egy hét száz méteres párbeszédet, esetleg néhány betétdalt és egyszerre megoldódik a gordiusz csomó.

Nem is kerül túl sokba és így nem vész kárba a sok tízezer pengő. Ennél igazán nem kell egyszerűbb megoldást elképzelni? S a Filmalap száz-ezeri elsősorban talán mégis csak a filmár-tásra kellenének, nem pedig adminisztrációra és egyebekre? Erre már egyszer illenék rácbrejni.

Hangosfilm a vidéken

Megesik, hogy a toll néha elszalad a hírlapírás gyors munkájában és olyan mulatságos dolgok derülnek ki belőle, mint az alább következő, amely egyik vidéki lapunk mozirovatában, egy reklámul szolgáló cikkben jelent meg:

A napi robotból kikívánczó embernek készítették ezt a monumentális hangosfilmet, amely tarca, illuzióz világával úgy hat a fölkorbácsolt idegekre, mint egy egészséges álom.

Vajjon a dicsőítésért mennyit fizetett a mozi?

Szterényi és az ő Ipartanácsa

vagy
Bosszu egy végkielégítésért

A Reggeli Ujság már hónapokkal ezelőtt elsőként adott hírt arról, hogy a kormány újjáéleszti a háború befejezése óta szünetelő Országos Ipartanácsot. A hivatalos lap február 19-iki száma most aztán közölte azoknak a választott és kinevezett tagoknak névsorát, akik az Országos Ipartanácsban foglalt helyet foglalni.

Egy pillantás erre a névsorra mindenkit meggyőzhet arról, hogy itt szó sincs a kormány kinevezési jogának gyakorlásáról, szó sincs választásról, hanem

egyszerűen csak egy listáról, amelyet Szterényi József, az Ipartanács ugyanakkor most kinevezett elnöke a maga leg-sajátabb szempontjai szerint állított össze.

De a Lloyd-Bank egykori elnöke, akinek politikai és közgazdasági tevékenysége egyenes arányban növekszik a távolsággal, amely őt bankjának csufos bukásától elválasztja, megelégedett arról, hogy legalább a látszat kedvéért mellőznie kellett volna minden személyes szempontot, amikor egy olyan testület megszervezéséről van szó, amelyben állítólag az ország minden ipari tényezőjének szóhoz kell jutnia. Szterényi ugyanis elkövette azt a furcsaságot, hogy az Ipartanácsban helyet adott minden budapesti bank képviselőjének — még olyan banknak is, amelynek nincsen ipari konzernje — de

egyszerűen mellőzte az Angol-Magyar Bankot, az ország második legnagyobb ipari érdekeltiségének patronusát.

Meg vagyunk róla győződve, hogy az Angol-Magyar Bank vezetősége, amely tudvalevően a multban sem törte magát nagyon azért, hogy Szterényi Józseffel együtt működhessek, ezt a mellőzést, amennyiben személyekre vonatkozik, könnyen elbirja. De itt egy elvi kérdéssel van szó. A magyar ipar, nagyon csekély kivétellel, bankok patronátusa alatt áll. Nélkülük és ellenük éppen olyan kevéssé lehet ipari és különösen iparfejlesztési kérdésekről tárgyalni, mint ahogy a jegybank nélkül nem lehet valutapolitikai ügyekről anketézni. Ha már megcsinálták ezt az Országos Ipartanácsot, akkor a bankoknak helyet kellett benne adni. De természetesen valamennyinek és még természetesebben egy olyan banknak, amelynek ipari konzernjét racionalizálási, iparfinanszírozási és általában iparpolitikai kérdéseknél mellőzni semmiképp sem lehet. Ez olyan egyszerű és világos, hogy vitatkozni se lehet róla.

A mi szempontunkból ez ellen alig emelhetünk kifogást, mert hiszen többször megírtuk, hogy mi ezt az Ipartanácsot fölöslegesnek tartjuk. A kormányának energikus kézzel irányított nagyszabású egységes gazdaságpolitikai programra van szüksége: „véleményező szervekkel” csak a már meglévő sőhivatalok és kupaktanácsok száma szaporítható.

Aki nem tudja, hogy ez a mellőzés tisztán Szterényi József személyes bosszúüve, az nem is fogja megérteni, hogy a kormány miért adta egy olyan listához hozzájárulását, amelyből az Angol-Magyar Bank képviselői hiányzanak. Aki pedig tudja, még kevésbé fogja Szterényi affrontját megérteni. Mert na köztudomású is, hogy Szterényi haragszik az Angol-Magyar Bankra, azt is tudják a beavatóltak, hogy erre Szterényinek, sőt éppen Szterényinek semmi oka nincsen.

Szterényi 1924-ben úgy akarta a bukófélben lévő Lloyd-bankot megmenteni, hogy fuziót kísérelt meg az Angol-Magyar Bankkal. Ebben segítő társra akadt Krausz Simonban, aki akkortájt már ingó pozícióját egy részvényesre során előálló új részvénytárcával akarta megerősíteni. Krausz Simon akkortájt a-elnökséget ígért Szterényinek az Angol-Magyar Banknál. A fuzió nem jött létre és pedig azért nem, mert a Lloyd-Bank ebben az időben — enyhén szólva — nem volt „fizetőképes” intézet. Elég pénzbe került az Angol-Magyar Banknak már részvényesére irányuló kísérlet is. Az Angol-Magyar Bank új vezetősége, bepillantást nyerve Szterényinek a Lloyd-Banknál kifejtett tevékenységébe, érthető okokból nem rajongott Szterényi bankvezéri kvalitásaiért és amikor 1925-ben Krausz Simon után rendbe kellett hozni a bankot, természetesen nem is tartotta senki lehetőséget, hogy Szterényi legyen az intézet elnöke.

Viszont az Angol-Magyar Bank egy ele-

gáns gesztussal Szterényi Lloyd-bank-elnöki tiszteletdíjait végkielégítés formájában megváltotta és kifizette,

holott talán inkább a bukott bank elnökének kellett volna fizetnie azért, hogy a felelősség alól szabaduljon és ne csak ő, de a megkárosított részvényesek is kapjanak valamit. Amiért tehát az Angol Magyar Bank nagy végkielégítést fizetett Szterényinek sikeres Lloyd-bankbeli működéséért — érthető, hogy Szterényi haragszik és kizárja az Angol-Magyar Bankot

az elnöke alá került Országos Ipartanácsból.

Akármenyire is van érzékünk a Szterényi magatartásában megnyilvánuló humor iránt, mégis meg kell a kormányt kérdeznünk, hogy mit szól Szterényi József első ténylegeséhez az Országos Ipartanács élén? És ha már benne vagyunk, meg kell kérdeznünk, hogy nagyon alkalmas és a szétágazó érdekek fölött álló elnöknek tudja-e tekinteni Szterényi Józsefet, aki a mult évben, közvetlenül a nagy utépítési program megvalósítása előtt, hirtelen elnöke lett az utépítésnél legjobban érdekelt Magyar Aszfalt Rt-nak, miután ugyanabban az esztendőben elhelyezkedett az állami szállításokkal alimentált Telefon-gyárnál és a magas vámvédelemnek örvendő Goldberger-gyár igazgatóságában?

A kérdésekre talán azzal lehet majd felelni, hogy Szterényi néhány esztendő előtt elsőként sürgette a Pesti Hírlap hasábjain a kartell-törvényt és az ipari vámvédelem leépítését. Az igazgatóságokban, ahol most helyet foglal, azóta azonban valószínűleg meggyőzték a Lloyd-Bank volt elnökét, hogy ezek a kérdések talán mégse olyan sürgősök...

Hogy járt az a szerencsétlen ember, aki 1927-ben Bauxit-részvényt adott kölcsön

— Kis tőzsdei történet —

A Bauxit-részvények tudvalevőleg 500 pengőről 51 pengőre estek vissza. Ennek az árfolyamkatasztrófának lefolyását szemléltetően világítja meg az alábbi történet:

Weyssnix üzlete 1927-ben nagyon rosszul ment s egy 14.000 pengős tétel ki nem fizetése miatt tönkremenés fenyegette. Felkereste végső kétségbeesésben dr. Beavatott ney barátját s kölcsönt kért tőle. Dr. Beavatott elárulta, hogy leánya hozományából tudna kölcsönt adni, de mivel ez Bauxit-részvényekben fekszik s véleménye szerint ez a legjobb befektetés a világon, a kölcsönt csak úgy adhatja, ha Weyssnix kötelezi magát a kölcsönt ismét Bauxit-részvényekben legkésőbb 1930 végéig visszafizetni. Erről szabályos írást vettek fel; Weyssnix 1927 október 1-én a tőzsdén eladta a 30 Bauxit-részvényt s azzal tartozását rendezte, sőt még maradt is valami a Bauxit-ellenértékéből a 14.000 pengő lefizetése után.

1927 decemberben a Bauxit 500 pengőn állott s tőkeemlést határoztak el úgy, hogy három régi részvényre egy újat adtak 181 svájci frankért. Dr. Beavatott megjegyezte, hogy a Weyssnixnak ki-kölcsönzött darabok után az elővételi jogtól elcsúszott, mikor Weyssnix többszöri felszólításra a fülét sem mozgatta, a következő levelet intézte Weyssnixhez:

„Nagyságos Weyssnix urnak

Budapest.

Ön nekem 30 Bauxit-részvényt tartozik. E részvények alapján 1810 svájci frank lefizetése ellen további 10 (tíz) Bauxit-részvény vehető át elővételi jog alapján s ezért leszögeztem azon álláspontomat, hogy Ön máától kezdve immár összesen 40 db. Bauxit-részvényt tartozik nekem, amit ha nekem leszállít, joga van tőlem 1810 svájci frankot kamatmentesen követelni.

Ajánlott. Dr. Beavatott.”

E héten a következő levél született:

„Nagyságos Dr. Beavatott urnak

Budapest.

Hivatkozással másolatham beküldött levelére, van szerencsém következő elszámolással szolgálni:

Önök jár tőlem 40 Bauxit, ami mai árfolyamon P 2000-t ér, viszont nekem jár Öntől sv. fr. 1810, ami mai árfolyamon szintén P 2000-t ér, úgy hogy a közöttünk fennálló kölcsönügyet lebonyolítottam s elintéztetnek nyilvánítom.

Ajánlott. Weyssnix.”
— Hogy dr. Beavatott válaszolt-e erre s mit, lapzártáig nem sikerült megtudnunk.

A Standard Oil és a Shell benzinmonopóliumot kapnak Németországban

Deterding,
a Royal Dutch elnöke

Teagle,
a Standard Oil elnöke

A két nagy petróleum-világállalat elnöke tárgyalásokat folytat most a német kormányral egy benzinmonopólium érdekében. Ellenszolgáltatásul 1 milliárd mórka kölcsönt ajánlanak Németországnak

Rövid lejáratu hitelek helyett amortizációs kölcsönöket szerzett 1929-ben a Magyar-Olasz Bank

2.86 millióról 2.92 millió pengőre emelkedett a tiszta nyereség

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Magyar-Olasz Bank nyilvánosságra hozott mérlege több szempontból is kitűnik az eddigi bankmérlegek között. A legnagyobb eredményt a jelzálogvetel terén érte el az intézet annak ellenére, hogy a jelzáloglevél elhelyezések lehetőségének csaknem teljes hiánya miatt az emissziós intézeteknek ez az üzletága 1929-ben általában nagy stagnációt mutatott. A Magyar-Olasz Banknak e ked-

vezőtlen előfeltételek ellenére sikerült hosszú lejáratu kibocsátásainak állományát 14 millió pengővel 51.3 millió pengőre emelni, igen nagy szolgálatot téve ezáltal az ország gazdasági életének. Az adott körülmények között ennek az eredménynek a jelentősége eléggé alig becsülhető fel.

A bank mérlegjelentésében egyébként a következő adatokat közli:

A könyvecskére, folyószámlán és csekk számlán elhelyezett betétek összege 69.4 millió pengőről 70.2 millió pengőre, a zálogleveles kölcsönök összege pedig 38.9 millió pengőről 45.1 millió pengőre, a közpénzügyi kölcsönök összege pedig 7.1 millió pengőről 11.4 millió pengőre emelkedett, a forgalomban lévő záloglevelek és kötvények összege pedig a mult évi 27.5 millió pengő helyett 30.7 millió pengőt tesz ki és mint új tétel szerepel a mérleg teheroldatán

a mult év végén kibocsátott 2 millió dollár n. é. 7½%-os községi kötvényeknek 11.4 millió pengőnyi ellenértéke. Az üzleteredményesüléssel a tiszta kamattörlesztés 3.6 millió pengővel (1928-ban 3.1 millió pengő), a különféle jutalékok tétele 1.05 millió pengővel (1 millió pengő), a nyereség értékpapírokon, külföldi értékeken és egyéb jövedelmek 1.7 millió pengővel (1.5 millió pengő), a házbérjövetelem — egyes ingatlanoknak az intézeti nyugdíjpénztár részére történt átengedése folytán — 159.351.96 pengővel (227.478.01 pengő) szerepelnek.

A mérlegszerű tiszta nyereség 2.925.520.11 pengőt tesz ki szemben az előző évi 2.860.713.78 pengővel. Az igazgatóság a folyó évi március 10-re egybehívott rendes közgyűlésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy a tiszta nyereségből részvényenként változatlanul 5 pengő, vagyis a részvény névértéke után számítva 10% osztalék fizetessék.

A Földhitelbank hitelezőinek 90 százaléka elfogadta a kényszeregyezséget

A Pénzügyi Központ hathatós és minden dícséretet megérdemlő támogatásáról teljes sikerrel vezetett azok a tárgyalások, amelyeket dr. Paupera Ferenc, a Földhitelbank elnök-vezérigazgatója, dr. Majos Ferenc, a PK részéről kirendelt vagyonszelvényes közeli egy héten át lefolytatott kényszeregyezési tárgyalás után pénteken szavazásra került a sor, amely szombaton is tartott és az eredmény, hogy a szavazatoknak 90%-a a kényszeregyezés elfogadása mellett döntött. A 15 millió pengőre rugó bejelentett fedezetlen követelésből 12.750.240 pengőre rugó követelést képviselő hitelezők igennel szavaztak, 403.415 pengős pengős követelést képviselő hitelezők szintén igennel szavaztak, de ezeknek követelését a vagyonszelvényes még vitássá tette. A szavazatok összeszámolása után kiderült, hogy 374 szavazót volt a kényszeregyezés mellett, míg ellene mindössze harmincheten szavaztak, olyan 37 hitelező, aki mindössze 1.109.000 pengős követelést jelentett be. A Földhitelbank most már haladéktalanul hozza a követelések Lieggenlítéséhez és e célra máris több mint 700.000 pengő felett rendelkezik. Mint ismeretes, a Földhitelbanknak nagyobb követelése van az Orsz. Földbirtokrendező Biróságtól, ez a követelése is rövidesen kedvező elintéztést nyer. Most, hogy a hitelezőknek ily imponáns többsége nyilatkozott meg a kényszeregyezés elfogadása mellett, szóvá kell tennünk, hogy a Földhitelbank néhány vagyonos igazgatósági tagja, köztük elsősorban Schossberger Rezső bárónak és Wellisch Alfrédnek erkölcsi kötelességük lenne anyagi áldozatot hozni, hogy a követelések kifizetése minél gyorsabban és minél zavartalanabban történhesen meg. A hitelezők nagy többsége azért nyilatkozott a kényszeregyezés mellett, mert az a felfogás alakult ki közöttük, hogy az összeomlás ténye devalválta ennyire a bank értékes vagyontárgyait.

A Magyar Általános Takarékpénztár kedden publikálja mérlegét

A Magyar Általános Takarékpénztár, értesülésünk szerint, kedden publikálja 1929. évi mérlegét, amely az intézet és kiterjedt fiókhálózatának további jelelőtes tevékenységéről tesz tanúságot. A takarékpénztár az elmúlt évre is részvényenként 7 pengő osztalékot fizet. A közgyűlés időpontját március 17-ben állapították meg.

Magyar Pál előadása a Cobden Szövetségben

A Magyar Cobden Szövetség szemináriumában j. hó 25-én, kedden este Magyar Pál „Gazdasági közélet és a magyar ipar” címmel előadást tart. A nagy érdeklődéssel várt előadást a Magyar Kereskedelmi Csarnok (V. Szabadság-tér 12) előadóteremben tartják és pontosan 7 órakor kezdik meg.

Mekkora lesz az új államkölcsön?

Ez a kérdés érdekli most legközelebről egész gazdasági életünket, ami érthető is, mivel ez a kölcsön van hivatala gazdasági életünkbe új életet önteni. Annak ellenére azonban, hogy az új államkölcsön felvételének előfeltételeit a hágai egyezmények tulajdonképpen már megteremtették, e kölcsön kontrahálására a nyári hónapok előtt aligha kerülhet majd sor, miután a magyar kölcsönt a német s az osztrák államkölcsönök megelőzik. Így tehát az új magyar államkölcsön részleteiről ma még az illetékes ténylezők sem tudnak bizonyosat.

Teljes gőzzel előre

Bajnokság állása:

1. Újpest	12	10	1	1	42:18	21
2. Ferencváros	11	8	2	1	38:11	18
3. Hungária	11	6	3	2	30:16	15
4. Bástya	13	6	2	5	30:28	14
5. III. ker. FC	13	5	4	4	22:28	14
6. Boeskey	13	4	5	4	22:23	13
7. Kispeszt	13	4	5	4	12:10	13
8. Buda (11)	12	3	5	4	18:13	11
9. Pécs-Bar.	13	2	5	6	15:27	9
10. Somogy	13	1	6	6	13:31	8
11. Nemzeti	13	3	2	8	11:30	8
12. Attila	13	1	4	8	11:28	6

Megyer—Zalakanizsa 5:4 (2:3)

Nagykanizsa, február 23.

Az első féldőben a játék egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta, a második féldőben Megyer egy árnyalattal jobbnak bizonyult, a győzelmet azonban ennek ellenére is csak tizenegyesből érte el. Góllövők: Török (3 p.), Farbas (8 p.), Kelemen (15 p.), Kendik (20 p.), Mészáros (29 p.), Szekeres (II. fél. 18 p.), Török (19 p.), Kelemen (30 p.), Kendik 11-esből (35 p.). Bíró: Zakall (Kaposvár). 500 néző.

A KISOK gyorskorcsolyázó bajnoksága

A gyorskorcsolyázó bajnokság kitűnő időben, nagyszerű tükörjégen folyt le.

III. korosztály 1000 méteres versenyében bajnok: Linder Gábor I. Ciszt. gimn. 1:48.5 mp.

IV. korosztály, 500 méteren bajnok: Schneller Zoltán VI. ker. Kemény-reál. 49.4 mp.

Az új bajnok

IV. korosztály, 1000 m-es bajnok: Schneller Zoltán, VI. ker. Kemény-fr. 2:47.5 mp.

A IV. korosztály összetett versenyében bajnok: Schneller Zoltán, VI. ker. Kemény-r. 2 ponttal. 2. Leszl Tivadar, VI. ker. Kemény-r. 7 ponttal. 3. Belházy Ferenc, VI. ker. Kemény-r. 7 ponttal. 4. Fekete Ede, VII. ker. Madách-gimn. 7 ponttal.

Ferencváros kombinált—Hungária kombinált 5:4

(Tréningmeccs.) A Hungária komplett halvesora ellen a Ferencváros a Tancos—Takács—Szedlacs—Toldi—Kohut II. csatársort szerepeltette. A vasárnap délelőtt megtartott tréning a hungáriauti pályán volt.

Gólzáporral győztek a szombat-helyiek a rákospalotaiak felett

Sabaria—Rákospalota 7:0.

A Sabaria—Rákospalota II. liga bajnoki mérkőzés erős szombathelyi támadással indul és már a második perc meghozza Kovács gólját (1:0).

Az első féldő további góljai a következő sorrendben esnek: Borbély (38—44. p.), Kovács (34 p.).

Az első féldő utolsó percében a bíró Minarovitsot tulerélyes játéka miatt kiállítja.

A második féldő első percében Tárnok a Sabaria 6. gólját lövi. A szombathelyi csapat főleg továbbra is tart és a 14. percben Kovács a 7. gólt lövi csapatának. A mérkőzés vége felé a Sabaria játéka ellaposodik, de ellenfele kornerrel többet kicsikarni tőle nem bír.

Amatőr bajnoki eredmények:

- UTE—III. ker. TVE 8:0 (3:0).
- Postás—BTC 6:0 (3:0).
- Törökvs—BEAC 1:0 (0:0).
- Fer. Vasutas—33 FC 2:2 (2:1).
- FTC—Pestújhelyi SC 3:1 (2:0).

Futballeredmények:

Vasas—Vae FC 1:0 (0:0). II. ligamérkőzés. Góllövők: Harrer (II. fél. 20 p.)

Osztályon belüli mérkőzések:

- Rapid—Admira 6:0 (2:0).
- Nicholson—Vienna 1:1 (1:0).
- WAC—Austria 2:0 (1:0).
- Wacker—WSC 2:1 (2:0).
- Hakoah—Hertha 3:2 (2:2).
- Viktória Ziskov—Prágai Spárta 3:2 (2:2).
- SK Slavia—Bohemians 2:2 (0:1).

Száraz lábbal az újpesti Lidóra

A budapesti evezősököt bizonyára kellemetlenül érinti a hír, hogy kedvenc táborozóhelyük, az újpesti Lidó, nem sziget többé, mert száraz lábbal lehet átkelni rá az újpesti partról. Bátorok azonban ne legyen túlságos, mert Lidó szigetét csak a Duna rendkívüli apadása kapcsolta Újpest belterületéhez és mire az evezés szezonja megjön, sziget lesz a Lidóból újra.

Amíg az újra éledő tavaszi sportélet az elmúlt vasárnapokon csak szárnypróbálgatásokat végzett, addig a bajnoki bemelegítő ünnepi délután már komoly küzdelmekből nyújtott kostolót.

Természetesen a második forduló elején a csapatok játéka még nem nyújthatott olyan képet, mint amilyent a sorozatos mérkőzések után szoktak mutatni, de az új helyzetkedések máris lendületes tempót diktáltak úgy az élen járó, mint a többi felfelé törekvő együtteseknek.

A nemzetközi mérkőzés csapatai

1:1 gólos egyenlő féldő után a magyar virtussal előretört kombinált csapatunk lehengette a cseheket

Ferencváros Hungária komb.—Teplitz FK 5:1

A második tavaszi nemzetközi találkozó végre meghozta azt a magyarságot, amelyre az őszi szezon bezárása óta a gólráhes magyar sportpublikum várakozott. Bár a kombinált csapat az első féldőben egyetlen gólt produkált és 1:1-es féldőjével már azt a hitet keltette, hogy ebből a küzdelemből nem kerülnek ki győztesekként a budapesti fiúk, mégis a bizakodó hangulat és a kiéhezett

fiúk győzni akarása a második féldőben olyan játékot produkált, amely nemcsak szemnek volt tetszetős, hanem nagyszerű számarányban is kifejezést nyert.

Mig a játék első felében a teplitziek uralták a mezőnyt, addig a második féldőben vehemens erővel és páratlan lendülettel halmozták támadásaikat támadásra a magyar csapatok, akik a következő állításban léptek a pályára:

Teplitz		Schöpke		Höfer		Morawec	
Haberstroh	Kreil	Sima	Bánás	Cambal			
Kohut		Bihámi	Haftl	Wieser	Faix		
	Obitz	Kocsis	Turay	Baráthy	Ticska		
			Bukovi	Lyka			
				Nagy			
			Amsel				
				Ferencváros-Hungária			

Alig kezdték a játékot a bíró sipjére, máris Baráthy kaparintja magához a labdát és szédületes irammal tör a csehek kapuja felé. Az időjelző még csak az első percet mutatja, de a jobbösszekötő pompás lövése majdnem a hálóban akad meg.

Azonban egy perc múlva már a magyar kapu előtt van a labda és Amsel csak kintudással tudja menteni hálóját. A mezőnybe dobott labdát Kohut átadja Turainak, aki a fél pályán át lerohanva Sima és Haftl, majd Bánás védelmét átjárva, kapásból lö, de labdája a kapu fölé kerül. A friss támadó lendületet most mindkét részről unalmas mezőnyjáték váltja fel és csak a kilencedik perc hoz némi változást, amikor a felnyomuló cseh csatárlánc egészen a Kocsis—Nagy hátvédekig jut el. A heves ütközésben Nagy elesik, Haftl cseh center így akadályozza Nagy a szabad mozgásában, a kapu fölé lö.

Nyílván a mezőnyjáték fejlődik ki ezután, amelyben a teplitzi együttes támad többet. Amellett, a magyar kapusnak egymásután négy-szer is fognia kell a labdát, azonban keze szerencsére biztos. Egy ízben bravurosan lábbal is ment, labdája tacsvalra kerül. A mezőnybe dobott labda most közepén át jobbszélre kerül, és Baráthy vezet veszélyes támadást a cseh kapu ellen. Bánás által irányított fedezettör azonban helyén van és megakadályozza a magyar jobb-szélét abban, hogy a kapu elé kerüljön. Baráthy így kornert erőszakol ki, amelyből bármennyire is remekül ivelt labda kerül a közepre, a tömörülő esch védelem miatt abból gól nem születik.

A 34-ik percen a cseh center vezetésével elismerésre méltó pompást lefutást végez a cseh csatárlánc. Lábról-lábra szökik a labda, Simától Haftlhoz, onnan Wieserhez kerül a labda, aki a magyar védelmen remekül átemeli és a balra kifutó Amsel mellett a hálóba juttatja (0:1).

Nagy az elkeseredés a tribün és az állóhely közönsége között s valljuk be, nem egy gunyolódó és csipkedő megjegyzés kél hangosan a pálya felé. Lehet, hogy ez, de lehet, hogy a ki-egyenlítés vágy frontba dobja a magyar csapatot, s egy pompásan keresztülvitt kombináció eredményeképpen a Kohut által balszélre levitt labda Bihámihoz kerül, aki a rátörő cseh hátvédek elől Kohutnak azt visszaadja és így a bombakirály ritkán látott remek lövéssel a klegyenlítést megszerzi. (1:1).

A nem várt gól a cseh együttest felvillanyozza,

balszélükön igyekeznek veszélyes támadást keresztülvinni, azonban a sáros talajon Faiz elébe startol Takács és Lyka és az akciót kornerre szerelik. A közepre adott labda Kohut és Bihámi zsákmánya lesz, akik azt a középvonalon tulra viszik. Támadásaik azonban elakadnak a pontosan működő cseh védelemben és így ismét pár perces mezejnyjáték fejlődik ki. Baráthy, majd Bihámi intéz rohomat a cseh kapu ellen, de a közvetlen közelről biztosnak látszó góljuk kapu mellé megy. Az utolsó perchez ér a mutató, amikor a ma kitűnő formában lévő ágyu, Kohut fut le a balszélre s már mindenki a második és vezető gólt reméli, de sajnálatos kénytelenek megállapítani, hogy

a harminc méteres oldalról bevágódó labda a kapufa tetején süvit végig

s így az első féldőben a teplitzieknek sikerül az eldöntetlen eredményt megtartani.

Helycsere után ismét a csehek kerülnek támadásba s rövid mezőnyjáték után, a kilencedik percen a jobbszélre kerül a labda. Turaitól kapja Bihámi, aki a Haftl—Wieser párt kijátszva hálóba helyezi a labdát. (2:1.)

A vezető gólon fellekesül most a magyar csapat úgy, hogy támadásainak folyamánakképpen jobbszélre Ticska fut le, labdáját azonban a cseh háló védője elvetéssel fogja. Mindkét fél részéről heves összecsapások történnek az eredmény megváltoztatására s így a teplitzies jobb-szélője Haberstroh megsérül és helyébe a cseh kapitány Morawec tartálékot állítja be.

A csonka cseh együttes hamarosan a magyar kapu előtt terem, de Amsel nagy szerencsével tisztázza a helyzetet. Pár perc sem telik el és egy cseh jobbszél támadás után Simához kerül a labda, akit Amsel a mult vasárnap feltálat trükkjével — sapkadobással — hoz zavarba, de azután rávetéssel fogja a biztosnak látszó gólt. Turai a 19-ik percen szabadrugást küld az ellenfél hálójába, de

a kapufáról mezőnybe pattan vissza a labda, amelyet a magyar center mégis a hálóba lö (3:1).

Az osztály csatársort most Haftl tüzei újra támadásra. Turait az erőszakos játék hevében az osztály center le is rugja, miért is Ivancsics bíró a teplitzi csatárt kiállítja. A teplitzi csatársor így is veszélyes. Támadást támadásra halmoznak, azonban a magára talált magyar fedezet minden lehető ment. Mégis a 32-ik percen a balszélre lefutó Faiz kornerét Obitz kénytelen menteni, majd az ő lerohanásából válik korner. Öt percre rá a veszélyes Wieser jut olyan helyzetbe, hogy már biztosnak látszó gólt várnak a

magyar kapunál, azonban az féljében startoló magyar védelem megzavarja s így a labdát a kapu fölé emeli. Alig telik egy perc.

Ticskához kerül a labda, aki a mérkőzés legszebb játékát produkálja. Egyedül lerohan a jobbszélre, a cseh csatárláncot és a fedezetsort valóságos állépl és kapásból lött védtelenné góljával négyre emeli a magyar gólok számát (4:1).

Ujrakezdés után Kocsis miatt tizenegyesít a bíró, de Amsel Wiesernek élesen lött bombáját bálumatos ügyességgel elfogja. Csak pár perc van hátra még a játék befejezéséig, amikor ismét frontba kerül a magyar csapat és a csatárlánc megértő kombinációból újra a cseh kapu előtt terem, ahol Bihámi Baráthy átadásából hat méterről a kapu előtt lövi a mérkőzés ötödik és egyben utolsó gólját (5:1).

Ivancsics bíró nagy körültekintéssel és mindkét csapat megelégedésére vezette a mérkőzést.

110 atléta az erdei futóversenyen

Biztosan győzött a soroksári Hevele

Rosszul megválasztott, többnyire jeges terepen folyt le a Budapesti Budai Torna Egylet hűvös-völgyi erdei futóversenye.

Különösen a meredek cél volt veszélyes, ahol a finiselő futók egymásután buktak fel és csak a szerencsének köszönhető, hogy roszdás szűzcs cipőkkel nem sértették meg versenytársaikat.

A soroksári Hevele Ferenc nagy formában levő távfutó startjával előre meg volt pécsettelve a verseny sorsa. Az 5800 méteres távon végig vezetett és hatvan méterrel könnyen győzött.

A mult vasárnapi Hesz-émlékverseny győztese Balogh, kénytelen volt megelégedni a negyedik hellyel, míg az akkori második helyezett Lendvay most ugyancsak megtartotta a második helyét. Az előre beharangozott Piros István, aki a KEAC-ból a BBTE-be lépett, a mai versenytől érthetetlenül távol tartotta magát.

A csapatversenyt, úgy a seniort, mint a juniort most is az MTE kitűnő csapata nyerte nagy fölényel. A második és harmadik helyet az MTK, illetve a Vasas gárdája foglalta el.

A versenyben az ESC csapatán kívül nyolc egyesület 110 futóval vett részt, amelyből mindössze csak hárman adták fel a küzdelmet.

Részletes eredmények: Egyéni: Hevele (SAC) 20:20.8 mp. — 2. Lendvay (Vasas) 20:33.4 mp. — 3. Bärlein (MTE) 20:41 mp. — 4. Balogh (Vasas) 20:47.1 mp.

Junior: 1. Bärlein (MTE) 20:41 mp. — 2. Verbőczy (BBTE) 21:18.2 mp. — 3. Huszár (MTE) 21:18.6 mp.

Senior csapatverseny

1. MTE 48 pont. (3+9+11+12+13). 2. Vasas 55 pont. 3. MTK 84 pont. 4. BIK 127 pont. 5. SAC 146 pont. 6. MTE/B 160 pont. 7. Vasas/B 171 pont.

Junior csapatverseny

1. MTE 35 pont. (2+6+8+9+10). 2. Vasas 73 pont. 3. MTK 87 pont. 4. DAC 108 pont. 5. Folyamőr 137 pont. 6. BIK 185 pont. 7. MTE 189 pont. 8. SAC 228 pont.

A győztes csapat tagjai úgy a senior, mint a juniorban: Bärlein, Huszár, Németh, Kiss, Konecsnik.

A fővárosi diákság uszóünnep

A fővárosi diákjai vasárnap este a Rudas-fürdőben előkelő és igen nagyszámu közönség jelenlétében versenyeztek a téli vízipóló kupáért, melynek küzdelmeit meghívási uszósztámok előzték meg.

A 100 m-es gyorsuszásban: 1. Henszelmann Kemény r. 1:04 mp. 2. Szabados Zrinyi rg. 1:04.8 mp.

A 100 m-es melluszásban: 1. Abaffy Kornél Kossuth felsőkerek. 1.27 mp. 2. Vézner Fáy rg. 1:27.4 mp.

A 60 m-es melluszásban: 1. Barabás 47 mp. 2. Reichl Erseki főgim 48.6 mp

A 60 m-es gyorsuszásban: 1. Nagy Lajos Vörösmarty rg. 35 mp. 2. Scholtz Erseki főgim. 37.4 mp.

A 100 m-es hátuszásban: 1. Hoffmann Zrinyi rg. 1:26.6 mp. 2. Bródy Fáy rg. 1:27.4 mp.

Ezután következett a nagy érdekfeszítéssel várt vízipóló kupa döntője, melyre az Árpád realgimn. és az Eötvös rg. csapatai álltak fel. Az első féldőben az Eötvös még 4:2 arányban vezetett, de a második féldőben felnyomult az Árpád és 7:7 arányban eldöntetlenre tette a mérkőzést, melyet pénteken délután egyenlő 7-kor megismételnek.

A budaiak siversenye

Ma vasárnap rendezték a BBTE siversenyét, amelyen egy női és két ifjúsági versenyt bonyolítottak le. A verseny távja csak hozzávetőleg volt megállapítható 5.5 km-rel.

Az első osztályu női versenyt vitéz Stadler Istvánné nyerte 15 mp. időben.

A II B osztályban Héczey Mária BBTE győzött 21:30 mp-vel.

A leányok csoportjában Halfart Frida MSK győzött 18:58 mp. alatt.

Ifjúsági versenyek: I. (116—17 évesek): 1. Lovász Elemér KISOK (Toldy Főreál) 13:35 mp.

II. (14—15 évesek): 1. Hasenfrantz József (Delmár cs.) 16:21 mp. 2. Rieth József (Delmár cs.) 16:23 mp. 3. Mérey Bedő (KISOK) 16:48 mp.

Autó- és motor-naptár

Az idel év végleges tavaszi versenynapjai a következők:

Március 16: TTC turaverseny.

Április 4: Tiszántúli AC ügétőpályaversenye.

Április 15: BSE Grand Prix.

Április 14—22: Hungária AC olasz turája.

Április 20—21: Autómotó és Motorsport megbízhatósági versenye. — Kecskeméti AC ügétőversenye.

Május 4: Magyar TT.

Május 11: Bükk- és Mátravideki AC ügétőpályaversenye.

Május 15: KMAC táti kilométeriancéé.

Május 18: Hungária AC versenye.

Május 25—26: MAC Hősök em'kversenye.

Május 29: Pécsbaranyai AC abaliget versenye. — Győri AC csillagturája.

Hiába támadtak a kaposváriak, mert nagyon védekeztek a budai

Somogy-Budai „11” 0:0

Nehézzen talajra a dunántúli fiúk és a budai tizenegyes csapata. A pálya északkeleti oldala is ragadós még a nagy tribün előtt és komoly támadást csak ritkán tud kapu elé vinni a két csapat. Sehogysem melegeznek a játékosok s ha a csatárok előre is törnek, a részen álló védelem könnyen szereli a gólrá törekvőket.

Az I. félidőben mégis a budaiak támadnak töb-

Lantos bravuros kijutása

bel és már úgy látszik, hogy a jobbszél kombinációjából sikerül Schmedtnek gólt szerezni, de labdáját kapufa fogja.

A játék képe tulajdonképpen csak a második negyedöt percben kezd kialakulni. Ekkor lassan Somogy kerül fölénybe. Már a 10. percnél tart a kaposvári iram, amikor a Presovszky-Jakube-

Somogyi-akció veszélyes kapuelőtti helyzetet teremtet és

Lantos csak kifutással és elvetéssel tudja menteni hálóját.

Izgalmasan forró pillanat keletkezik, mert a mellére fogott labda kicsik kezéből, de a részen álló Lótyú idejében ment. Két percre rá újra veszélyes helyzetet kell tisztáznok a budai fiúknak. Majd Lantos mezőnybe vágott labdája Presovszkyhoz kerül, akit gyűrűként fog a tizenegyes védelme. Így a nagy zavarban szélre ledobott labdáját kapuvonalon túlra vágják. A 18. percben ismét forró a levegő Somogy támadásából, de a «Budai 11» védelme a játékos alagut teletjére vágja a labdát.

Kissé durvul a játék az erőszakolt eredmény miatt s így egy-két szabadrúgás is adódik. Le és fel hullámozik a két csatárlánc, de most már a somogyiak vannak többet a frontban. Különösen a balszél élénk és minden percben úgy látszik, hogy megszületik a bajnoki ranglistát előrelő gól.

Zug a közönség és biztatásával határozottan a kaposváriak felé fordul. A kapuelőtti nagy zürzavar lármájára

az állóhely lezárt kapuját belőri a pályán kívül álló tömeg és a rendőrökön keresztül betörlőd a B) tribün elé.

De nem segít semmi biztatás. A budaiak huzzák az időt, a labdát párszor hazaadják; a somogyiak bekkjei pedig hiába tanyáznak az ellenfél térfelében, csatársorukat gólrá ösztökélni nem tudják.

Igaz, hogy Somogy góljait meghiusította Lantos egy pár bravuros védelme, aki nélkül ma biztosan vereséggel tért volna otthonába a budai csapat.

Hagyományos lovasjátékok a Lovardában

Vasárnap délután Budapest lovagló és lókedvelő társasága a Nemzeti Lovarda ujonnan át alakított s ez alkalommal nagy pompával feldíszített helyiségében rendezte meg a Lovarda Egyesület szokásos lovasjátékait és Karusseljét. Az illusztris közönség az egyes számokat nagy érdeklődéssel és figyelemmel nézte végig s a jelenlévő szakértők aipos hozzáértéssel mondtak kritikát az egyes produkciók felett. Német, angol s francia műszavak röpködtek a levegőben. De a sűrűn elhangzó vélemények ellenére is őszinte sikereket s hatalmas apokát arattak az egyes bravurok. A ma, vasárnap megismételt ovásáté-

Február 24 15 Reggeli ujság

kok is óriási érdeklődést váltottak ki a közönségtől s azon mindazok, akik a szombati mérkőzésen résztvettek, megjelentek. A jelmezes karusselnek ezen a napon is épp úgy, mint tegnap s a főpróbán, tomboló sikere volt.

Ugy hírlik, hogy a lovasjátékokat a jövő hónapban újból megismétlik, mert a közönség olyan nagy tömegben jelentkezett, hogy még ezen a két napon sem sikerült a Lovarda Egyesület vezetőségének őket elhelyezni.

Iváncsics könnyebben megsérült Pécsbaranya-Attila 1:0 (1:0)

Pécs, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A helyi csapat 3000 néző előtt mindvégig gyenge játékot produkált és csatársorának két új játékosát való megerősítése sem bizonyult eredményesnek. Egyedül a két hátvéd és kapusa játszott elfogadhatóan.

Az Attila ezzel szemben nagy balszerencsével küzdött. Már az első percben bal összekötője Muhoray Kreps-szel összefutva, válrándulást szenvedett, úgy hogy megsérülve ki kellett állnia a félidő végén a 41. percben.

Pimpi bokáján megsérül és kivitték a pályáról. A második félidőben statisztáit kénytelen.

A miskolci csapat 9 emberrel küzdve is fölénybe került és játéka alapján még a helyi közönség véleménye szerint is döntőként érdemelt volna.

A győztes gól a második percben esett: Kovács Vedernek adta a labdát aki Davast szöktette. Ez a balszélről bekanyarodva a hatos vonairól éles lövéssel hálóba juttatta a labdát.

A második félidőben Darvas a 30. percben offszájd-gólt lött, amit a bíró nem adott meg. A 34. percben az Attila kiegyenlíthetett volna: Opata kijátszotta a két hátvédet, azonban közvetlen közelről, elhamarkodottan kapu fölé lött.

A 45. percben Iváncsics megsérült, a mentők vitték el. Az Attilában a közvetlen védelmen kívül Bán, Maszlonka és Opata játszott jól.

Ujpest-III. ker. FC 3:2 (1:0)

A lilafehérek újabb bajnoki pontja

Az újpesti Stadionban a lila-fehér gárda állt fel bajnoki küzdelemre az óbudaiak legénysege ellen. Már az első percekben Ströck beadását Stöffián állépi és azt Spitz belővi (1:0.) Rövid hullámozó játék után Auer ez kerül a labda, akinek a tizenhatos vonalról küldött labdája kapufáról pattan vissza. Hullámozó mezőnyjáték fejlődik ki ezután, végre az első negyedóra végén az óbudaiak is ellátogatnak az újpestiek térfelére. Drössler beadását Konyor fejeli, Huber azonban a biztosnak látszó gólt kivédi. Mindkét fél részéről heves iram fejlődik, melynek folyamán

P. Szabó és Stejner, úgy összecsapnak, hogy két percre szünetel is a játék.

Az eredmények megváltoztatása miatt mindkét fél részéről durvul a játék, mindaddig, amíg a bíró a félidő végét nem jelzi.

Szünet után ismét Ujpest kerül támadásba és két egymásutáni kornerje vezet be a játékot. A 17-ik percben Werner miatt büntetőrugást is ítél a bíró, amihez P. Szabó áll fel.

Védhetetlen labdájával kettőre emeli az

ujpestiek góljának számát. (2:0).

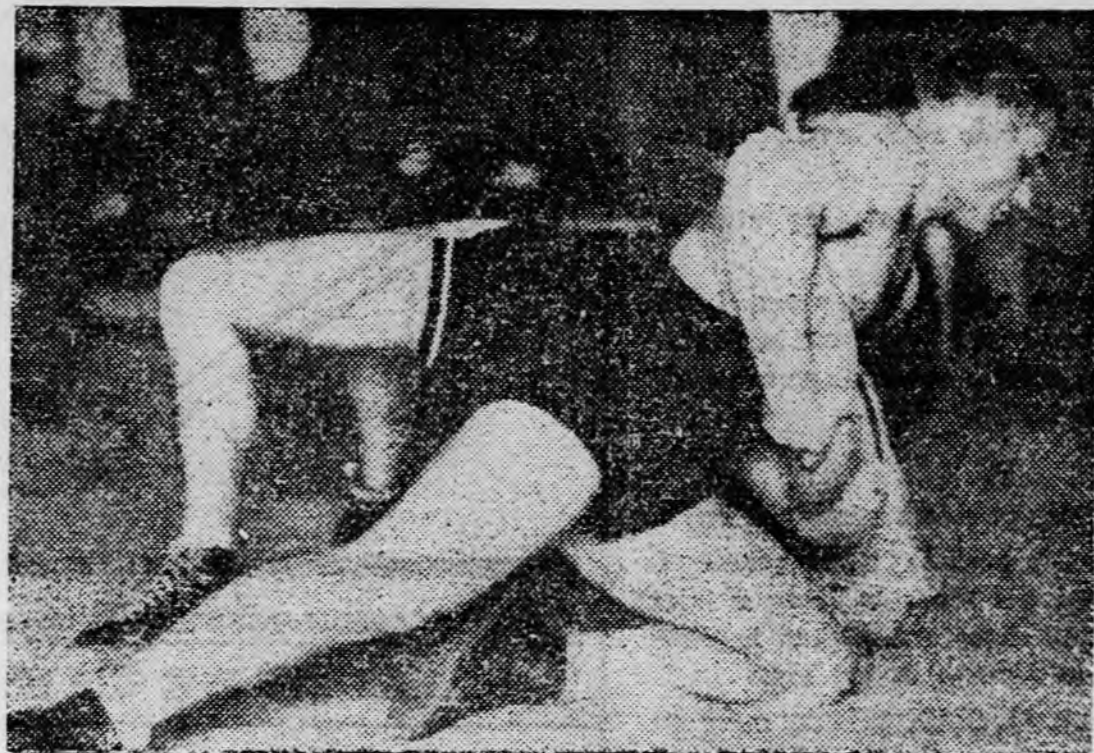
Pár percig hullámozó játék fejlődik ki, majd az óbudaiak kerülnek ellentámadásba. A csatárláncban lábrol-lábra menő labda Drösslerhez fut, aki a kifutó Huber mellett Lengyelnek adja át. Az összekötő közvetlen közelről megszerzi az óbudaiak első gólját (2:1).

A 24-ik percben Konyor biztosnak látszó gólja az üres kapu fölé kerül. Pár perc sem telik el, amikor ismét Drösslerhez kerül a labda.

Az ellenfél csatárai közül kitér és közvetlen közelről kiegyenlít. (2:2).

Ujpest most erősen rohamoz, de Fehér szenzációs védésekkel menti a kapuját. Az erős iramot azonban nem bírja feltartóztatni az óbudaik védelme, így a 33-ik percben P. Szabónak egy pompás lefutása révén sikerül a győztes gólt belőni (3:2).

Közel negyedóra hiányzik még a mérkőzés befejezéséhez, de mindkét csapaton a fáradtság jelei mutatkoznak s így unalmas mezőnyjátékon kívül a mérkőzés befejezéséig mást nem produkálnak.

A MÁV gépgyári birkozóverseny legszebb küzdelme

Szóhoz sem engedték jutni a bécsieket a magyar asztali tennisezők

Ujra kikaptak az osztrákok

Alig egy pár éve álltak sorompóba asztali tennisezőink, komoly munkájukkal nemcsak a hazai földön, de a hatalmas nyugati államokban is egymásután aratták győzelmeiket. A sportok hazájában, saját otthonukban verték meg a büszke briteket, jéskükben legyűrték a germán őrült, a szomszédos csehekét és osztrákokat is kényserítették a magyar tudás elismerésére és az elérhető legértékesebb világbajnoki címek elnyerése után júrcsa vitaközös lát napvilágot a hivatalos körökben és a sajtó egyrészében, arról, hogy mennyiben lehet a sportok közé számítani az asztali tennisezést.

S ez éppen azután történt, amikor a világlepök hasábos cikkeiben számoltak be a magyar tudás és erő újabb hódításáról és amikor az örök rivális — az osztrák császárúros — legjobb versenyzőit küldte hozzánk, hogyha jiai győzni nem is tudnak, — de legalább tanuljanak. Mikor nemzeti érdekünk, hogy a kulturvilág mindarról értesüljön, amiben egyenrangúak vagyunk a nyugati államokkal, — a komoly sportbeli tárgyi igazságon kívül is — végre igazán befejezhetnék ezt a visszatetsző és káros polemikát különösen akkor, amikor a magyarok által az első vonalból hátra szorított nemzetek féltéglával verik mellüket és sportbeli «dicsőséges teljesítményüket» kiáltják villággá.

Eggyébként a testi kultúra újabb bainokai majnyes és előkelő közönség előtt vinták meg az osztrákokkal döntő mérkőzéseiket és győzelmeik sorozatához új és nemzetközileg is értékes babért szereztek.

Részletes eredmények:

Férfi egyes:

Dávid—Flussmann 21:17, 21:16, 16:14.
Szabados—Thum 21:8, 23:21, 21:18.
Bellák—Fehér 21:18, 21:10, 21:17.
Dávid—Thum 22:20, 21:16, 21:14.
Barna—Liebster 21:19, 21:15, 21:16.
Szabados—Fehér 21:15, 23:21, 21:14.
Barna—Flussmann 21:16, 24:22, 22:20, 21:17.
Bellák—Liebster 25:27, 21:13, 21:14, 18:21.

Női egyes:

Mednyánszky—Kolbe 10:21, 21:18, 21:9, 21:17.
Sipos—Lóhr 21:16, 21:7, 21:16.

Férfi páros:

Bellák, Dávid—Flussmann, Fehér 21:13, 15:18, 21:18.
Barna, Szabados—Liebster, Thum 21:6, 21:18, 21:19.

Onfitító kóla
«Hirdetés»
A gyártó nív. val. BALINT-NÉI,
V., Magyar ucca. sz. szám (Kossuth
Lajos ucca sarok). Telefon 833-19

Vegyes páros:

Barna, Szabados—Flussmann, Fehér 21:15, 17:21, 21:7, 21:12.
Szabados, Mednyánszky—Flussmann, Kolbe 21:13, 21:10.
Végeredmény: 29:0 a magyarok javára!

Komoly párharcok a MAV birkozóversenyén

Egész napon át tartó pompás viadalokat eredményezett az a II. osztályú szeniorverseny, amelyet a MÁV Golgota-úti termében rendezett. A nap egyetlen birkozóversenyére felszállás sorakoztak fel a különböző egyesületekből s így a szép látogatottságú miting

komoly párharcokat és különösen a döntő küzdelmekben izgalmas perceket mutatott.

Az UTE, MTE, MAC, Bp. Vasutas, MTE, MTK, Postás és a rendező MÁV versenyzői a késő esti órákig küzdöttek a szőnyegen, ahol nívós technikájukkal a következő mérkőzések emelkedtek ki:

PÁRIS:

Francia labdarugó eredmények: Red Star/CA Paris—FC Barcelona 6:3, RFC Páris—Fc Mühlhausen 0:6, Club Francais—US Luxemburg 3:2.

BERN:

Sodjci labdarugó eredmények: Uránia—Servette Genf 2:1, Grasshoppers Zürich—Blue Stars 4:2, Young Boys Bern—FC Grenchen 1:0, Lugano—Winterthur 5:1, Young Fellows Zürich—Chiasso 4:1.

Felelős szerkesztő és kiadó:
KÁDÁR LEHEL

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre ..... 10 pengő
Fél évre ..... 5 pengő
Negyed évre ..... 2.80 pengő
Egy óra ..... 1 pengő
Husztalában egy óra ..... 1.50 Feh
Húgozlávlában egy óra ..... 10 Dinar
Egyes szám ára ..... 20 fillér
Budapesten, vidéken és pályaudvarokon 20 fillér
Megjelenik minden hétfőn

2 gól esett Debrecenben Bocskay-Nemzeti 2:0 (1:0)

Debrecen, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az első öt percben a pesti csapat két kornert ért el, amelyek azonban kiaknázatlanok maradtak. Utána félórán keresztül mezőnyjáték fejlődött ki. A 35. percben Teleki éles lövéssel gólt is lött, amelyet azonban a bíró lesállítás miatt nem adott meg. A Bocskay a félidő vége felé mind többször került ellenfele kapuja elé és a 40. percben szabadrúgásra is szert tett.

Markos éles lövését Gallina kiejtette, a részen álló Vince azonban rendeltetési helyére juttatta: 1:0.

Szünet után 20 perccel keresztül a Bocskay egyik támadást a másik után intézi, a Nemzeti erősen védekezik és a Bocskay-csatárok gólrátörő akcióit sorban meghiusítja. Gallina több esetben biztosnak látszó góltól védte meg hálóját. A heves irammal kapcsolatban a játék eldurvul és

Antalcs bíró a 20. percben Törököt ki is állítja.

A 21. percben egy veszélyes Nemzeti-támadást Banghy kifutással, lábbal tisztáz. A labda Ságghoz, tőle pedig Telekihez kerül, aki rövid cselezés után beállítja a végeredményt. 2:0. A Bocskay továbbra is fölényben marad. A 27. percben Sággh gólnak látszó lövését a felső kapufa védi. A játék lassan ellaposodik, a Nemzeti belenyugszik vereségébe, a Bocskay pedig nem forszirozza a góllövést. Az eredmény ennek következtében a mérkőzés végéig nem változik. A győztes csapatban dr. Fehér, Vince és Teleki nyújtott kiválóan a csapat többi tagja jól treniozott együttes benyomását tette. A balsorstól sújtott Nemzeti lelkes és harcos együttesnek bizonyult, azonban ellenfele nagyobb tudása előtt kénytelen volt meghajolni. A csapatban Gallina, Bartos és Hossó játszott jól.

Bástya-Kispest 3:1 (3:0)

Szeged, február 23.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Kispest lelkesen küzdő csapata is elvázelt Szegeden. Bár a Bástya végig fölényben játszott, mégis voltak időközök, amikor a Kispest támadásai erősen szorongatták a szegedi kaput. A Bástya csapatában Péter magaslott ki játékaival, de különösen játszott Korányi, Vargha és Possák is. Kispest legjobb embere ezúttal Rozgonyi volt és igen jól játszott még Purczeld a centerhal helyén.

Szeged győzelmét már az első félidőben bebiztosította. A Bástya góljait Possák (10. p. fejessel), a 19. percben pedig Schwarz nehéz szögbe és a 30. percben ismét Possák bombaövéssel szerezte meg.

A második-félidőben a szegedi csatárok rohamai már csak kornert eredményeznek. A végig

telkesen harcoló Kispest a 45. percben Lukács révén becsületgóljához jut.

Kornerarány: 7:0 a Bástya javára.

A MOVE löversenyének részletes eredményei

Vasárnap tartotta a budapesti MOVE országos fedettterálya lövőversenyét 25 méterről nemzetközi táblára.

Részletes eredmény:

1. Regőcz István MOVE főosztály 98 pont.
2. Márky Müegyetem 96 pont, 3. Németh Kispest-Szentlőrinci Lövérszgyelet 96 pont, 4. Járossy Müegyetem 94 pont.

Az ötös csapatversenyben: 1. A Müegyetem (Popini, Winter, Noszkó, Mina Tóth) 462 pont, 2. Kispest-Szentlőrinci Lövérszgyelet 458 pont, 3. Müegyetem II. csapat 446 pont.

A nevető Hétfő

MAJD NEM IGAZ TÖRTÉNETEK

Két ur ül az étteremben. Az egyik jöltáplált, kövér ember, akit ugylátszik nem nagyon igaznak a rossz gazdasági viszonyok, a másik sovány, bizonyára költő, író, zeneszerző, vagy efajta haszontalan ember. Vacsora után mindketten fizetnek. A kövér bemozdja:

— Borjulejem van és kenyérem.

Mire a sovány:

— Nekem meg velöm van és nincs kenyérem.

*

Egy vidéki házaspár buzgón járja a várost és nézegetik a nevezetességeket. Így jutnak el a Múzeum-kerthbe is, ahol megszálltanak egy hordárt:

— Mondja, kérem szépen, Arany János szobra előtt állunk?

— Nem, — hangzik a válasz, — maguk Braun Samu hordár előtt állnak.

*

Vannak még erkölcsös asszonyok. A Váci-utcában egy szeladon hozzacsatlakozik önágyaságához és szabályszerűen főzni kezd. Sőt, allg telik el pár perc, már be is invitálja a lakására.

Önagsága a sértő ajánlatot így utasítja vissza:

— Két okból nem mehetek a maga lakására. Először is, mert én hü vagyok az uranhoz és másodszor, mert a szobalányom nélkül nem tudok felöltözködni.

*

Bankárknál estély van és a vendégek egyik csoportja az aktuális eseményekről beszélget. Valaki többek közt azt mondja, hogy a tejt megint meg akarják drágítani. Ebben a pillanatban ér oda a házigazda és így szól:

— Én azzal nem törődöm kérem, mert én söröt iszom, a feleségem teát és a kisfiunknak dajkája van.

*

Egy kereskedőnek sok baja, veszekedése volt egyik gyárossal. Egy napon hallja, hogy a gyáros felesége hármias ikreket szült.

— Nagyszerű — kiáltja — most legalább megtudja, mi az, ha az ember olyan árut kap, amit nem rendelt.

*

A kis Pista a mamája mellett szorong a villamoson. Egy barátságos arcú bácsi egyidegel mosolyogva nézegeti, aztán így szól hozzá:

— Kis flam, milyen vastag lábaeszkaid vannak neked.

— Az semmi, bácsi — mondja Pistike — hát még ha a mamáét látod.

NAPIHIREK

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti, hogy a fővárosi nyugdíjasok magas fizetésének befellegzett.

Ritka természeti tűnemény. Gróf Bethlen István Párizsban végignézett egy valódi kormányválságot.

Hermannkának legyen egyszer egy keresztneve. Az egységspárt több tagja elfelejtette a Hermann Miksa keresztnevét.

Népkonyhák válsága. Róbert bácsi megszüntette a népkonyháját, ezzel szemben a Haen-népkonyha kényszerezegységbe került.

Parcellázás. Galli Curci elhatározta, hogy hangjának egy részét a pesti opera tagjai közt parcelláztatni fogja.

Vízvezetési hírek. Több fővárosi politikus kijelentette, hogy amíg a pesti vízvezetékrendbe nem hozták, nem tudnak tiszta vizet önteni a pohárba.

SZINÉSZEK TRÉFA KÖZBEN

Nagy Endre a minap Nyíregyházára utazott és véletlenül egy nemdohányzó szakaszba szállt be. Valamelyik vidéki állomáson beszállt egy ur, elhelyezkedik és megkérdi:

— Bocsánat, uram, szabad itt dohányozni?

— Nem szabad, — mondja Nagy Endre, — ez nemdohányzó.

— Igenis, lérem, de bocsánat, honnan van itt akkor az a sok szivarvég?

— Azoktól, akik nem kérdezték.

*

Sarkadi Aladár a múlt héten vidékre utazott vendégszerepelni. A pályaudvaron összeakadt egyik ismerőssel és amint beszéltek a kupéba, rögtön alsózni kezdtek. Egyszerre csak a partner kinez és azt mondja:

— Mindjárt Cegléden vagyunk.

Sarkadi is kinez és így szól:

— Tényleg, a C-t már látom is.

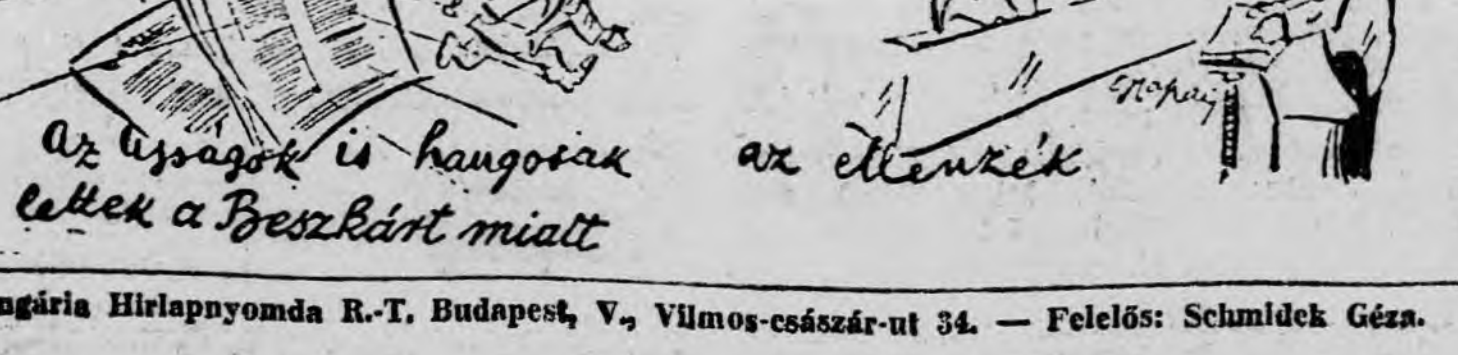
LEVESOSZTÁS RÓBERT BÁCSINAK

APRÓHÍRDETESEK

ELMENNE üzemi vezérigazgatóhoz sógornak általánálküli fiatalember.	BETÁRSULNA magyar királyi operaházi tag a Galli Curci hangjába.	HÁZI TANITÓNAK ajánlkozik francia kományok mellé gróf Bethlen István. Magtanit mirdentféle védőszerekre bukások ellen.
HÁZHÓZ JÖN levelezőlap hívásra árvereztetni Róbert bácsi. Ugyanott egy tál leves gumiarabikumnak kiadó.	OLCSÓ ÁRON vehet uraságotól levelett szendvicseket a Haen szobában. Ugyanott egy csemegés, a ig használt alma jutányos áron eladó.	TEJNAGYKERESKEDŐ ajánl tiszta tejet a piszkos pesti vízbe.
ELCSERELNÉ lemondott francia miniszter a tárcáját pesti üzemi vezérigazgató tárcájával.	KITÜNŐ KOSZTOT kaphatnak Róbert bácsinál kimaradt tőzsdések a Ritzben.	MUNKÁSOK FELVÉTELNEK fővárosi pártoknál felelősséget egymásra tolni.

Hangosok!.. az egész vonalon

PESTI KIS LEXIKON ANALFABÉTIKUS SORRENDEN

APAMÉN. Angliából drága pénzen importált világi, a „Megismerkedni óhajt” című apróhirdetéseket feltalálója.

BESZKÁRT. Nyugdíjazott fővárosi tisztviselők agglomerációs bizottságára alapított menhely, saját autóparkkal.

CIVILLISTA. Császárok, királyok és fejedelmek fizetése. Rendszerint egy harminadát szokta kifizetni egy pesti üzemigazgató jövedelmének.

DIKTÁTOR. Államférfiak közt dúló járvány, melyet közönségesen spanyol-betegségnek neveznek.

ESTÉLYI RUHA. A szükséghez képest kisebb vagy nagyobb darab angoltapasz.

FIZETÉSKÉPTELENSÉG. Különösen a pesti kereskedők által felkapott divatos téli viselő.

GEZEMICE. Fontos ügyekben összehívott szaktanácskozás, magyarul ankét.

HITVITA. Annak a problémának az eldöntése, lehet-e egy magánember főrabbi?

ISA POR ÉS CHOMUV. A legelső írott méltatása Budapest egészséges levegőjének.

JAMPEC. A költő szerint annak a fának a gyümölcse, amelynek nincs virága.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY. A fővárosi patkányok cél-szerű és helyes etetése.

LILLAFÜRED. A földgömb megfúrására alakult részvénytársaság székhelye.

MUNKANÉLKÜLISÉG. Budapest lakosságának a főfoglalkozása.

KIS PÁRBESZÉDEK

— Nem értem ezt a politikát.
— Mifé?
— Bethlen és Walkó Párizsban vannak.
— Igen.
— Klebelsberg Bécsben.
— Igen.
— Mayer János Keszthelyen.
— Igen. És mit nem értsz ezen?
— Hogy ki van akkor az üzletben?

*

— Hallom, hogy fel akarják emelni a vízdíjat.
— Ez természetes.
— Miért természetes ez?
— Hát mit gondolsz, a szemetet ingyen termeli a főváros?

*

— Hogyan kereshetelt annyi pénzt a futballon az a Fodor Henrik?
— Na hallod, ő volt a vezérigazgató.

*

— Hallom, hogy Bethlen István felolvasást tart Párizsban.
— Miről?
— Arról, hogy helyes életmód mellett meddig élhet el egy kormány.

KEDVES NEVETŐ HÉTFŐ!

Önagsága kimegy a konyhába, ott talál egy tüzoltót.

— Mi ez, Mari, — szól rá szigorúan a feleségre, — mit keres itt ez a tüzoltó?
— Vigyáz kérem szépen, hogy a hus oda ne égjen.